

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ЧЕТВРТА СЕДНИЦА
ПРВОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Шести дан рада
4. мај 2018. године

(Седница је почела у 10.10 часова. Председава Ђорђе Милићевић, потпредседник Народне скупштине.)

*
*   *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Четврте седнице Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2018. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствују 83 народна посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 85 народних посланика, односно да су присутна најмање 84 народна посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Обавештавам вас да су спречени да седници присуствују следећи народни посланици: др Даница Буквић, проф. др Жарко Обрадовић, Милетић Михајловић, др Предраг Јеленковић, проф. др Владимир Маринковић и Балша Божовић.

Сагласно члану 90. став 1. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да су поводом претреса у појединостима о 3. тачки дневног реда, Предлогу закона о војном образовању, позвани да седници присуствују: Александар Вулин, министар одбране, Зоран Ђорђевић, министар за рад, запошљавање и социјална питања, Александар Живковић и мр Бојан Јоцић, државни секретари у Министарству одбране, др Ненад Милорадовић, вршилац дужности помоћника министра за материјалне ресурсе у Министарству одбране, Милан Мојсиловић, вршилац дужности помоћника министра за политику одбране у Министарству одбране, Зоран Лазић,

секретар Министарства одбране, генерал-мајор Младен Вуруна, ректор Универзитета одбране, бригадни генерал Миле Јелић, начелник Управе за кадрове у Министарству одбране, пуковник Лука Јовановић, начелник одељења у Управи за кадрове у Министарству одбране, пуковник Слободан Кисић, генерални секретар Универзитета одбране и Љиљана Мирић Станковић, начелник Правне управе у Министарству одбране.

Прелазимо на 3. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ВОЈНОМ ОБРАЗОВАЊУ (наставак претреса у појединостима).

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Мирко Крлић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Мирко Крлић.

Изволите.

МИРКО КРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, господо официри, уважени народни посланици, мој амандман се односи на то да обезбеђење образовања свакако доноси напредак Републици Србији, али да се увек мора водити рачуна о Србима у региону, и то желим и овом приликом да посебно истакнем.

Блиска и далека прошлост учи нас да је брига о свом народу, у ма ком делу планете живели, неопходна, посебно брига о Србима у региону који су стицајем различитих историјских околности остали ван матице, али свакако представљају део истог националног и државног ткива и мислим да се у томе апсолутно слажемо.

Па шта је то везивно ткиво које нас чини једним народом? Шта је то што све Србе света повезује? Неко ће рећи да је то језик. Нажалост, нисмо народ који је у томе изузетно педантан; многи Срби у трећој генерацији више не говоре и не служе се својим језиком, а то их не чини неприпадницима своје нације. Само ћирилично писмо угрожено је у матици, и за њега се треба борити. Неко ће рећи да је то вера. Вера је само донекле, али се не одричемо Срба који су друге вере, као и Срба атеиста; и они су део заједнице, део народа, неотуђиви део нације и државе.

Сви Срби света, ма где живели, од Њујорка до Новог Зеланда, имају једно исто памћење – памте једно поље и памте једну битку; памте поље које никада нису видели и памте битку у којој, наравно, нису учествовали. Косово поље и Косовска битка јесу наш морални и етички код.

Кад кажем морални код, онда, господине министре, имате потпуно право у ономе што сте јуче говорили, што је јако важно, када је у питању морал и повратак морала у редове наше армије. Јер они који су морал избацивали из армије нису желели да униште армију него комплетну нацију. То и јесте циљ, и због тога је тај морал толико важан и неопходан. Управо је ваша улога и ваша одговорност у образовању и васпитању нових војних кадрова, васпитању о поносу, традицији али свакако и о моралу.

Поштовати сопствену историју и традицију није оптерећење, иако ће то многи рећи, то је упориште грађанске свести и слободе. Већег упоришта грађанске свести и слободе од традиције и поштовања своје историје нема. Но, ми имамо негативне билансе – када споменемо своја права у окружењу, често нисмо само Срби него смо и великосрби. Када поставимо питање своје јединствене државе, онда смо за многе (чак и овде) клерофашисти. Приврженост војвођанском аутономаштву и самозваној држави Косово неки називају европејством, приврженост држави Србији – национализмом. То је оно што нас окружује, то су истине против којих се морамо свакодневно борити, посебно образовањем и васпитањем.

Све вам ово говори о насушној потреби да не правимо историјске репризе које доносе негативне билансе, јер тих биланса нам је доста. Морамо схватити да ћемо људска бића остати онда када чувамо своју традицију, своју културу и, наравно, своју заједницу.

Ја ћу за овај закон гласати без обзира на то да ли ће мој амандман бити прихваћен или не, зато што сам потпуно убеђен да ће ово министарство и ова армија чувати и сачувати заједницу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Крлићу.

По амандману, народни посланик Љубиша Стојмировић.

Изволите.

ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ: Поштоване колегинице и колеге, веома је јасно да је процес образовања најважнији процес у развоју сваке земље. Тако је и код нас. Још је Платон рекао у старој Грчкој – ако обућар не ради добро свој посао, неће бити велика штета за државу, само ће Атињани ићи боси, али ако они који обучавају младе људе не ураде добро свој посао, створиће се генерације неспособних, неписмених и порочних људи, који ће упропастити државу. Из тога треба да извучемо поуку и схватимо да је образовни процес процес коме морамо да посветимо велику пажњу.

Образовни процес у Војсци мора да буде водила за целу земљу. Зашто? Зато што су све иновације, све новотарије, све ово што је покренуло свет дошло на основу истраживања која су рађена за потребе војске и у војсци.

Осим образовног процеса, видим да овде није споменута наука, али верујем да ћете радити на томе да институти које је некада Војска имала и који су били врхунски у будућности буду још бољи и квалитетнији. Само једну малу препоруку могу да вам дам. Када даље будете развијали овај образовни процес, погледајте Теслину доктрину. Никола Тесла је још 1920. године рекао – уколико желимо да створимо образовни процес онакав какав треба свакој земљи па и човечанству у целини, морамо да водимо о три аспекта рачуна: један је социјални, други је морални, а трећи духовни. Погледајте добро ту доктрину и покушајте на њој да створите образовни систем у Војсци. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Стојмировићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Атлагић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има проф. др Марко Атлагић.

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине, поштовани министре војни господине Вулин, поштовани официри и представници безбедносних служби, војно образовање директно утиче не само на модернизацију Војске Србије него и на модернизацију Републике Србије у целини, за коју се залажу Влада Републике Србије, председник државе Александар Вучић, већина уважених народних посланика у овом високом дому Народне скупштине и највећи број грађана Републике Србије.

Поштовани министре са сарадницима, наше војно образовање треба да посебно планира морално васпитање, а посебно да истакне његов главни задатак – патриотизам и родољубље, које је једно од главних традицијских наслеђа српске војске вековима.

Странка бившег режима избацила је из програма средњих школа и Војне академије морално васпитање под притиском НАТО-а и домаћих НАТО прашинара. Да је Ненад Чанак, у народу познат под називом „Гицоје“, имао патриотског осећања, не би 5. 3. господње 2017. године изјавио: „Спреман сам да признам независност Косова и Метохије“. Или, да је Чедомир Јовановић, у народу звани „Чеда Калкулатор“, имао бар мало патриотског васпитања, не би 29. 9. господње 2015. године изјавио: „Држава Косово је неповратан процес, који настављају да игноришу само неодговорни политичари“. Или, да је пропали председнички НАТО кандидат Саша Јанковић, у народу познат под називом „Сале Прангија“, имао бар минимум патриотског васпитања, не би изјавио: „Залажем се за независност Косова и столицу у УН“.

Зато је, господо официри и господине министре, поштовани народни посланици и поштовани грађани Србије, и представници БИА, веома важно морално васпитање, како се не би више у српском народу појављивале овакве моралне наказе или сподобе и радиле на разбијању наше отаџбине.

Хвала вам, господине министре војни Вулине, и хвала бившем министру господину Братиславу Гашићу и врховном команданту Александру Вучићу што враћате понос и част српској војсци коју је имала вековима. Зато је овај амандман веома важан, битан у овом војном васпитању, јер без војног васпитања нема ни Војске Србије. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Атлагићу.

Повреда Пословника, народни посланик Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Господине председавајући, рекламирам члан 107. Говорник је дужан да поштује достојанство Народне скупштине, што претходни говорник није учинио. Такође, рекламирам члан 108 – о реду на седници се стара председник Народне скупштине, тј. ви у овој ситуацији. Да ли заиста нисте чули каквим погрдним именима је претходни говорник називао не посланике из Посланичке групе ДС већ колеге из других посланичких група? Да ли заиста желите да нас уверите да морате да останете неми на то или да нисте чули?

Ево, чули су сви овде, и мени је заиста драго што ових претходних пет дана заседања имамо ове озбиљне и одговорне људе из Војске Србије, који могу да виде дупле аршине и како се ви као председавајући, не лично ви него сваки председавајући, понашате.

Ми не желимо сада да искористимо прилику па да представнике опозиције називамо таквим именима, јер желимо да покажемо разлику између нас и њих, али вас молим да реагујете на то и не дозволите такве ситуације, јер сигурно вам не би било драго и одузели бисте реч било ком посланику опозиције ако би на исти начин реаговао.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Милојичићу, легитимно је право посланика да предложи амандман и образлаже онако како сматра да треба.

Колега Атлагић је имао један шири контекст образлагања амандмана. Говорио је о важности и значају амандмана који је предложио и покушао је да убеди представнике Министарства да прихвате његов амандман, а акценат је стављао ...

(Радослав Милојичић: Значи, можемо и ми да користимо „Ивица Певачица“ и „Вулин Дезертер“?)

Нисам схватио да се обраћао тако погрдним именима.

Као што је ваше легитимно право да укажете да је повређен Пословник. А о томе да ли је повређен Пословник или не, одлучиће Скупштина у дану за гласање.

Молим вас да будете ту када Скупштина буде одлучивала па ћемо заједно просудити да ли сам ја лично повредио Пословник или не.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? (Да.) Захваљујем, колега Милојичићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, схватам узбуђеност колеге Атлагића. Данас је годишњица смрти Јосипа Броза, па је он, као некадашњи комуниста, вероватно мало узбуђен.

Овде смо мало пре чули, а ја пратим, покушао сам историјски да пратим војску од Грола и Давидовића до „Хајнекене“, од Пекића до „Хајнекене“.

Као председник Народне сељачке странке, морам рећи да су сељаци увек волели војску, и пре него што је она постала стајаћа. Сви сте прошли поред бисте Карађорђа. Он позива, он говори да је са муком та сељачка народна војска, о свом круху, како су говорили, о свом хлебу, извојевала државност. Као стицаоци те државности и као ствараоци државе, сељаци и даље воле војску, а и војска воли сељаке. Највећи наши официри, најхрабрији, најмудрији, потекли су са села.

С тим у вези, наша обавеза, као што су некада наши преци куповали пушке да би стварали државу о свом трошку, тако је и наша обавеза да модернизујемо нашу војску. Обавеза нас пољопривредника је да кроз развој пољопривреде, кроз развој прерађивачке индустрије и обновљиве енергије створимо материјалну основу да се наша војска модернизује. У храброст не сумњамо. Уз добру опрему, уз добру технику, ја верујем у непобедивост наше војске. Наша војска, пре свега, треба да одвраћа могуће противнике од силе коју мисле да примене према нама.

Ја, наравно, верујем у министра војног и не верујем да ће он наручивати скупа одела од Таџија. Верујем да ће ова власт улагати у Војску, да неће улагати у министра војног као што је то радила претходна власт. Претходну власт позивам на народно јединство какво је владало те 1815. године, за време Другог српског устанка. Хоћу да им кажем да туђи интерес није наш интерес, да нас против нашег интереса не деле они који то раде због сопственог интереса; да нас не деле, јер ако нас поделе, у сукобу самих са собом изгубићемо сигурно ми. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Ристичевићу.

По амандману, колега Атлагићу?

Изволите.

По амандману, народни посланик Марко Атлагић.

МАРКО АТЛАГИЋ: Ево, по амандману, иако сам могао другачије.

Подржавам овај амандман господина Ристичевића јер сматрам да је војно образовање јако битно за свеукупни развој нашег економског, па, ако хоћете, и политичког развоја, јер без војног образовања нема уопште образовања у целини.

Е сад, што је колега Ристичевић споменуо, па, и Јосип Броз Тито је улагао јако много у војску. И за време његово, наша војска је била једна од најбоље три војске у Европи, како знате.

На крају, господине потпредседниче, само једну реченицу на опаску о називима. Нисам ја измислио називе, господине потпредседниче, него новинари и народ. Ево само једну реченицу – 31. маја 2006. године један угледни лист: „Краљ Стечаја долијао“; 25. јануара 2011. године: „Саша

Прангија дао изјаву о наводном убиству Предрага Гојковића“. Могао бих му сада 88 пута за „Сашу Прангију“ цитирати три угледна листа, ако хоће, немам проблем, пошто ме врло добро знате, све по датумима. А за „Краља Стечаја“ и друге – шеснаест пута само за годину дана. Нисам ја дао те називе, они су у народу познати, и у штампи и код главних уредника ових листова и код господе новинара. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Атлагићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Парезановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марко Парезановић.

Изволите.

МАРКО ПАРЕЗАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, драге колеге, Војска Србије је после дужег времена поново институција у коју грађани Србије највише верују. Неколико је разлога који иду у прилог овој тврдњи.

Пре неколико дана чули смо једну заиста лепу вест, рекао бих најзначајнију вест за наше грађане, а то је да је раст нашег БДП-а у првом кварталу 2018. године 4,5%, што је изнад свих очекивања. То је нешто што је много важно и за наше грађане али и за све представнике Војске, јер растом наше привреде расте и јача наша војска, али не са циљем да било коме буде претња већ искључиво да кроз јачање дефанзивних капацитета буде увек способна да одбрани свој народ.

Војска Србије сарађује са највећим армијама на свету, било да су оне на Западу, било да су на Истоку, а у исто време успева да очува своју војну неутралност. Углед Србије у свету расте, јер је Србија, по мом мишљењу, једина земља у региону која се истински бори за мир и стабилност. Другим речима, радимо на томе да наша војска буде спремна за рат, али још више радимо на томе да рата не буде.

Колико је Војска Србије цењена и какав ауторитет има међу грађанима, у доброј мери говори и то колико младих људи жели да упише Војну академију и Војну гимназију. Наша војска је увек кроз историју могла да се похвали образованим кадром. Зато мислим да је јако важно да усвојимо овај закон, који мења прописе старе и преко двадесет година и представља неопходан корак ка усаглашавању рада војношколских установа са постојећим законима у области образовања. То је разлог због којег ћу ја у дану за гласање подржати овај закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станија Компировић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Звонимир Ђокић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Звонимир Ђокић.

ЗВОНИМИР ЂОКИЋ: Захваљујем.

Поштовани господине министре са сарадницима, господо генерали, официри, Предлог закона о војном образовању који сте ви поднели је одличан, као, уосталом, и остали закони из овог сета закона о одбрани и безбедности.

Досадашњи ток расправе показао је да у суштини нема неких битнијих примедба на овај предлог закона. Зато сам веома задовољан и свакако ћу гласати за њега.

Закон о војном образовању треба да створи услове да се војно образовање развија у периоду када се Република Србија налази на путу европских интеграција и жели да и даље задржи своју војну неутралност. Војна академија је бренд, војно школство у Србији је бренд. Тај бренд свакако треба задржати и довести на још виши ниво. Не постоји земља у ближем и ширем окружењу са таквом војном традицијом, традицијом војног образовања и таквим војним искуством. Не постоји земља ни са таквим научнонаставним кадром у војном школству.

Војно образовање у нашим војношколским установама поред школовања и усавршавања пружа и могућност војностручног оспособљавања не само наших већ и страних држављана. Због високог угледа који имају Војска Србије и војно образовање, у нашим војношколским установама у наредном периоду ће се повећати, свакако, интерес страних држављана да у склопу међуармијске сарадње користе могућност да се војно усавршавају у нашим високим војностручним установама и да користе могућност усавршавања које је свакако везано и за извоз наше војне опреме и наоружања преко наменске индустрије. Зато је овај закон значајан, јер омогућује и такву сарадњу, коју свакако треба искористити. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Оливера Пешић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Оливера Пешић.

ОЛИВЕРА ПЕШИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, поштовани народни посланици, поднела сам амандман којим предлажем да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, са освртом на социјалну равноправност.“

Поштоване колеге народни посланици, док је трајала расправа у начелу имали смо прилику да чујемо од неких опозиционих народних посланика, за које сматрам да су компетентни да говоре на ову тему јер им је

то, пре свега, струка, да већих примедба на Предлог закона о војном образовању нема, односно да нема суштинских примедба, што је и потврђено јуче док смо говорили по амандманима.

Добро војно образовање је стуб јаке војске. Оно што смо имали прилику да чујемо од министра док је трајала расправа у начелу јесте колико је уложено у Војну академију, колико је уложено у реконструкцију Војне гимназије, у опрему за војску, у храну за војску. Улагањем у војно образовање улажемо у Војску и стварамо јачу Србију, и мој амандман иде управо у том правцу. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Иван Манојловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Иван Манојловић.

Изволите.

ИВАН МАНОЈЛОВИЋ: Захваљујем.

Уважени господине министре са сарадницима, часни господо официри, представници БИА, даме и господо народни посланици, овим амандманом додатно се дефинише члан 1. Предлога закона.

С обзиром на то да радна снага на својеврстан начин представља привредни ресурс, из тог разлога сам и поднео овај амандман. Управо, њиме сам желео да укажем да адекватније обучена војска и подизање стандарда на одређен начин иницира али и активира и развој осталих делова привреде Републике Србије. Бројни су примери у нашој земљи да од када је Војска почела да се усавршава, што је произашло из оне спреге да не може да постоји добро развијена војска ако економија државе није јака и обратно, тако су се стекли услови да развијањем, тј. опоравком Војске Републике Србије данас имамо и друге привредне субјекте који су покренути, попут „Јумка“ из Врања. Тамо је господин Братислав Гашић, док је био министар одбране, започео то, уз огромну подршку господина Александра Вучића, и радним ангажовањем директора „Јумка“ данас је „Јумко“ укључен у тај систем и производи униформе за наше војнике.

Било је бројних примедба у току ове расправе, па су неки замерали зашто у наслову самог Предлога закона... Ваљда, у тој њиховој тврдњи како су они успешни у подношењу амандмана, сетили су се да овај закон усаврше променом наслова па су додали ту, јер недостаје, да је то предлог закона о војном образовању и васпитању. Само бих желео да додам – када им није сметало да у образовном систему, тамо где се помињало васпитање, ниједном у току расправе га не помену (а то овде смета), да би заиста Предлог закона о војном образовању додавањем „и васпитању“ био својеврсни плеоназам, у смислу да се подразумева да су припадници Војске довољно васпитани.

Такође, желео бих да се захвалим представницима Владе на врло детаљном образлагању и помињању, неколико пута, чињеница које су представници опозиције врло свесно покушавали да поново врате својим питањима. Само бих желео да, ето, нешто чега сам се јуче сетио... Једна изрека постоји, која каже да паметном човеку значи глупо питање, а глупом човеку не значи ништа ни паметан одговор.

Развојем Војске покренута је и „Прва петолетка“ у Трстенику; само у току ове године у Наменску индустрију инвестирано је три и по милиона евра. Укупно, у 2018. години план је да се скоро четрдесет милиона евра инвестира у развој наменске индустрије.

Онима који су овде дали себи за право, који су управо уништили „Прву петолетку“ у Трстенику па се данас овде без имало стида јављају да формирају некакве анкетне одборе, само да кажем да су 2012. године радницима у „Првој петолетки“ из Трстеника, у Наменској индустрији, једва исплаћивали 20% од плате, а да данас Наменска индустрија у Трстенику „Прва петолетка“ редовно исплаћује плате, да је запослила 100 нових радника и да у току ове године планира да запосли још 150 нових радника.

Надам се да ће усавршавањем овог система образовања Војска Србије бити спремнија да одговори на многе постављене задатке, на изазове, али да у истом тренутку у спрези између економије и државе, где се гарантује њена безбедност и стабилност, привучемо још више страних инвеститора, а да Република Србија буде способна и спремна да и даље још више модернизује и осавремењује своју војску. Хвала вам пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станислава Јаношевић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Станислава Јаношевић.

СТАНИСЛАВА ЈАНОШЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Оно што чини основу безбедности једне државе на међународном плану и нивоу свакако је војска. Војска Републике Србије је тако озбиљан ресурс и такав стожер у друштву да јој се приступало увек са посебним поносом и пијететом. У разговору са многим припадницима Војске и онима који су само служили војни рок више пута сам чула почетак реченице: „Када сам ја био у војсци ...“, и стичем утисак да је то централни део нечијег живота, да је то начин вођења живота, као да се тамо један цео живот већ одвијао.

Поред овог вида учешћа у најхрабријем позиву, али свакако једном од најчаснијих, сматрам да је јако битно да акценат ставимо и на професионално служење војсци и свом народу.

Када разговарамо о образовању, неопходно је да у фокусу нашег интересовања буде и војно образовање и, паралелно, да дискутујемо о средњим војним школама, као и високим војношколским установама. И те

како је битно да образовање буде на највишем могућем нивоу у Војсци Републике Србије.

Колико водимо рачуна о питомцима, подофицирима и официрима, њиховом образовању, као и професионалности, квалитету односа према њиховој професији, то утиче свакако и на сигурност наше државе али и стабилност политике и економије у сваком смислу. Стога је неопходно да схватимо колико су повезани одбрана, образовање и економија.

Подносим овај амандман, који ће свакако допунити члан 1. овог закона.

На крају бих само искористила прилику, с обзиром на то да се данас обележава Дан Гарде Војске Србије, да честитам припадницима ове јединице њихов дан. Срећно! Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, војно образовање је специфично у односу на систем образовања у Србији и од великог је значаја за одбрану Републике Србије. Такође, у спрези је с образовним системом, односи се на школовање и усавршавање професионалних припадника Војске Србије, државних службеника али и лица из грађанства за вршење послова из надлежности Министарства одбране, као и на развој научноистраживачког и стручног кадра за потребе Војске Србије.

У том смислу, постоји и сарадња између Универзитета у Нишу и Министарства одбране. Тачније, Нишки универзитет ће преузети део Касарне „Филип Кљајић“ у Нишу, где ће се развијати ИТ сектор. Осим Министарства одбране и Града Ниша као јединице локалне самоуправе, овај пројекат, односно ову идеју подржали су и Министарство просвете и Министарство државне управе и локалне самоуправе.

На факултетима које похађају студенти информационих технологија због великог интересовања има све мање места. То је у складу и са акционим планом Владе за развој ИТ сектора, дакле овакав пројекат и оваква идеја, а у плану је и парцелизација имовине на тој локацији како би се оваква идеја реализовала у потпуности. Стављањем објеката у функцију Универзитета постиже се вишеструка корист: смањује се одлив младих, квалитетних кадрова, који ће бити школовани у нашој земљи и који ће остати у нашој земљи, јер се и на овај начин поправљају услови за образовање; ради се на

развоју ИТ сектора; повећавају се, такође, шансе за продају околног земљишта и за инвестирање у овај део града Ниша.

Осим у Нишу, делове касарни или неких војних објеката преузеће високошколске установе и у Новом Саду и Крагујевцу, што говори о великој улози Министарства одбране у развоју образовања уопште. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Студенка Ковачевић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Студенка Ковачевић.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре, мој амандман наглашава потребу да се и у овом закону осврнемо на привредне потенцијале и њихово искоришћење у циљу свеукупног развоја земље.

Одбрамбена индустрија Србије је после много година постала значајна привредна грана Србије, која доноси све већа средства. У Србији је до априла ове године регистровано 185 компанија које се баве извозом наоружања и опреме. Када говоримо о реализацији издатих дозвола, постоји значајан раст. Ове године се очекује да извоз буде знатно већи од триста милиона долара.

Фабрике наменске индустрије су мотор развоја у западној Србији, а највеће плате у том сектору су управо у фабрици „Милан Благојевић“ из Лучана и ужичком „Првом партизану“ и износе око 65.000 динара. У „Милану Благојевићу“ просек нето зарада је око 63.000 динара, а обим посла у последњих пет година се повећао за 30%, док је у „Првом партизану“ просечна зарада 64.000 динара. Према подацима Републичког завода за статистику, просечна нето зарада без пореза и доприноса у Србији исплаћена у децембру прошле године износила је 54.344 динара.

Ако се настави овим темпом, фабрика „Милан Благојевић“ биће принуђена да запошљава и раднике из суседних општина. Слични примери добре праксе су и у чачанској „Слободи“, а општи је утисак да је град Прибој оживео своје индустријске потенцијале од када ФАП производи камионе за Војску Србије.

Ове фабрике су мотор развоја у западној Србији, а то је уједно и део Србије из којег млади у најмањој мери одлазе. За 2018. годину одлуком Владе Србије издвојено је око 49,9 милиона евра инвестиција ради модернизације и унапређења производних и ремонтних капацитета српске одбрамбене индустрије. Он је одговарајући на питање о будућности развоја пројекта „Супергалеб Г4“ најавио развој и других средстава, уз три капитална пројекта која су у плану за ову годину. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик мр Игор Бечић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Младен Лукић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Младен Лукић.

Изволите.

МЛАДЕН ЛУКИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Уважени министри са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, законом о војном образовању заокружује се процес усклађивања прописа у војном школству са системом образовања у Републици Србији, са циљем да се материја средњег и високог војног образовања системски уреди.

За Војску Републике Србије, која има славну традицију бриљантних војних стратега, војвода Живојина Мишића, Степе Степановића, Радомира Путника и Петра Бојовића, војску чије се победе на Куманову, Брегалници, Церу, Колубари и Кајмакчалану и дан-данас проучавају, од изузетне је важности да има обучене кадрове који могу да, у циљу свеобухватног јачања система одбране и држања непрекорне обучености и физичке припремљености војника, одговоре сваком задатку који се ставља пред њих, а у циљу чувања суверенитета, интегритета и независности Републике Србије, учешћа у изградњи и очувању мира у региону и свету, као и подршке цивилним властима у супротстављању претњама по безбедност Републике Србије. Захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Лукићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Никола Јоловић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Никола Јоловић.

НИКОЛА ЈОЛОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри, Предлогом закона о војном образовању уређују се циљеви и начела војног образовања, специфичности војног образовања у односу на образовни систем Републике Србије, школовање, усавршавање и војнострукно оспособљавање за потребе одбране и Војске Србије, планирање и организовање војног образовања, посебни услови и начин остваривања наставних и студијских програма, положај наставника, ученика, кадета, односно студената и полазника, као и финансирање војношколских установа, кадета, студената и полазника и развој војног образовања.

Разлог подношења овог амандмана јесте начин да се употпуни члан 1. предлога овог закона, јер један од задатака војног образовања јесте и бољи приступ економским ресурсима. Иако основни мотив војног образовања није остварење и поштовање економских закона, у савременим условима веома је битно да у свим сегментима образовања и свим професијама буде присутан и тај економски сегмент образовања, као и раст и развој Републике Србије.

Додатним дефинисањем члана 1. овог закона доприноси се унапређењу војнострукног усавршавања, уз поштовање основних

економских принципа који могу допринети унапређењу знања и искуства полазника ових наставних и студијских програма. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радослав Цокић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Радослав Цокић.

РАДОСЛАВ ЦОКИЋ. Поштовани председавајући, господине министре, господо официри, господина Панића желим да поздравим посебно јер је он из Смедеревске Паланке и тамо је био успешан спортиста и дуго радио. А да је ту господин Гашић, искористио бих прилику да се њему посебно захвалим зато што је много помогао општини Смедеревска Паланка. У време поплаве 2014. године, први је дошао са јединицом ХБО да отклања последице поплаве, која је била стравична и коју смо имали. Како је дужност министра обављао добро, верујем да ће још боље да обавља дужност директора БИА.

Оно што сви знамо јесте да је Војска најбољи сегмент нашег друштва, да је војно образовање на високом нивоу било, и биће још боље после усвајања ових закона. И остали делови друштва требало би да се угледају на то како ради Војска. Тако треба да се ради и у привреди, тако треба да се ради и у државном сектору, свуда, јер ту је ред, знање и дисциплина, оно што је потребно и што се и те како у другим државама које су уређеније примењује, па и у привреди и свуда.

Оно што сам хтео да кажем министру Вулину, а могу и вама, господине Ђорђевићу, јер сте и ви донедавно били министар одбране, а и у Влади сте, јесте да је потребно свако радно место, да смо у Смедеревској Паланци имали великог гиганта „Гошу“, да смо имали у том гиганту и један део наменског програма, да је фабрика „Гоша“ доста сарађивала са Војском, а да је посебан део наменског програма био тај где су произвођене лабораторије, операционе сале и друга опрема за пољске болнице.

Знам да у овом времену када се Смедеревска Паланка налази у тешкој ситуацији као Влада помажете и чините велике напоре да изнађете нове инвеститоре и нова радна места. То је једна од могућности, да се и наменски програм тамо доведе, јер га имамо у Великој Плани. За ту производњу Смедеревска Паланка налази се на добром месту – није близу ауто-пута, па је, кажем, за ову врсту производње на добром месту. Молим вас да о томе размислите, јер помоћ значи у тренутку, али ако нема одрживог развоја, стабилности производње и стварања нове вредности, онда нећемо ићи напред и нећемо да опстанемо. Зато вас молим, када као Влада размишљате о Смедеревској Паланци, да имате и ово у виду. Хвала велико.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Богатиновић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Жарко Богатиновић.

ЖАРКО БОГАТИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре са сарадницима, господо официри Војске Србије, представници БИА, данас је част и задовољство учествовати у расправи о појединостима закона о образовању у Војсци Србије с обзиром на то да сам и сам, као и многи моји суграђани Лесковчани и припадници Јабланичког округа, учествовао у борбеним дејствима Војске Србије као припадник борбених јединица.

Тада, 1999. године, ми из Јабланичког округа, из града Лесковца нисмо добијали наређење с врха, како рече јуче опозициони посланик, да обучемо униформу. Ми смо једноставно добијали позив на коме је писало – отаџбина зове. Јабланички округ и град Лесковац су се одазвали, даме и господо, са преко 97%. То су били херојски дани и тиме су Јабланички округ и град Лесковац показали да смо достојни потомци својих предака.

Центар Министарства одбране Лесковац је територијални орган Министарства одбране и организационо и функционално је везан за Регионални центар Министарства одбране Ниш. Територија надлежности Центра простире се на југоистоку Србије и обухвата град Лесковац и пет општина Јабланичког управног округа: Бојник, Медвеђу, Лебане, Власотинце и Црну Траву. Центар Министарства одбране Лесковац одговоран је и за четири издвојене општине са простора Косова и Метохије, и то: Урошевац, Качаник, Штрпце и Штимље. Укупна површина територије надлежности износи 2.769 квадратних километара, са 215.463 становника који живе у 349 насељених места, са 51 месном канцеларијом и 294 месне заједнице. Просечна густина насељености је 78 становника на један километар квадратни. Већинско становништво је становништво српске националности – 93,59%.

Даме и господо народни посланици, Војска Србије и њено школство изузетно су популарни у граду Лесковцу и осталим општинама Јабланичког округа, а то се види из броја кандидата који конкуришу за пријем у све војне школе (Војна академија, Медицински факултет ВМА, Војна гимназија и Средња стручна војна школа). За период од четири године, 2014–2018. године, конкурисало је 426 кандидата, а примљено је 56 на школовање.

За оволики број кандидата, поред популарности Војске на југу Србије, велике заслуге има и Центар Министарства одбране за локалну самоуправу Лесковац, заједно са кабинетом градоначелника Града Лесковца Горана Цветановића. На иницијативу начелника Центра Министарства одбране, градоначелник увек обави пријем екипе која врши промоцију војних школа, уз присуство свих локалних телевизија и електронских и штампаних медија. Почетком јула, кад се заврше сви пријемни испити, градоначелник, опет на иницијативу начелника Центра Министарства

одбране Лесковац, обави пријем примљених на школовање и том приликом се на неки начин они свечано испрате на школовање, да им се пожели успешно школовање и успешан завршетак школовања.

Из овога се види да једна изузетна сарадња локалне власти у Лесковцу и Центра Министарства одбране за локалну самоуправу Лесковац веома позитивно утиче на велику заинтересованост школске деце да донесу одлуку да им Министарство одбране и Војска Србије буду будући послодавци, а себи бирају једну од најчаснијих професија. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народни посланик Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Користим време које ми је остало.

Драго ми је да су овде озбиљни и одговорни људи из Министарства одбране. Нисам знао, а вероватно ни они нису знали, да градоначелник Лесковца утиче на то ко ће бити примљен на високе студије. Ево, сада добијамо потврду од посланика из Лесковца, добијамо потврду да је то тако. Ја бих волео да ми се објасни, а ту је и бивши министар одбране, како то градоначелник Лесковца утиче на то ко ће бити примљен на Војну академију или у Средњу стручну школу. Ми знамо да је градоначелник Лесковца познат по томе што је као капиталну инвестицију отворио тоалет на гробљу, знамо да је градоначелник Краљева познат по томе што је отворио семафор, али, ево, сада смо сазнали и да градоначелници Српске напредне странке утичу на то ко ће бити примљен у Средњу војну школу или на Војну академију, што је, мислим, скандалозно, поготово ова потврда коју и сада добијамо.

Али ништа није скандалозно у земљи Србији када је на власти онај ко је сада на власти. Имамо пример да се тренутно у Мраморку, месној заједници у Ковину, одржавају избори за савет месних заједница и, гле чуда, девет кандидата има за савет месних заједница. Наравно, Демократска странка је предала потписе и скупила листу, али нам је данас јављено да немамо право ни на једног члана бирачког одбора, да немамо право ни на једног члана у изборној комисији. Значи, на изборима учествују СНС и ДС, али Демократска странка нема право на своје представнике који ће контролисати изборни процес, нема право на чланове бирачких одбора. Драги моји, ово се није десило ни 1945. године када су биле „ћораве кутије“. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Милојичићу.

Наравно, добићете реч по амандману. Само полако, има више пријављених.

Дозволите да се најпре обратим колеги Милојичићу пошто је непосредно на почетку седнице кроз повреду Пословника сугерисао на нешто што је управо учинио.

Ја сам вас пустио да образложите оно што сте желели да кажете, али то је у супротности с оним што је данас тачка дневног реда.

(Радослав Милојичић: Нисам никог увредио.)

Нисам рекао да сте увредили, већ сам говорио о ономе што је тачка дневног реда.

(Радослав Милојичић: Ја сам одговорио колеги.)

Није вама нико поставио питање да бисте ви одговорили. Ви сте у једном ширем контексту такође говорили о амандману, ја сам вам то дозволио, и ово је само потврда да нисте били у праву када сте на почетку седнице рекли да постоје двоструки стандарди у вођењу седнице Народне скупштине Републике Србије.

Захваљујем.

(Радослав Милојичић: Да ли може министар да одговори како градоначелник Лесковца утиче на то ко ће бити примљен?)

Колега Орлићу, ви сте желели реч?

Помињање странке.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Изгледа да је то помињање странке већ постало својеврсни рефлекс. Дакле, човек то уради, па после тога маше и виче – нисам. Изгледа да то ради потпуно подсвесно. Али кад већ ради, три напомене с моје стране, даме и господо.

Прво, то што неко не разуме или му је тешко да прихвати да људи из СНС нешто отварају, нешто изграђују, нешто пуштају у рад – ја то разумем и ми то разумемо. Дакле, они који су навикли само на то да затварају, они који су навикли само да постављају катанце на врата, они који су навикли само да отпуштају и девестирају, они не разумеју. Немогуће им је да схвате да неко може нешто да отвори и успостави ново у овој земљи. Тако да схватам одакле то неразумевање потиче.

Друга ствар, неко се овде јавио очигледно са жељом, поред тога што ће да нападне СНС и да покаже како неке ствари не може да схвати, да се похвали. Дакле, ако нисте разумели, ево да помогнемо: неко се јавио да се похвали како је његова странка успела да за неке изборе за савете месних заједница, како је рекао, прикупи довољно потписа да може на тим изборима да учествује. Можда вам сад то делује смешно, али логично је да се тиме похвале. Зашто? Зато што је реч о странци која очигледно има страشان проблем са било каквом подршком, па и оном елементарном, и оном која омогућава било какво учествовање или кандидовање.

Причам о странци о којој, гледам, њима наклоњена штампа тврди да и дан-данас нема представу колико уопште има чланова, да је таква бежанија наступила из њихових редова да немају ажуриране ни спискове чланова, па због тога не знају ни ко ће моћи да учествује на тим њиховим унутарстраначким изборима. Пише та штампа, њима наклоњена, да је ових дана реч о правој помамаи тзв. куповине или плаћања вештачких чланарина

како би сами себи обезбедили право учешћа на тим унутарстраначким изборима, односно како би имали више делегатских гласова.

У месту као што је Смедеревска Паланка, у којем буде на тај начин – дакле, новцем – евидентирано више чланова него што има уопште гласова на изборима, потпуно је јасно да је овај резултат, потписи за неку месну заједницу, за сваку похвалу. Свака част!

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, реч има народни посланик Новица Тончев.

НОВИЦА ТОНЧЕВ: Поштовани председавајући, поштовани господине министре, поштовани представници Војске Републике Србије, колеге народни посланици, с обзиром на то да сви моји претходници нису говорили о амандману него о својим локалним самоуправама, тако и ја имам потребу да кажем нешто о својој локалној самоуправи, односно о касарни, војном објекту који се налази на територији општине Сурдулица.

Сви знамо да је општина Сурдулица највише претрпела штете у току НАТО бомбардовања. После завршетка НАТО бомбардовања Војска Републике Србије, односно држава је уложила преко десет милиона евра и обновила све те објекте. Такође је направљена једна котларница која је требало да опслужује целу касарну, међутим, с почетком изградње Војне базе Југ Војска је донела одлуку да ту котларницу сруши, односно да скине кров зграде, извади котлове, све цистерне и пребаци на Војну базу Југ.

Као председник општине тада сам тражио од ресорног министра да Општина купи нове цистерне, да купи нове котлове, а да тај објекат остане и општини Сурдулица и Војсци Србије, како бисмо могли у општини да грејемо обданишта, школе, домаћинства и, нормално, да Војска греје своју касарну. Међутим, добио сам обавештење да то не може. Тај нови објекат је порушен и стоји сада као ругло у центру града Сурдулице. Зато молим представнике Војске да обнове котлару, Општина Сурдулица ће такође да финансира, ако треба, и котлове и нове цистерне, и да пустимо тај објекат у функцију.

Такође вас молим да пустите, јер је држава толико пара уложила, да ту касарну приведемо намени. Пре вас, господине министре, био је министар Гашић, који је обишао општину Сурдулица и касарну у Сурдулици и било је обећано да ће касарна у Сурдулици ући у мастер план Војске Републике Србије и да ће бити доведена војска, односно да ће служити за оно за шта је направљена. У случају да Војска нема никакав план за ову касарну, ја вас молим да онда заједно са Општином Сурдулица седнемо и нађемо неко решење, јер је стварно штета уложити толики новац а да то буде ругло у центру града.

Трећа ствар, ако Војска Србије понуди Општини Сурдулица да купи ту касарну и, чујем, тражи десет милиона евра, то је цео буџет Општине Сурдулица, једне сиромашне општине, која то не може да уради. Ево, сад је

у току продаја војних објеката, карауле на граници са Бугарском, и Војска то продаје по неким ценама од три-четири милиона динара. Ми смо као општина заинтересовани да купимо те објекте, али сматрамо да је боље да тај новац уложимо у обнову тих објеката, па да их дамо ловачком удружењу или било коме, јер ће та удружења бити наши граничари. Иако су та села већином насељена старим становништвом, хајде да обновимо те објекте и да их ставимо у функцију, а не да нам се продају ти објекти.

Зато молим ресорног министра, Владу Србије и представнике Војске Србије да оспособе касарну Сурдулица или да је приведемо намени, јер је стварно штета да онакви објекти зврје празни у Сурдулици.

Захваљујем се што сте ме саслушали.

Хоћу да похвалим свог колегу Мркоњића, који је учествовао у обнови наше касарне.

Хвала вам што сте ме саслушали.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радмило Костић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Радмило Костић.

РАДМИЛО КОСТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, уважени министре са сарадницима, с обзиром на то да колеги Богатиновићу нисте малопре дали реч, желео бих само једну малу напомену. Говорио је о томе да Град Лесковац помаже приликом промоције средњих војних школа и високих војних школа, као и око испраћаја кадета, а нисмо чули да је било приче о томе да неко утиче на пријем кадета, тако да сам дужан да то кажем.

Најразвијеније земље света имају и најразвијенију војну индустрију. Војна индустрија у савременом свету упошљава велики број људи, како директно, тако и индиректно. Војна индустрија је директни покретач привреде и целокупног развоја земаља.

Сведоци смо да из године у годину наша војна индустрија, односно наменска, бележи раст. О томе је нешто говорила и моја колегиница Малушић јуче, па не бих да понављам опет те податке. Развој војне индустрије у нашој земљи покреће и развој пратеће индустрије. За овакав жељени резултат потребно је и озбиљно улагање у образовање како цивилних тако и војних кадрова. Хвала вам најлепше.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Костићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Шормаз.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Мићин.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Жарко Мићин.

ЖАРКО МИЋИН: Захваљујем се, председавајући.

Поштовани председавајући, господине министре, представници Министарства, господо официри, нови закон о војном образовању представљаће добру основу за савремено образовање војника, официра и подофицира Војске Србије, а све у циљу стицања знања, вештина и способности које ће омогућити да ефикасно, одговорно и успешно обављају један од најважнијих задатака, а то је задатак одбране наше земље.

Доношење овог закона је део реформи система одбране, али и део свеукупног процеса реформи које спроводи Влада Републике Србије. Захваљујући тим реформама, данас смо, само у прва три месеца 2018. године, остварили привредни раст већи од 4%, а пре 2012. године тај раст је чак био -3,5%. Захваљујући реформама, данас у буџету Србије имамо плус од преко 6,5 милијарди динара, и то већ трећу годину заредом, а некада смо били у дубоком минусу. Захваљујући реформама, јавни дуг Републике Србије данас је мањи за преко 1,5 милијарди евра. Захваљујући реформама Владе Србије, напредовали смо за четрдесет места на Дуинг бизнис листи лакоће пословања. Захваљујући тим реформама, Србија је данас међу првих десет земаља у свету по брзини издавања грађевинских дозвола, а, рецимо, 2014. године смо били на 186. месту. Захваљујући тим реформама, наша земља је прошле године била прва у свету по броју новоотворених радних места у односу на број становника. Захваљујући тим реформама, данас преговарамо са инвеститорима за 54 инвестициона пројекта, чија је укупна вредност преко 2,5 милијарде евра, чиме ћемо отворити преко 29.000 нових радних места.

Ова влада ће наставити реформе, јер је очигледно да ове реформе дају резултате, резултате чији ће се збир видети у будућности јер ћемо нашој деци оставити много уређенију земљу него што смо је затекли 2012. године.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Катарина Ракић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Миодраг Линта.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Молим вас да се пријавите.

Изволите.

МИОДРАГ ЛИНТА: Хвала.

Пошто се овде са нама у сали налази министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања господин Зоран Ђорђевић, ја ћу говорити о једном веома важном питању које мучи стотине хиљада грађана Србије који су учествовали у оружаним сукобима на простору бивше Југославије деведесетих година. Наиме, мислим да је коначно дошло време да се на један системски начин реши њихов положај, и желим да се захвалим министру Ђорђевићу који је то недавно најавио, да се донесе нови закон о правима бораца, ратних војних инвалида, цивилних жртава рата и чланова њихових породица. Мислим да је то веома важно питање, јер на тај начин Србија ће

да се одужи тим људима који су активно бранили нашу државу и били спремни да дају свој живот за нашу државу, а неки су, нажалост, и дали живот.

Посебно желим да апелујем на Министарство и на министра Ђорђевића да у новом закону, који ће, надам се, ускоро бити усвојен, буде укључена једна категорија грађана Србије који су били припадници војске и полиције Републике Српске Крајине. Наиме, ради се о преко 50.000 Крајишника којима су призната права бораца само до 27. априла 1992. године, односно до формирања СРЈ. Крајишници се годинама осећају дискриминисано јер сматрају да се нису борили за себе, него да су се борили за Југославију, за Србију и за свој народ.

Има у Србији мишљења да не би било добро да се припадницима војске и полиције Републике Српске Крајине призна ратни стаж након 27. априла 1992. године, па све до краја рата. Ја се с тим мишљењем не слажем из два разлога. Први разлог јесте што је, по постојећим прописима, свим активним официрима на нивоу команданата батаљона, бригада, корпуса који су били припадници Војске Републике Српске Крајине признат ратни стаж у двоструком трајању. Онда се поставља питање коме су ти крајишки официри командовали ако њиховим борцима није признат ратни стаж.

Други пример јесте пример Хрватске, која је крајем прошле године усвојила нови закон о правима хрватских бранитеља, којим је у потпуности изједначила права припадника Хрватског већа одбране из БиХ са правима припадника хрватске војске. Дакле, Хрватска овим законом признаје Хрватско веће одбране из суседне БиХ као саставни део своје војске. Такође, у закону се каже да ће сви они припадници Хрватског већа одбране који нису остварили своја права на породичну или инвалидску пензију на основу уговора који постоји између Хрватске и БиХ сада то право добити; моћи ће поднети захтев и ако имају валидну документацију, Хрватска ће им признати права из пензионог односа и добиће или породичну или инвалидску пензију.

Сматрам да би новим законом, који ће ускоро бити усвојен, понављам, требало исправити вишедеценијску неправду и признати свим припадницима војске и полиције Републике Српске Крајине ратни стаж у периоду од 1991. до 1995. године, омогућити оним припадницима војске и полиције РСК који та права нису остварили у претходном периоду да поново могу поднети захтев и, ако доставе чврсте доказе да су заиста та оштећења стекли за време рата, да им се признају права ратног војног инвалида или нека друга права. Такође, тим би законом требало омогућити крајишким борцима сва друга права која имају припадници, односно борци који су из Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ово што смо малопре чули као образложење амандмана који је на дневном реду јесте једна пропагандна прича, демагогија, коју слушамо овде већ више година, која нема никаквог ефекта, јер бити већ неколико година посланик владајуће коалиције и део власти а тек сада се сетити или се повремено сетити само у коментарима бораца Крајишника лицемерно је.

Што се тиче Српске радикалне странке, ми, наравно, имамо другачији приступ генерално према Републици Српској Крајини. Ми мислимо да Република Српска Крајина треба да се ослободи хрватске усташке окупације и верујемо да ће се то и десити. То би требало да буде, рецимо, један од услова и предмет разговора када се разговара са садашњим представницима државе Хрватске, а не дозволити да они нама стално постављају услове, да нам траже део Бачке, да условљавају улазак Србије у ЕУ овим или оним. Наравно, добро је што условљавају и добро је што ће све учинити да Србија не уђе у ЕУ, и не треба да уђе.

Али што се тиче крајишких Срба, бораца и њихових породица и генерално Срба из Републике Српске Крајине, ова власт, као и претходне, ништа није учинила да се побољша статус тих људи. Уосталом, да има воље, посланик који је малопре говорио, који, као, представља Србе из Републике Српске Крајине (он само мисли да је тако), одавно би покренуо иницијативу и, вероватно, као део власти, изборио се за то да држава Србија званично призна Владу Републике Српске Крајине у егзилу, која функционише као што функционише Скупштина Републике Српске Крајине. То је такође требало да буду теме и када се носи цвеће на мост и када се разговара са представницима хрватске усташке државе, као што треба бити тема разговора на том вашем путу до ЕУ, који, хвала богу, неће имати крај. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Имате основа за реплику.

Изволите, колега Линта.

МИОДРАГ ЛИНТА: Жалосно је да претходна посланица моју иницијативу да се припадницима војске и полиције Републике Српске Крајине призна ратни стаж за читаво време рата назива пропагандом и лицемерјем. То говори о томе колико она брине о правима и интересима крајишких Срба.

Република Србија поштује међународни поредак и настоји, у оквиру својих могућности, да активно помаже опстанак преосталих Срба у Хрватској. Председник Вучић управо чини све што је у његовој моћи да иницира стални дијалог са Хрватском, да се сва отворена питања извуку испод тепиха, ставе на сто и да се кроз тај дијалог, кроз мешовите радне групе и комисије, сви ти проблеми крајишких Срба почну решавати: и питање заосталих неисплаћених пензија, и питање одузетих станарских права, питање радног стажа, питање динарске и девизне штедње, отетог пољопривредног и шумског земљишта, питање поштовања националних и

људских права Срба у Хрватској. То није лако јер, нажалост, и даље имамо двоструке стандарде великих сила. Уместо да Брисел, Берлин и Вашингтон пошаљу јасну поруку да Хрватска мора, као чланица ЕУ, да поштује сва људска и национална права припадника српске заједнице, то у пракси, нажалост, није тако. Ја сам убеђен да ће Србија и даље чинити све што је у њеној моћи да помогне положај нашег народа.

(Председавајући: Приведите крају.)

Што се тиче односа актуелне власти према крајишким Србима, морам да кажем да је власт која је дошла на чело Србије 2012. године учинила једну историјску ствар – коначно су крајишки Срби признати као жртве и коначно је држава на највишем нивоу почела да обележава трагедију крајишких Срба.

(Председавајући: Захваљујем.)

Дакле, добро нам је познато да смо имали велике државне скупове у Рачи, Ветернику, Бусијама...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Опет демагогија, опет бацање прашине у очи. Господина Линту подсећам и волела бих да јавности Србије и крајишким Србима каже зашто није гласао и зашто није колеге из своје посланичке групе наговорио да гласају за Предлог закона који је Народној скупштини пре неколико месеци предложио генерал Божидар Делић, посланик Српске радикалне странке. У тим предлозима закона, за оне који су их читали уопште, прецизно су дефинисани и решени сви проблеми, између осталог, и сви ови проблеми о којима господин Линта говори. Да ли то значи да он има тапију на решавање проблема Срба Крајишника и не пада му на памет да гласа ако то предложи неко други? А да он бар решава те проблеме, па нека му и та слава, али их не решава, прича приче.

И нека знају крајишки Срби да Линта није гласао за Предлог закона који је предложио генерал Божидар Делић, посланик Српске радикалне странке. У том предлогу закона решени су сви проблеми бораца последњих отаџбинских ратова. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику има народни посланик Миодраг Линта.

Изволите.

МИОДРАГ ЛИНТА: Понављам, жалосно је што госпођа Радета моју искрену тежњу и намеру да се једно питање реши назива пропагандом. То говори да она ово питање гледа као партијско питање.

Није овде у питању чињеница да подржимо предлог једне или друге партије да се системски реши питање стотина хиљада грађана Србије који су

учествовали у оружаном сукобу деведесетих година; ово је, пре свега, државно и национално питање. Ово питање треба да решава држава, Влада. А генерал Делић сигурно ће моћи, када уђемо у ту фазу припреме закона о правима бораца, ратних војних инвалида и породица палих бораца, да се активно укључи и да своје предлоге и иницијативе, и онда ћемо кроз демократску расправу у Скупштини, ја се наддам, доћи до најбољег решења и најбољих одредаба тог закона.

Такође, није тачно да ја не помажем крајишким Србима, стотинама хиљада протераних Срба који се суочавају са бројним проблемима у процесу интеграције у Србији, пре свега у области становања, али и другим проблемима. Ја сам један од, верујем, ретких посланика у Скупштини Србије који је свој једини мобилни телефон ставио на сајт Савеза Срба из региона и мене сваки грађанин може у било које доба дана да назове и разговара са мном. Ја у свом мобилном апарату имам преко 8.000 телефона и то могу свакоме да покажем. Дакле, доступан сам свима.

Ја не причам, ја радим. Покушавам људима да помогнем, разговарам са њима, зовем надлежне институције, апелујем да се ти проблеми решавају. Негде иде теже, негде спорије, али то да немам добру вољу, искрену жељу да људима помажем, апсолутно није тачно. Позивам госпођу Радету, да после дође да види наш сајт, сајт Савеза Срба из региона, да види мој мобилни телефон, где имам, понављам, преко 8.000 бројева наших земљака. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Да, повреда Пословника, зато што сте, господине Милићевићу, били у обавези да прекинете господина Линту малопре, да му кажете да члан 150. Пословника предвиђа и могућност да народни посланик предложи закон.

Није Влада света крава да само Влада може да предложи закон. Линта није одговорио грађанима Србије, пре свега онима који су протерани из Републике Српске Крајине, зашто није прочитао Предлог закона Божидара Делића и зашто није гласао за тај предлог. Он овде прича – треба да сачекамо ми да се сети Влада, да једног дана можда поднесе закон, па да у демократској, како он каже, атмосфери расправљамо о том закону. Предлог закона имамо, демократску атмосферу имамо чињеницом да бисмо овде разговарали о том закону, али се ради о томе да власт не жели да стави на дневни ред ниједан предлог закона који предлажу народни посланици који користе своје право из члана 150. Пословника.

Ваша обавеза је била да у том моменту прекинете народног посланика и да му кажете да не може он да негира право посланику да поднесе предлог закона.

Тврдимо да је овај предлог, који очигледно нисте прочитали, господина генерала Делића апсолутно свеобухватан када су у питању проблеми крајишких Срба, између осталог и питања којима се овде бави господин Линта. Каже, он брине о решавању стамбених питања, збрињавању крајишких Срба итд. Питају га крајишки Срби из Чачка, који су тамо добили неке станове, зашто једини они немају право ни да добију уговор о коришћењу тих станова, а не дај боже тек да их откупе. Хвала вама.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала вам.

Потпуно сте у праву, члан 150. то предвиђа и посланик има то право, али не и обавезу. А ја као председавајући не могу да диктирам да ли ће посланик поднети законски предлог или не.

(Вјерица Радета: Да ли се ми мало правимо луди или нисмо разумели?)

Не, говоримо о господину Линти.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни? (Да.)

Молим вас, само тренутак, пре вас се јавио господин Орлић. Даћу вам реч.

Повреда Пословника, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Не, право на реплику, посланичка група.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас, онда само тренутак, имамо пре тога повреду Пословника поново.

(Александар Мартиновић: Не могу две узастопне повреде Пословника. Ко је био претходни говорник?)

Само тренутак, колегиница Радета сматра да сам повредио Пословник, и сада ћемо то видети.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Господине председавајући, ваше малопређашње образложење више је личило на дискусију него на образложење.

И не разумем зашто са ове стране долази питање ко је говорио и ко је повредио Пословник. Ви сте овде предвидели да само председавајући може, односно ви тако тумачите погрешно овај пословник, повредити Пословник, што апсолутно није тачно.

Малопре сте рекли да знате да народни посланик има право да на основу члана 150. поднесе предлог закона, али да ви не можете да диктирате да ли ће то неко да уради или не. Нико од вас то није ни тражио, него сам тражила малопре, по повреди Пословника, односно опоменула да сте морали да скренете пажњу, да ваљда као председавајући знате; не да ви терате посланика, него имате Предлог закона господина Божидара Делића, народног посланика Српске радикалне странке. У том предлогу је предвиђено решавање свих проблема бораца, борачких породица, палих

бораца, рањених бораца, инвалида, свих категорија бораца из последњих отаџбинских ратова. То је била наша примедба.

А сада сам интервенисала на основу члана 27. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.)

Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Надам се да сте сигурни, господине председавајући, овај пут.

Пошто је поменута посланичка група, даме и господо, не, наравно, није мера нечијег односа према крајишким Србима партијско питање. Ту је господин Линта апсолутно у праву. Дакле, самим тим није мера односа према крајишким Србима наше виђење да ли је предлог неког посланика или нечија лична идеја најбоља на свету или то није.

Ми овде имамо значајнију ситуацију, врло налик оној када се неко нађе позваном да закључи да он боље зна од одређених људи шта они мисле и осећају. Као што често објашњавамо некима овде да не могу нпр. од косовскометохијских Срба боље да знају шта они мисле и осећају и за кога сматрају да им помаже, то исто важи и за крајишке Србе. Не може нико себи да да за право да зна боље од тог народа.

Кога тај народ цени, поштује и уважава и за кога сматра да му помаже, узмите и погледајте, а довољно је само пар секунди, кога су подржавали Крајишници на изборима 2014. године, на изборима 2016. године – и један и други пут реч је о листи на чијем се челу налазио Александар Вучић. Да ли вам то нешто говори? Са те листе изабран је за народног посланика и господин Линта. Да ли вам то нешто говори и о односу крајишких Срба према Александру Вучићу, према нашој листи, према нашој странци, према господину Линти? Погледајте подршку за председничке изборе 2017. године – коме је отишла подршка Удружења изгнаних и прогнаних из Републике Српске Крајине? Александру Вучићу. Погледајте подршку за београдске изборе ове године. Погађате одговор, исти је. Дакле, кога ти људи подржавају, кога воле и за кога знају да им помаже, они су више неко јасан одговор дали сваки пут.

Ако господина Линту, који ради даноноћно и одговара на питања прогнаних који су тренутно у Чачку али и у било ком другом граду у овој земљи, дан и ноћ на вези, налази решења, па и да нисте задовољни колико је брз или успешан, али да човека који помаже, труди се и ради, нападате – због чега? Да бисте били у преносу два минута дуже. Немојте да се питате зашто вас никада крајишки Срби неће подржати.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, господин Линта.

МИОДРАГ ЛИНТА: Члан 107, достојанство Народне скупштине.

Госпођа Радета није рекла истину везано за проблем 530 породица корисника програма чији су станови изграђени у седам локалних самоуправа средствима италијанске владе. Није истина да нисам покушавао и да не покушавам да се реши тај проблем. Добро је познато да је Законом о избеглицама из маја 2010. године омогућено право да све избегличке породице чији су станови и други објекти изграђени средствима из ових организација имају право на откуп. Организовао сам лично неколико састанака и са госпођом Михајловић и са бившим министром за рад, запошљавање, борацка и социјална питања господином Вулином, безброј састанака са државним секретарима и нижим службеницима у оба министарства. Тај проблем још увек нисмо решили. Верујем и апелујем сада на господина Ђорђевића да организујемо ускоро још један састанак да нађемо решење за то питање.

Поводом тог питања, да упознам госпођу Радету, био сам лично и код председнице Владе госпође Ане Брнабић. Она је показала вољу и жељу да решимо тај проблем, односно да се контактира надлежно министарство у Риму, пошто је италијанска влада била донатор градње ових 530 станова, и да у сарадњи са званичним Римом, уз помоћ госпође Брнабић, уз помоћ господина Ђорђевића, нађемо решење да и тих 530 породица, као и других 3.000 избегличких породица, коначно добију право да откупе своје станове и да знају да су своји на своме.

Што се тиче питања крајишких бораца, понављам, то није партијско питање. То је једно од државних и националних питања и верујем да ћемо заједно са Владом Републике Србије наћи најбоља решења и да ће крајишки Срби коначно знати да их је држава Србија признала у потпуности, односно да је признала и ратни стаж за време ратног периода. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Чудо једно да се неко ко је шест година на власти овде жали или хвали, не знам тачно, да од 2010. године није успео да убеди разне владе (значи, три или четири су биле у међувремену) да донесе закон о избеглицама, који би решио, између осталог, и ове проблеме о којима он говори. Ово је заиста невероватно. Човек би требало да зна да је шест година власт. Ово је, иначе, манир вас из власти, да се жалите на нешто што сте наследили, као да нисте ту да бисте мењали нешто, ваљда, набоље. Али не, ви сте наставили све истим путем, и то јесте основни проблем.

У оквиру реплике нећу о безобразном наступу колеге којем реплицирам. Хтела сам и по Пословнику да вам скренем пажњу, али нећу, него хоћу да му кажем да се мане изборних резултата. Променљива је то категорија, видеће ускоро.

И нека нама не приговара, нама српским радикалима, да ми не водимо рачуна о Републици Српској Крајини. Једина смо странка која је признала Владу Републике Српске Крајине. Господин Орлић је својевремено, кад се учлањавао у Српску радикалну странку, рекао да му је то основни разлог због чега жели да се учлани у нашу странку. Шта се у међувремену десило, не знам, али, ево, ја га изазивам да у још једној реплици, ако хоће и ако му дозволите, наброји само пет места у оквиру границе Карлобаг–Огулин–Карловац–Вировитица. Ако зна, наравно. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, колико се СРС брине искрено о Републици Српској Крајини и Србима из Републике Српске Крајине, ја ћу изнети само два податка, пошто сам живи сведок тога.

(Вјерица Радета: Одакле му право на реплику?)

Немојте да будете нервозни, госпођо Радета, и немојте да мислите да ви све знате о Републици Српској Крајини.

Дакле, госпођа Радета је рекла како она брине о Влади Републике Српске Крајине, не у егзилу него у прогонству, тако се зове, и како је велика кривица нас из Српске напредне странке што не подржавамо рад Владе Републике Српске Крајине у прогонству.

Српска радикална странка је 2012. године председника Владе Републике Српске Крајине у прогонству Милорада Буху ставила на 49. место на изборној листи за Народну скупштину Републике Србије. На парламентарним изборима 2016. године посланика у Скупштини Републике Српске Крајине у прогонству, човека кога, на крају крајева, лично познајем, као и господина Буху, Душана Муникравића званог Муња ставили су на 43. место.

Да се искрено бринете о Влади Републике Српске Крајине у прогонству и о Скупштини Републике Српске Крајине у прогонству, ваљда бисте те људе ставили на нека пролазна места. Ваљда би ти људи добили прилику да уђу у Народну скупштину и буду аутентични представници, пошто ви то нисте, српског народа из Републике Српске Крајине. Ви немате ниједног Србина из Републике Српске Крајине, за разлику од Посланичке групе СНС, где овде можете да видите колико хоћете Срба који су рођени на територији Републике Српске Крајине, а неки су због ратних околности 1995. године и дошли у Србију због злочиначке операције „Олуја“.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Изволите.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Вероватно ћу морати два пута да се јавим.

Господине Милићевићу, дужни сте били да заштитите достојанство Народне скупштине. Претходни говорник није имао право на реплику и ово што је рекао није истина, па сад ја због тога морам да вас критикујем и да користим чл. 27. и 107.

Једноставно, неко ко се до јуче заклињао у Велику Србију, ко је био народни посланик Српске радикалне странке, и то два пута на пролазном месту, као крајишки Србин, као неко ко се залагао за идеологију српског национализма, ко је говорио оно што је истина, а то је да је Војислав Шешељ највећи српски јунак, ко је имао јавне наступе на телевизији, ко је био заменик шефа посланичке групе, а то је све Александар Мартиновић, сада је милион пута слагао у Народној скупштини. Слагао је да у Посланичкој групи СРС нема ниједног крајишког Србина, никога ко је морао под налетом усташких хорди да побегне са свог вековног огњишта. И обраћа се, замислите, Вјерици Радети, која је рођена поред усташког Ливна, у селу Губер, која је тамо одрасла, завршила школу, чији родитељи су били угледни становници тог места, као и све Радете тамо, која је морала, и читава њена породица, 1995. године да избегне у Србију. Обраћа се нама који ... А да не говорим о Милораду Мирчићу, Љиљани Михајловић, која је посланик Српске радикалне странке и која је, за његову информацију, секретар Владе Републике Српске Крајине у прогонству.

Према томе, поведите рачуна, господине Милићевићу, када вам такви суфлирају – а ви сте веома одговоран човек, ви сте члан Социјалистичке партије Србије, која вас је кандидовала за то место и у демократској атмосфери сви посланици су гласали да будете потпредседник Скупштине – да они који појма немају ни о чему вама који ипак нешто знате не суфлирају како треба да водите седницу Народне скупштине.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Јовановић.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника?

(Наташа Јовановић: Желим.)

Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Пошто је било лично обраћање и лична питања, морам да приметим да овде неки, изгледа, баш ништа не слушају.

Није госпођа Радета говорила по Пословнику. Очигледно је заборавила по ком се основу се јавила и по ком основу је добила реч.

Него, још једном, пошто очигледно нисте слушали, да поновим, није толико тешко за разумевање. Нико није говорио о резултатима избора. Значи, концентришите се слободно и слушајте пажљиво. Говорио сам о подршци која се даје уочи избора. Говорио сам о томе кога подржавају удружења изгнаних и прогнаних. Тада сам казао, и понављам, да бисте разумели добро,

2014. и 2016. године уочи парламентарних избора та подршка је ишла листи на чијем се челу налазио Александар Вучић, листи са које је за народног посланика изабран и господин Линта. Говорио сам о подршци уочи председничких избора 2017. године и уочи локалних избора у граду Београду 2018. године. Говорио сам и говорим кога подржавају Срби из Републике Српске Крајине.

Верујем да неке не одговара да то чује. Верујем да је неке непријатно да то чује, али ако чујете, пробајте да схватите, то је, пре свега, порука и вама. На основу тога како се ко понаша на данашњој седници, ми смо почели да реагујемо. Понашањем на данашњој седници показују колико поштују, односно не поштују управо те крајишке Србе.

Пошто још једну ствар нису чули, да се не бисмо овде гађали крупним речима и помињањем неких лажи, нека сами кажу где им је посланик Буха, ако ми нешто нисмо били у праву, и да ли је имао шансе да седи овде на основу тог ранга на листи и онога колико подршке неко реално може да добије. Толико. Ни мање ни више од тога. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Да, члан 107. Пословника. Али морам да искористим да одговорим на ово питање.

Некадашњи посланик Буха, посланик СРС-а, сада је напредњак и не знам по ком основу запослен, односно формирано је неко одељење при Канцеларији за Косово и Метохију и он тамо смештен. Одговор на питање посланику који не зна где је.

Посланик Орлић се заиста врло увредљиво опходио, пре свега према мени као народном посланику. Ви имате различите аршине када су разни термини у питању. Неки посланици, односно посланици власти могу о другим посланицима да кажу најружније ствари, а посланици опозиције морају онако, по ивици жилета, да воде рачуна да, не дај боже, не увреде неку величину из власти. Господин Орлић је рекао мени да он, ево, мени покаже, скрене пажњу – знате, госпођо Радета, није тешко разумети.

Ма није мени ништа тешко разумети, ја сам интелегентна жена, народни посланик, који одлично зна овај посао, али бојим се да је тешко разумети ограниченима какав је он. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегнице Радета, да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање о указаној повреди Пословника? (Да.) Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући. Члан 107. Ево шта имамо као последицу тога када неки посланик...

(Вјерица Радета: Члан 107. је био. Не може то.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Управо је указано на члан 107. Морате указати на други члан.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Дакле, члан 103, у вези са чланом 107, да будем прецизнији.

Дакле, ево шта имамо као последицу тога када неки посланици неке странке помисле да имају ексклузивно право, да имају тапију на тему положаја српског народа из Републике Српске Крајине. Онда, у тој њиховој помисли, они се просто увреде када неко из неке друге странке, ко има и веће право да се бави тим питањем, крене да решава проблеме српског народа из Републике Српске Крајине, некадашње.

Имали смо овде ситуацију преко које смо олако прешли, када је госпођа Радета малопре рекла како ми, ето, и не знамо општине и градове у Републици Српској Крајини. Ето, ја сам рођен на Врачару и цео живот живим на Врачару, али савршено добро знам и где је Слуњ, и где је Војнић, савршено добро знам и где су Окучани, и где је Пакрац, савршено добро знам и где је Книн, и где је Бенковац и Обровац. То што сам рођен на Врачару, што немам ни крајишко порекло, не умањује моју љубав и бригу према том народу. И немојте да мислите да ви једини имате тапију на положај српског народа у Крајини.

Када је реч о томе кога подржавају Крајишници, па, у највећем крајишком насељу, Бусијама, врло добро знате какви су изборни резултати били. То показује све. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање о указаној повреди Пословника? (Не.)

Захваљујем.

Колега Мартиновићу, желите повреду Пословника?

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Јесам ли добио повреду Пословника или реплику? Повреду Пословника? Добро. Члан 107, који говори о достојанству Народне скупштине.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Малочас је био члан 107. Мораћете да укажете на други члан.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Добро, члан 27, господине Милићевићу.

Речено ми је да ја лажем.

Ово је изборна листа „Др Војислав Шешел – СРС“ за 2016. годину: посланик у Скупштини Републике Српске Крајине у прогонству Душан Муникравић је на 43. месту, годиште 1964, по занимању полицајац, живи у Земуну. Шта сам ја ту слагао? Нисам слагао ништа.

Што се тиче географије, изгледа да вам то, госпођо Јовановић, није баш јача страна. Ливно није у Републици Српској Крајини.

Иначе, питали сте ме ко још седи овде. Па ја могу пола посланичког клуба да вам наведем, људе који су пореклом из Републике Српске Крајине, Републике Српске или Босне и Херцеговине. Ево живог професора др Марка Атлагића, који је био министар у Влади Републике Српске Крајине у време када су трајали оружани сукоби.

Дакле, молим да подигну руке сви људи који су пореклом из Републике Српске Крајине, из Републике Српске, а седе у Посланичкој групи СНС. Ево, погледаћете колико таквих људи има. Значи, овде имате Кордунаша, Личана, Босанаца, Херцеговаца итд.

Сад сте се нашли ви, госпођо Јовановић из Крагујевца, да ми кажете како је госпођа Вјерица Радета, која је рођена у Ливну, представник српског народа из Републике Српске Крајине. Мислим, заиста не знам шта да кажем.

Наравно, не желим да се изјасните о овој повреди Пословника.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Наташа Сп. Јовановић: Реплика.)

Добићете могућност да укажете на повреду Пословника, али не можете реплику на повреду Пословника.

Господине Мартиновићу, да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни?

Рекао је – не. Нисам чуо.

Захваљујем.

Реч има народни посланик Наташа Сп. Јовановић, повреда Пословника.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Ево, сада сте, колега Милићевићу, могли да видите, као и читава јавност, какав је карактер Александра Мартиновића. Он је зарад своје политичке промоције и покушаја да скрене пажњу са тога да је слагао да у Српској радикалној странци, у нашој посланичкој групи нема ниједног Србина из Републике Српске Крајине – а ја сам рекла да је госпођа Михајловић, која је, узгред, била на редном месту број 3. изборне листе „СРС – Др Војислав Шешељ“, секретар Владе Републике Српске Крајине – покушао заменом теза и прозивањем ових часних људи, који, иако припадају другој политичкој странци, да подижу руке само због тога да би он јавности доказао... Какве то везе има? Да би он мени указивао на то одакле је господин Атлагић, кога, узгред буди речено, познајем најмање двадесет или двадесет пет година, од кад је Мартиновић ишао у основну школу, што не умањује то да он сада има одговорност да треба нешто да каже. Али, знате, да се сада врши замена теза...

А подсетићу вас, јер то је био ваш посао, господине Милићевићу, и сад би требало три пута да се јавим, све је почело оног тренутка када је Миодраг Линта рекао како се он залаже за решавање станова, како се он залаже за решавање статуса бораца из последњих отаџбинских ратова. Да вас вратим на почетак, јер сад се више не зна како је све то почело, због ових

лажи и обмана напредњака, односно Мартиновића – ми смо управо тврдили да имамо закон, да га је написао славни српски генерал Божидар Делић, који такође има порекло западно од Дрине, и да имамо решење и за питање војних бескућника, јер колега Линта је рекао да је све то решено.

Није решено. Ево, колега Линта, сада у паузи, од два до три сата, прошећајте до хотела „Бристол“ и видите да тамо официри и дан-данас живе у неадекватним условима, и чланови њихових породица. Људи су добили унуке у хотелу, а није им решено стамбено питање.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колегинице Јовановић, тачно је да започето са повредама Пословника указивањем на повреду Пословника оног тренутка када је колега Линта изнео одређене констатације које се тичу изградње станова. Ја не знам да ли су те тврдње тачне или не. Ваше је легитимно право да сматрате супротно и да на то укажете.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника?

(Наташа Сп. Јовановић: Да.)

Захваљујем.

Реч има народни посланик Вјерица Радета, повреда Пословника.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 27. став 2. То није било.

Заиста сам шокирана, једва да могу да говорим после овога што сам малопре чула од господина Мартиновића. Најпре ме је шокирала чињеница да он дели Србе на Шумадинце и ... не знам. А поготово што му је сметало што је Наташа Јовановић поменула да је моја породица дошла из Ливна. Не знам зашто му то смета. Можда је требало да остану у Ливну, да их покољу усташе, као што су заклале моје дедове и остале 1941. године. Заиста сам шокирана таквим односом и овим што је ту изречено.

Питала бих, такође, пошто је господин Мартиновић малопре заиста понижавао народне посланике тражећи да подигну руку, а помињао је да смо ми Душана Муникравића имали на 47. месту, нека подигну онда руку ко је од њих био изнад 47. места.

Још једна примедба. Речено је да ми српски радикали мислимо да једини имамо право да бринемо о крајишким Србима. Не, не мислимо да ми једини имамо то право. Ми то доживљавамо као део своје политике, своје политичке борбе, својих живота. Тако је било и тако ће бити. Господо, ви који сте власт имате обавезу да то чините, а не чините. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Да.)

Народни посланик Александар Мартиновић, повреда Пословника.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Члан 107, господине Милићевићу.

Заиста не желим да...

(Вјерица Радета: Не може члан 107.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Мораћете да укажете, господине Мартиновићу, на други члан.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Дакле, ја заиста не желим да усијавам атмосферу у Народној скупштини, то сам рекао и јуче, и да пребројавам Србе, ко је са ове, а ко је са оне стране Дрине. Нажалост, трагедија се десила и српском народу у Републици Српској Крајини и српском народу који је живео на просторима Босне и Херцеговине. Као и ви, дубоко жалим због те трагедије. Нисмо ни ви ни ја на супротним странама по том питању.

Хтео сам само да вам кажем једну ствар. Република Српска Крајина је постојала од 1990. до 1995. године. Ми смо говорили о Републици Српској Крајини; нисмо говорили о Србима западно од Дрине. Чињеница је да Ливно није било у Републици Српској Крајини, да се Ливно налази у БиХ. Као што је чињеница да је госпођа Љиљана Михајловић заиста дошла у Србију, али опет није дошла из Републике Српске Крајине, него је дошла из Загреба.

(Вјерица Радета: Из западне Славоније.)

Дошла је из Загреба и ви то веома добро знате. Дакле, Загреб опет није био у Републици Српској Крајини.

Што се тиче Милорада Бухе, госпођо Радета, ја се заиста више нећу поводом овога јављати за реч, ви знате да је господин Буха 2012. године био стављен на 49. место на изборној листи Српске радикалне странке. Он је сматрао да је то понижење, не за њега лично, него за крајишке Србе. Ако је неко председник Владе Републике Српске Крајине у прогонству, он је сматрао да заслужије више место на изборној листи. Он се повукао са те изборне листе и ви сте на то 49. место те 2012. године опет ставили једног крајишког Србина, доброг историчара, доброг човека, др Николу Жутића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Маја Гојковић, по амандману.

Изволите.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Хвала лепо.

Одустајем од повреде Пословника зато што сматрам да ни претходних двадесет повреда Пословника суштински није било, него су сви злоупотребљавали институцију повреде Пословника. Требало је, да би се сви вратили на дискусију о амандману посланика Миодрага Линте, да употребите члан 103. став 8. и да то спречите кажњавањем и одузимањем времена.

Врло је јасан амандман посланика Миодрага Линте, који само употпуњује материју закона. Не видим зашто се десила оваква жучна

дискусија између две посланичке групе након његовог амандмана и његовог образложења амандмана.

Сматрам да баш због осетљиве теме и због положаја српског народа ван територија границе Републике Србије није овде место да једни другима задајемо ниске ударце испод или изнад пазуха, него барем та тема треба да буде нешто што ће посланике Народне скупштине Републике Србије ујединити. Наша обавеза је да представљамо грађане Србије без обзира на то ком народу припадају, али наша је обавеза и да бринемо о положају српског народа у земљама у окружењу. Најмање ћемо оваквим дискусијама помоћи да се побољша њихов статус и положај и у Републици Хрватској, и у Републици Црној Гори, и у Републици Словенији и у Републици Македонији. А поготово они неће бити срећни после расправе о амандману, која је најмање личила на расправу о амандману а највише на свађу српских посланика једне и друге политичке опције. Зато молим посланике да размисле да су неке теме једноставно изнад свакодневне политике.

Сматрам да је овај амандман Миодрага Линте сасвим у реду, да је његово образложење сасвим у реду. Жао ми је што је Влада Републике Србије, са образложењем онако више техничким, одбацила овај амандман, те позивам посланике да га евентуално на гласању подрже. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Малетић.

(Наташа Сп. Јовановић: Желим да говорим о амандману.)

По амандману, изволите.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Није завршен амандман Миодрага Линте.

Што се тиче овог амандмана, он неће бити прихваћен, јер то су амандмани које пише Посланичка групе СНС и свако од њих појединачно због трошења свеукупног времена.

Желим још једном да кажем, пошто смо се удаљили од основне расправе, да није донет закон за решавање питања људи који су учествовали у последњим отаџбинским ратовима. Генерал Божић Делић је више пута свој веома прецизан, свеобухватан закон образлагао овде – можете и ви, господине министре, да имате увид у њега – и то би било трајно решавање, а не овакав пропагандни амандман.

Што се тиче питања војних бескућника, то је једно веома тешко питање. Само у Крагујевцу, господине Вулин, има преко сто породица којима то питање није решено због тога што за то није био заинтересован тадашњи пронатовски министар војни, иако је било слуха са друге стране, локалне самоуправе у Крагујевцу, да се реши компензацијом имовине коју има Град, односно разменом, што се тиче Дома Војске и Касарне „Војвода Радомир Путник“. Таква је ситуација и у Чачку, колегиница Радета је навела

прецизно, где људи не могу да откупе станове. Исти је случај, нажалост, и са већ поменутом колегиницом Михајловић и њеним оцем, а има још много таквих случајева.

Дакле, јасно је, и тиме да закључим, амандман је у пропагандне сврхе написан, да би се причало о томе. Све ово може да се реши само системским законом какав има спреман Српска радикална странка.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић, повреда Пословника.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Рекламирам члан 106.

Наравно, већ дуже времена седимо и присуствујемо дискусијама које немају никакве додирне тачке са тачкама дневног реда. Председавајући, као по правилу, толеришу. Када би та толеранција била без неке селективности, онда би можда било и прихватљиво, али очигледно је да је и ту присутна селективност. Када којим случајем ван теме на коју се односи амандман или тачка дневног реда оде опозиција, брзо реагује већина потпредседника. Не могу конкретно за вас да дам било какву примедбу, али већина потпредседника или председавајућих реагује. Када то ради владајућа, када прича на тему шта би највише волео у животу, најдража личност мог детињства, онда ту нема никакве реакције, онда се то пусти онако. Та слободна тема из области књижевности и српског језика је присутна овде већ дужи период.

Због тога, молим вас да заузмете неки заједнички критеријум који ће бити приближан, једнак и за опозицију и за владајућу. Јер овде смо слушали како ће Србија војним образовањем да повећа свој извоз, да ће стандард и бруто друштвени производ да порасте тако што ће се новим начином размишљања о образовању у војсци постићи тај већи бруто друштвени производ итд. То су, фактички, бесмислице.

Колегама добронамерно саветујем – све ове говоре које сада говорите и износите у јавност кад-тад ћете морати да читате, па да видите колико сте били коректни и колико сте били у функцији рада овог парламента.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мирчићу.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Да.) Захваљујем.

По амандману, народни посланик Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Амандман који је у претресу гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на права избеглих и прогнаних лица“. Влада је обавестила Скупштину да није прихватила тај амандман зато што права избеглих и прогнаних лица нису

предмет уређења овог закона, што је тачно. Мени као посланици опозиције није баш лако да кажем да је Влада у праву, али овај пут јесте у праву.

Расправа коју смо имали о овом амандману открива једно питање које се у суштини не поставља у јавности, нажалост, и за које није надлежан ни министар одбране, ко год он био, а ни представници Војске Србије или Министарства одбране, а тиче се теме око које смо овде разменили ставове – избеглих и прогнаних лица.

Ти људи су избегли и прогнани зато што је било неких ратова, а ми немамо одговор на питање за ратове деведесетих, да ли је Србија те ратове изгубила или је у њима победила. Није то ваша тема, то је тема нас у овој сали, политичара који се кандидују да решавају наслеђена питања, ко год за њих био одговоран, и да разматрањем тих питања у контексту садашњости умеју да направе план за будућност. Кога год да питате које смо ратове изгубили а у којима смо победили, нећете добити одговор.

Ја имам одговор, који није тема ове расправе и зато га не делим с вама. Делим поштовање за све оне који су учествовали у оквиру Војске тада Савезне Републике Југославије, јер је то део историје Војске Србије и ако буде заиста неке расправе о томе какав је део те историје, онда ће бити и одговора на питање које смо ми то ратове изгубили деведесетих а у којима смо победили.

Зашто од тог питања бежимо, а зашто ја мислим да то питање треба да буде тема војног образовања? Значи, не овог закона – сада правим малу дигресију од самог амандмана и члана којим се дефинише војно образовање у Србији – треба да буде тема курикулума, планова и програма који се изучавају на нивоу средњег а поготово високог образовања, због тога што ће тиме сама Војска Србије, односно представници у образовним институцијама дати свој допринос да покушамо да неке грешке из прошлости више никад не поновимо. И, још много важније, да се са неким грешкама суочимо поштено, храбро, часно и честито, какви смо често на речима када хоћемо да говоримо о Војсци Србије. Не мислим ту на припаднике, мислим на нас политичарке и политичаре. Код војника и код правих припадника не мањка ни храбрости, ни честитости, ни части да се суочи с оним што се десило деведесетих.

Коментар о овом амандману ја ћу завршити предлогом како можда можемо да почнемо да разговарамо о будућности војног образовања тако да буде боље, с посебним освртом на чињеницу да тешко да ће бити времена да са министром директно, са Владом, разговарам о нашем предлогу да по завршетку Војне гимназије ученици аутоматски постају кадети, односно студенти, као и три најбоља ученика Средње стручне војне школе, без учешћа на конкурс који расписује Министарство одбране. То је наш амандман зато што за наставак школовања у тој војној високошколској

установи намећемо обавезу полагања пријемног испита за студијске програме основних и интегрисаних академских студија.

Знам врло добро да је то лако одбити са становишта министра. Понављам, немам проблем са аргументацијом за одбијање овог амандмана, али ако стварно хоћете да направите негде искорак, а надлежни сте за тај искорак, то је да прихватите овај амандман. Или, да направите свој амандман са Одбором који ће показати да хоћете да најбољи дечаци и девојчице из тих војних школа буду у високом образовању интегрисани без пријемног испита. То је став, то је порука. То је много делотворније него све празне фразе које измењујемо овде или у тзв. медијској сфери или јавности која се бави статусом Војске Србије.

Имам дубоко поштовање за све оне који осете позив да служе војску, да буду у снагама безбедности, да буду у сектору сигурности, јер мислим да је то позив, то није занимање. Моја жеља као политичарке која доноси одлуке о законима јесте да свима онима који осете тај позив омогућимо да га обављају на најбољи могући начин. Један од њих је да подржимо најбоље међу вама, који треба да буду најбољи међу студентима. То је наш предлог за образовање.

Ово друго питање – које смо ратове изгубили, у којим ратовима смо победили – то није питање за Војску Србије и није питање за Министарство одбране. То је, нажалост, питање које ће остати без саговорника све док не престанемо да будемо митска заједница која говори о митовима и о стварима које не постоје, а почнемо да се бавимо животом, реалношћу, суочени са чињеницама које постоје. Само тако ћемо заједно наћи одговор на питање – које смо то ратове изгубили деведесетих, у којима смо победили. Јер ова избегла, прогнана лица, лица интерно расељена постоје због неких ратова.

Сваком је остављено на вољу и на политичку интерпретацију да о тим ратовима говори као о победама или као о поразима. То није добро за Војску Србије. То није добро за будућност Србије. Снага у једном друштву огледаће се у томе унемо ли да од самовољних интерпретација о ратовима деведесетих пређемо на војно образовани дијалог у коме ћемо заиста размењивати чињенице. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По амандману, реч има народни посланик Маја Гојковић.

Изволите.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Захваљујем, председавајући, на могућности да једнако не говорим о амандману као што је на исти начин говорила посланица Гордана Чомић.

Претпостављам да је она још увек министар одбране владе у сенци, иако Бојан Пајтић више није председник ДС-а, али је можда још увек премијер владе у сенци. Ако не, онда је бивши министар одбране у бившој влади у сенци Демократске странке. Не говорим то злонамерно, него просто

не могу да испратим то, а и желим да је одбраним од оних који сматрају да је министар одбране морао да служи војску. Колико знам, Гордана Чомић није служила војску, нити неке курсеве који би имали додира с тим, али је најбољи избор Демократске странке у сенци за то место.

Као што смо видели, она је против овог амандмана јер га није разумела или га није прочитала до краја, јер овде пише да је војно образовање веома важно за свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на права избеглих и прогнаних лица, те се овим амандманом жели да се омогући једнак статус људима који желе да се образују у војним установама а дошли су са територија које се налазе ван граница Републике Србије и спадају у категорију избеглих и прогнаних лица. Значи, правнотехнички и политички овај амандман је сасвим у реду, а сада је питање да ли неко жели да га подржи или не жели, и ствар тумачења.

Видим да је министарка у влади у сенци, у сенци Демократске странке Бојана Пајтића (који можда јесте, а можда није више премијер те владе), желела да га протумачи тиме што ће, у маниру партије којој припада, све нас наговарати да се суочавамо са деведесетим годинама. Па да Војска Србије, како сте закључили своју дискусију, кроз дијалог, ваљда, са неком другом војском (не знам којом) дође до помирења, дође до некаквог историјског сазнања шта се стварно догодило деведесетих.

Не мислим ништа пејоративно у односу на њено излагање, јер то је њихов политички речник – стално се морамо суочавати са нечим из деведесетих, па ћемо са неким да водимо дијалог да бисмо дошли до боље будућности итд. То је једна мантра, која не значи ништа, али ево нечег конкретног што ће можда посланица подржати, и то већ на наредној седници Владе.

Предлажем да у тај корпус новог предмета који је сад предложен – суочавање са истинама из деведесетих година – значи, отворила ми је могућност да уврстимо и 1999. годину... Пошто се не мења тако лако образовни систем у војним установама, имамо времена таман када сви заједно овде будемо гласали за оснивање комисије коју сам предложила јутрос у Парламенту, да се оснује парламентарна истражна комисија која ће се бавити утврђивањем последица НАТО бомбардовања на здравље грађана Србије и животну средину (надам се да сте се сви већ упознали са садржином овога), с посебним освртом на утицај употребе пројектила са осиромашеним уранијумом на здравље грађана Србије и животне средине.

Тако да предлажем, када завршимо ову истрагу, да се и тај део, тај извештај обавезно уврсти у овај образовни систем који је колегиница предложила и нови предмет – суочавања са деведесетим, па да једноставно онда можемо лакше и ми из Србије, и наша војска, и грађани, и цивили, и они који су служили Војску Србије 1999. године на просторима који су били бомбардовани осиромашеним уранијумом да водимо дијалог са тим војскама

које су осиромашени уранијум бацале на територију Србије, а поготово на територију јужне покрајине Косово и Метохија.

То је већ урадио италијански парламент, имамо одличан њихов извештај. Они су се бавили истрагом утицаја тог бомбардовања на њихове војнике који су службовали у мисијама у иностранству, а то је за њих свакако Србија, односно Косово и Метохија, који су након те службе доказано оболели од канцерогених болести. То је њихов парламент доказао. Имамо извештаје, које сам ја предала одређеним представницима највиших органа власти у држави.

Као што видите, и Влада Републике Србије сада предлаже формирање и формираће једно координационо тело које ће се озбиљно бавити овом темом. Ми смо спремни да сарађујемо. Један од првих које ћемо позвати да дају изјаву пред том истражном парламентарном комисијом биће свакако посланик италијанског парламента, председник њихове комисије, господин Скану, који је часно урадио свој посао, који сада више није посланик највећим делом и због тога што се није бојао претњи које је имао. Пет посланика је било у тој комисији и имамо црно на бело да је доказана узрочно-последична веза и да италијански војници оболевају и умиру због тога што су боравили у мисијама на територији Косова и Метохије, тамо где је бомбардовано осиромашеним уранијумом и нису имали адекватну прописану заштиту.

Према томе, делимично ћу подржати вашу дискусију ако се ви сложите да уврстимо и то да се суочимо са истином из 1999. године, па да водимо дијалог са свим војскама које су биле на овим или оним странама.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Чомић, основ вашег јављања?

(Гордана Чомић: Ако могу по реплици?)

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем. Одговор на питање и две опаске.

Не да ћу подржати стављање на дневни ред састава комисије, него вам се кандидујем за председницу те комисије, пошто, за разлику од већине оних који у јавности лупетају о осиромашеном уранијуму, ја знам о чему се ту ради. Тако да имате мој глас за стављање на дневни ред и имате мој предлог да ме изаберете за председницу будуће истражне комисије која ће дати јавности све податке о бомбардовању осиромашеним уранијумом, а, ако треба, и неконвенционалним касетним наоружањем, мада знам да је то незгодно јер ми нисмо потписници конвенције, нити ћемо бити. Дакле, то је први одговор.

Други, две опаске. Јасно сам и гласно казала – тражење одговора на питање које је то ратове Србија деведесетих изгубила, у којима је победила, то није тема за Војску Србије, нити за припаднике Министарства одбране. Јесте тема за политичку јавност и све оне који хоће да доносе одлуке о томе шта се догодило, зашто се догодило и шта се више никада неће догодити.

Да ли треба да се суочимо са реалношћу деведесетих и да водимо дијалог? Мислим да је чисто у питању опаска председнице Народне скупштине. Ми смо се суочили са прошлошћу. Ми водимо дијалог који је званична политика Владе Србије и који ја као опозиција подржавам. Тај дијалог се зове – нормализација односа Београда и Приштине. Он је настао као исходите чиница након НАТО интервенције и с пуним правом Народна скупштина треба да предложи свим народним посланицима да оснујемо истражну комисију која ће истраживати све последице бомбардовања.

С обзиром на лепе речи о мојој политичкој биографији, ја вам се препоручујем за председницу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Чомић.

Право на реплику, народни посланик Маја Гојковић.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Хвала лепо. По амандману.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Схватио сам да сте тражили реплику, колегинице Гојковић.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Не, по амандману. Тема је врло интересантна и врло широка.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Извините. Изволите по амандману.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Да, нисте прочитали предлог. Дакле, председник је већ утврђен предлогом, то је др Дарко Лакетић, председник Одбора за здравље и породицу. Претпоставила сам да ви то не желите, јер сте имали шансу да постанете председник комисије, да сте хтели да је формирате, за време док је министар одбране био бивши председник Демократске странке господин Шутановац.

Свакако захваљујем на томе што сте рекли да имате одређена сазнања, да можете да сведочите пред овом комисијом. Ова комисија треба да буде врло мала – видим да у италијанском парламенту уопште није било расправе што неће бити покривен широки спектар – треба да буде оперативна и да се отвори могућност да у њој учествују научне установе и стручна лица, а не да се ми свађамо. Ми ћемо расправљати о извештајима које ће нама комисија морати да предочи, а не да претворимо у нешто што ће у старту бити спречено да ради свој посао. Позваћемо вас да сведочите, свакако. Драго ми је што сте то рекли и бићете сигурно један од важних сведока пред овом истражном комисијом, јер сте сами сада дали изјаву да можете да допринесете и да знате нешто и о употреби касетних бомби. Захваљујем на томе што имате добру намеру да помогнете.

Морам да кажем да ја заиста не знам шта се дешавало деведесетих година, у том смислу да могу да буде арбитар и да политички сада кажем ко је крив за деведесете. Волела бих да знам ко је покренуо машинерију деведесетих да се једна држава распадне. То бих волела да знам. И молим да ми помогну они који то знају, они би већ да се суочавају са нечим што знају.

Иако је прошло 28 година након тога и упорно се бавим политиком, још немам ниједан релевантан доказ да бих могла да се суочим са било чим, јер још увек нам нико није саопштио ко је тај ко је покренуо машинерију деведесетих, ко је кога наоружавао и како су настали грађански ратови у републикама бивше Југославије, око Србије, јер у Србији није било рата. У Србији није било рата.

(Гордана Чомић: НАТО бомбардовање.)

Говорим о 1999. години, и то је неспорно, надам се да ћемо се сложити да нас је НАТО пакт бомбардовао, сурово. Од севера до југа наше државе били смо бомбардовани, уништени, унакажени. Сада ће се наша комисија озбиљно бавити тиме, јер ми смо дужни то да радимо у интересу грађана Србије. Жао ми је што то раније није започето, то је могло већ да почне да се ради 2001, 2002, 2003. године, а не да помажемо можда да се неки докази и уклоне, о чему опет имам формалних сазнања.

Значи, не знам шта се дешавало, не знам ко је покренуо рат и молим да ме суочи с истином онај ко то зна.

Хвала вам што ћете подржати одлуку и што ћете активно учествовати у сазнавању и откривању истине о томе какве последице трпе грађани Србије и животна средина у нашој држави након бомбардовања НАТО-а 1999. године и употребе пројектила с осиромашеним уранијумом. То је важно за грађане Србије, то није пар екселанс политичко питање по коме треба било ко овде да се дели. То је заједнички интерес, то није ни интерес једног народа, то је интерес свих људи који живе у овој држави. И одговор зашто смо бомбардовани осиромашеним уранијумом. Да би добили републику Косово, је л' то био циљ?

Године 2008, осам година касније, добили смо то што смо добили, захваљујући онима који су нас бомбардовали. Једном мора да се каже истина. Па не треба да се бојимо. Чег да се бојим ја, мене су грађани Србије изабрали овде као и све нас, свих 250 посланика, да заступам њихове интересе, а не да заступам интересе оних који су нас бомбардовали, па, као, мало ћу да сакријем истину од грађана Србије. Довољно имам година да не морам више ништа да радим, или да не радим. Према томе, одлучила сам да часно завршим своју каријеру тиме што ће иза мене и иза мојих колега које ће подржати ову одлуку остати историјски траг и извештај да смо се бавили овим питањем и да смо доказали узрочно-последичну везу између тешких обољења грађана Србије и чињенице да смо бомбардовани пројектилима са осиромашеним уранијумом. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народни посланик Марко Атлагић.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче, не осећам се прозваним на овај амандман, али дозволите да ипак неколико реченица кажем.

Прво, када је у питању војно образовање, врло је интересно за господина министра војног и за Министарство питање наших питомаца, односно кандидата за војне питомце, ученика из бивших југословенских република, да се можда посебно поведе рачуна о онима који се сада налазе у суседним нашим државама, као и онима који су пореклом а данас се налазе у Републици Србији.

Када сам се јављао за реч, двоумио сам се да ли ћу говорити као историчар или као политичар. Видим да је многим стало да говоре као политичари, да покушавају злоупотребљавати избеглице у политичке сврхе, а то је срамота јер нас данас гледају избегла и расељена лица.

Када је у питању рат који су покренули овде деведесетих, нећу да говорим као човек струке него упућујем колеге на литературу и изворе, и решиће сами, бар делимично, тај проблем.

Када су у питању избегла и расељена лица и питање овог амандмана, поштоване даме и господо, дозволите да се у уводном делу, када сам узео већ неколико реченица да кажем, захвалим српском народу у отаџбини што је помогао избеглим Србима из Хрватске и суседних држава у моменту када им је било најтеже у њиховој историји и што су делили последњи залагај са избеглицама. То смо дужни да кажемо данас овде, да нас чује матични народ у Републици Србији, као и они у Црној Гори и у БиХ, тамо се један део иселио.

Чињеница је да пре доласка СНС на власт и Александра Вучића проблем избеглих и расељених није био решаван на адекватном нивоу, јако минимално. Немам времена, требало би једна читава седница да се посвети овде, да кажем шта је учињено пре доласка Александра Вучића на власт и СНС-а, и доласком, за избегла и расељена лица у матици, као и оне повратнике у Републици Хрватској, у Републици БиХ.

Дозволите само да кажем неколико реченица. Од 2012. године, од доласка на власт СНС-а, да видимо колико је било повратника у завичај пре, а колико касније. Питање решавања стамбених проблема, не само у матици...

Молим господу народне посланике да имају обзира према избеглим лицима, заиста.

(Вјерица Радета: Толико, Марко, о томе колико им је интересантна тема.)

Ако их заиста ова тема не интересује, онда је није требало ни започињати.

Решавање стамбених проблема оних наших избеглих лица која су се вратила у завичај – дакле, да видимо колико – 90% више је решено од доласка СНС-а у матици порекла. Да видимо колико стамбених проблема је решено овде у матици Србији. То исто господин министар војни вероватно добро зна; наш Комесаријат за избеглице који је решавао те проблеме јако добро зна.

Питање имовине, питање радног стажа, питање пензија и питање старе девизне штедње. Ја овде јавно, отворено, господо народни посланици, гледам вама у лице и грађанима Србије и добио сам задужење да на једној седници то кажем, а ево користим сад прилику, јер је овај амандман, да се захвалим Влади Републике Србије и господину Александру Вучићу, који је након двадесет година решио питање старе девизне штедње „Југобанке“ Сплит у Хрватској, за грађане српске националности, а и оне хрватске и друге који су избегли. Како знате, ми смо донели тај закон, ако се сећате, прошле године, па смо га продужили изменама сада за нову годину. Први пут након двадесет и нешто година, ја то јавно и отворено кажем, захваљујем се, јер сам добио задужење од штедиша те банке.

Решени су многи проблеми. Нису сви. Да ли је довољно? Није, али је јако много у односу на период пре 2012. године. Ја сам о томе говорио у првом и другом мандату и критиковао, и сад можда могу одређене примедбе дати. Али сада су нам мигранти дошли из других земаља, где смо показали право лице Србије, и господин Вулин као министар у то време и сада. А многи су овде критиковали оне мигранте из других земаља, нису саосећали са својим мигрантима унутра, када нам је најтеже било. Српски народ у отаџбини је показао право лице за наше избегле Србе из бивших република.

Поштоване даме и господо, ја вас молим, немојмо се препуцавати преко избеглих и расељених лица. Да ли је добро да удружење које води господин Линта, које води Саво Штрбац, и Будимир и још многи који воде... Добро је да потичу све проблеме. Да ли ће они моћи то решити? Неће. Ко ће то решити? Држава Србија и Комесаријат за избеглице. Али је добро да потичу свакодневно и овде и преко штампе, односно средстава јавног информисања.

Да ли су решени неки проблеми? Јесу, многи. То ми знамо, имамо податке практичне. Да ли су сви? Нису. До 2017. године и међународна заједница је поставила неки рок да реши неке проблеме, па, ево, и у 2018. години се решавају. Да нам није било избеглих и расељених из других земаља, ми бисмо то решили до 2017. године. Ова држава би то решила. Заиста, чак и када дајемо одређене политичке изјаве, морамо водити рачуна о Србима у бившим југословенским републикама и са одређеном дозом поштовања морамо говорити о тим људима.

Морам рећи да су и земље порекла показале интерес када су у питању стамбени проблеми, узмимо, који су решени, индивидуалних кућа, али нису станови. Ево, проблем са Хрватском – имамо 35.000 стамбених јединица. То морамо потицати и овде, и на улици, и у штампи итд.

Дакле, да не бих даље узимао време, добро је да је овај проблем потакао господин Линта. И господин Делић што је потакао, није спорно. Дабоме, што више, то боље. Дакле, што више удружења, то боље да потичу, а онда ће и Влада Републике Србије конкретније решити одређене проблеме.

Морам рећи да је бивша власт врло лоше то радила. Седео је овде један посланик који је водио „удругу за обртај“, који је решио само свој проблем тако што је ушао у стан Милице Баце у Обровцу, па ево након наше критике, две године, иселио га, хвала му, избеглице из Обровца итд.

Дакле, завршавам овим, хајмо мало напора сви и поштовања према тим људима, заузети се да решимо те проблеме, и још питање пензија, питање радног стажа. Али он није решен ни у матици. Ево вам лично мог примера: три и по године финансијски непризнатог у Хрватској; три и по године и на Косову – па то је моја држава. Финансијски није признато јер је бомбардована зграда у којој су се налазили папири итд.

Не иде то лако ни брзо, али иде, господо. Иде, помало се решава, велики део проблема тих избеглих смо решили.

Господин с десне стране од мене...

(Милорад Мирчић: Који?)

Сад ћете чути који. Кад сам председнику странке, бивше моје странке а њихове данас, посветио једну књигу, добио сам отказ на факултету, господо, гледам вам у лице. Појединце сам звао на телефон, нисте се хтели јавити. Нисте се хтели јавити. Толико ћете држати до сваког свог човека.

(Милорад Мирчић: Што измишљаш?)

Срам вас било да измишљам. Срам вас било да измишљам.

(Милорад Мирчић: Измишљате, лажете.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас да се не обраћате директно.

МАРКО АТЛАГИЋ: Срам вас било! Мене народ врло добро зна. И радикали ме знају, знају да у животу слагао нисам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Атлагићу, нема разлога да се директно обраћате народним посланицима.

МАРКО АТЛАГИЋ: Добио сам отказ, могли сте заштитити мене у то време. Нисте хтели.

(Милорад Мирчић: Лажеш. Како те није срамота година?)

Ви сте један обичан лажов и хоштаплер.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Атлагићу, нећу вам дозволити овакву врсту расправе.

(Марко Атлагић: Како вас није срамота да то мени говорите?)

Колега Мирчићу, изволите по амандману.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Отишли смо с овим дискусијама везано за амандман у потпуно другом правцу.

Ради коректности и потпуне истине, морам да кажем да су се питањима избеглица и прогнаних лица бавиле и раније владе. Године 1998. формирана је влада народног јединства и тада се интензивно радило на решавању кључних проблема са којима су се суочавале избеглице. Не можемо једноставно узети гумицу па прецртати. Постоје докази, постоје чињенице, постоје живи сведоци.

Ја сам био мало грубљи према претходном говорнику зато што жели да искористи по систему – ево ја, па да не би био егоизам, ево поново ја. Истиче своју улогу у светској револуцији. Потпуно је безначајна његова улога у светској револуцији. Ми се овде бавимо људима који имају и те како страшну судбину. То су војна лица која се и даље налазе, што би рекли, у немилости – да ли нису решили стамбени проблем, да ли нису статусно питање решили, или неко друго.

Друго, ми овде конкретно о амандману расправљамо, о школовању кадрова који ће сутра, између осталог, вршити ту функцију, као и они који су обављајући своју функцију у Републици Српској Крајини и деловима Републике Српске доживели такву судбину. Ми овде имамо доста тих проблема. Сада ћемо да лицитирамо ко је више учинио за поједине категорије избеглих и прогнаних лица.

Трагедија је у томе што се није направио ни један једини корак у правцу враћања права на имовину у бившим републикама СФРЈ. Имамо најугроженију категорију, ако хоћете, управо војна лица, официре, којима се оспорава, чак се иде толико далеко да се проглашавају за ратне злочинце да не би имали право да им се врати имовина. Онда се формацијски гледа могућност како би им се приписао ратни злочин, у коме они уопште нису учествовали, нити имају било какве везе. Часно, честито су вршили своју функцију. Не могу да остваре своје право на враћање бар дела имовине коју су својим стажом, својим радом стекли.

Безброј је примера у приморским градовима, који су били најизразитији случај. Зашто? Зато што су осетили у Хрватској и другим републикама да би то била добра привредна грана, па прогласиш официра који је био у Лори, или било ком приморском граду, или у Земунику у Задру за ратног злочинца, да је учествовао у ратном злочину и нема право да му се врати имовина, нема право да му се надокнади. А он живи овде и даље у условима који, искрено говорећи, нису за човека.

Што се тиче мог добацавања малопре, колега треба да говори истину. Српска радикална странка је стајала иза сваког свог члана, и стоји и даље. Ниједног члана није напустила, ниједан појединац не сме то да уради, А овде чујемо измишљене приче како нико из СРС није заштитио човека који је искористио прилику када је председник СРС био у затвору у Хагу, променио идеологију, променио странку. Ваљда мало морала треба да имамо, ваљда минимум поштења треба да носимо у себи.

Само да кажем јавности, сплетом околности знам и њега и остале када су прве кораке чинили. На крају крајева, ту је сведок и Маја Гојковић, која тренутно није присутна, па може да посведочи. Поносни смо на све оно што су чинили за српски народ, за СРС, немамо никакве огорчености на њих, али апелујем на њих да говоре и даље истину.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Атлагићу, желите реплику?

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Ево, ја нећу говорити о моралу. Ја сам свој морал заиста доказао тамо где је требало и нећу да наводим, али да и сад каже претходни говорник да лажем, нека му то иде на његов морални интегритет, личност и као човека.

Дозволите да две реченице кажем. Када сам посветио књигу једном човеку, председнику странке, добио сам у трећинском односу отказ на Филозофском факултету у Нишу. Звао сам три особе, нећу овде јавно да их наведем, јер није то ипак ниво, али ако треба и рећи ћу, нису ми се јавиле. Једини човек који ми се јавио касније, данас не седи овде међу нама, јесте Драган Тодоровић.

Ово ради истине и правде, гледам вам у лице свима.

Мени није жао, тад сам изјавио то вече у Нишу, ТВ камере су преносиле, тог радног места, чак ни оног другог које сам имао. А ишао сам даље и посветио и другу књигу. Како сам пролазио, то само ја знам, господине Мирчићу, то само ја знам.

(Александар Мартиновић: Био си сведок одбране у Хагу.)

Пустимо сад Хаг и сведочење, то је друга ствар. Није то битно, историја ће све то ставити на своје место.

(Александар Мартиновић: Битно је. Како није битно?)

Нема потребе, грађани знају чији сам сведок био. Одмах да кажем да сам био сведок одбране не само Слободана Милошевића него и Војислава Шешеља у историјском делу. Гледам вам сад у лице. Бранко Надовеза, историјски део, Никола Жутић и ја смо писали, питајте њих двојицу. И нисам ишао два лета на годишњи одмор због тога. Питајте председника странке је ли то добио тамо. Толико о истини и поштењу.

А вас, господо, који ми сад добацујете, не мислим сад на господина Мирчића, вући ћу за цигерицу широм света. Толико о поштењу.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Атлагићу.

Колега Мирчићу, изволите, право на реплику.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Поново ради јавности, кажем да смо поносни на све оно што су радили чланови Српске радикалне странке. Поносни смо на то. Неко је више, неко је мање дао доприноса раду Српске радикалне странке. И није СРС појединац. Када се говори име и презиме, како сте малопре рекли, могли сте рећи и та имена која нису хтела да вам се јаве. Али то је њихов лични став, није став Српске радикалне странке.

Знате, господине, у историју се улази на више различитих начина. Ви сте ушли на велика врата тако што сте помагали Војиславу Шешељу у једном периоду, тако што сте били сведок одбране Слободану Милошевићу. Неће ваши потомци, ни моји, знати нити обраћати пажњу на ове наше препирке, али ће прочитати да сте у једном тренутку, временском, историјском, како год хоћете, ипак држали до морала, ипак били морални. То свако нормалан

зна да цени и не морате то да истичете, јер, знате, егоизам потиче од латинске „его“ (ја) и кад човек креће реченицу са „ја“, нити човека нити реченице.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Марко Атлагић.

МАРКО АТЛАГИЋ: Нећу одговорити на овакве увреде, али пошто грађани Србије и грађани бивше Југославије знају, ја ћу опет од „ја“, јер сам нападнут овде. Неоправдано.

Па бар сам ја 1990. године, и по томе ћу остати познат, јер историја не прашта ни мени, ни вама, никоме, у Хрватском сабору имао дискусије такве какве сам имао, и поносим се тим. Нећу ја остати по Хагу, као сведок, у историји, по томе, господине Мирчићу. Ако ћу остати записан по нечему, онда по моралу, а онда ваљда и по научним радовима: осам књига и 250 радова, које цитирају научници широм света.

Чојство је битно. Истина је битна у овоме свему. А ви о овом случају о којем ја говорим много не знате, видим да нисте информисани. Зато није битно бранити истину када и не познате шта је истина, по сваку цену, без обзира на то из које сте странке.

Као и питање ратова – нисмо компетентни ни ја као политичар ни ви да дајемо суд, компетентна је струка и историја. Она је своје рекла и за ратове деведесетих година, господо. Ми смо... Ја сам свој став дао јуче о томе, овде га изрекао, који је став науке, а не мој лични, који је став историчара са запада и истока. Али треба, господо, да се ради и дела оно што знамо, да се чита и прате извори.

Па, ево, питање Јасеновца... Ја идем двадесет првог, и господин Мартиновић, на међународни скуп. Не видим да их се пријавило много из Републике, на задња два било нас је по двојица. А трчите на медије, сваки дан говорите, један део говори политички о томе. Боље би било да се никад не покажу у медијима, него што оно говоре. Истина је сасвим друга него што ви мислите. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реплика, народни посланик Милорад Мирчић.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Не бих даље да настављам да реплицирам и да се надгорњавам са господином Атлагићем, али само да појаснимо неке ствари.

Има неколико прекретница у новијој српској историји и, наравно, у тим прекретницама значајну улогу имају и појединци.

Господине Атлагићу, ви морате да схватите да је прекретница у новијој српској историји и име Војислава Шешеља. И биће записано у историји, која неће узимати у обзир ни шта ви мислите, ни шта ја мислим, ни шта сте ви говорили, ни шта ја говорим, него ће бити објективни параметри, објективна мерила. И биће у историји забележено – они који су подржавали Војислава Шешеља док је био у Хагу, док је себе јасно експонирао као

најчувенијег антиглобалисту и они који су га издали и напустили. То је прекретница. Знате, у том историјском тренутку човек треба да размишља о нечему што га чека у будућности.

Имате један историјски период (за који ви знате), а то је када се масовно или у већем броју мењала вера па се прелазило из православља у другу веру. Сведоци сте као и ја, да ти људи имају и даље, њихови потомци имају велико оптерећење.

А тај терет, господине Атлагићу, због чињенице да сте у једном тренутку напустили борбу против глобализма коју је водио Војислав Шешељ, који ви желите да пребаците нама који смо остали доследни, извините, али нећемо ми да носимо тај терет, тај терет ви морате да носите. А како ће историја то да објасни? Историчари ће узимати све оно што је релевантно за историју као науку.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Право на реплику, народни посланик Марко Атлагић.

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Па, ево, ја не бих заиста водио реплику, јер то су личне оцене, ово што је господин Мирчић сада рекао.

Мој однос, господине Мирчићу, према Војиславу Шешељу је данас поштенији него ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Без личног обраћања, господине Атлагићу.

МАРКО АТЛАГИЋ: Господине потпредседниче, ако није био у овој скупштини последњих петнаест дана, нека види моје изјаве о Хагу и о Војиславу Шешељу. Чини ми се да није био присутан у то време, и често га нема. Оне су боље него што он говори за одређене проблеме.

Кад ме већ прозивате тако да сте ви љубитељ, ја нисам љубитељ ни лика ни дела ни Титова ни Шешељева, али сам објективан као историчар, не као неки страначки припадник. Оно што сам 2003. године написао у предговору једног уџбеника стоји и данас, и студенти уче о томе. Нисам се ја одрекао ничега, одрекли су се неки други.

Кад сам се вратио из Хага, кад ме већ повлачите за језик, а Војислава Шешеља сам видео на прозору из затвора из самице код господина Милошевића, знате колико сте ме упитали за њега? Ниједан од вас који седите данас овде. Толико о вашем поштењу према Војиславу Шешељу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас, без личног обраћања.

Пошто видим куда ово иде, одређујем паузу у трајању од три минута, у складу са чланом 112. Пословника.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Малетић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милимир Вујадиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колега Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, уважени представници Војске Србије, интенција амандмана који сам поднео јесте да потпомогне развој Републике Србије, пре свега обраћајући пажњу на борбу против криминала.

Развој једног друштва у целини, па тако и српског, зависи од много фактора, али један од најважнијих је безбедност, како људи тако и капитала, имовине и ресурса и тако даље. Сама безбедност по себи условљена је великим делом стањем у Војсци и стањем одбрамбеног система у целини. Нарушити један такав систем, нарочито ако је то урађено намерно, представља вероватно један од највећих злочина према сопственом народу и вероватно највећи ниво криминала који неко може да учини у једном друштву.

Нажалост, српско друштво је имало прилику да тако нешто осети, нарочито у периоду од 2007. до 2012. године. На челу Министарства одбране налазио се човек који је сам за себе изнео чињеницу да је завршио курсеве у иностранству, похађајући обуке које су у то време организовале иностране службе. Наравно, свака завршена обука и школа мора бити примењена, па тако и ова обука коју је завршио тадашњи министар који је водио Министарство одбране.

Последице тог његовог деловања и спровођења знања које је стекао у Америци, у Гармишпартенкирхену и осталим центрима широм западног света катастрофалне су по Војску Србије, по одбрамбени систем. Последице су девастација одбрамбеног система и уништење. Како уништење? Подсетићу вас да је само у том периоду уништено 400 оклопних возила Војске Србије. Поређења ради, данас смо сви сретни када министар Вулин, заједно са председником државе, набавља 60 оклопних возила. И јесмо сретни, заиста, због тога. И не само ми који смо грађани Републике Србије, који живимо у Републици Србији, него и наши сународници који живе у земљама у окружењу.

Последице деловања тог министра јесу уништење 200 комада артиљеријских оруђа, затим уништење 23.000 комада пешадијског наоружања. Ево, поређења ради, данас, ако се не варам, Војска Србије има 50.000 активних припадника, а то суштински значи да сте уништили наоружање за половину припадника Војске Србије у једном кратком периоду. Треба ли да подсетим да је уништено 9.000 ракетних система „стрела“?

Оно што је најтеже и најгоре у свему томе, министар је мало јуче и о томе говорио, јесте уништење тог кадровског потенцијала и уништење морала и поверења у Војску Републике Србије. Сви знамо колико је тешко вратити поверење у Војску и колико је то био тежак задатак и ондашњег министра одбране Александра Вучића, данашњег председника, и свих министара, закључно са данашњим министром Вулином.

Цео тај посао, наравно, био је на личном плану и те како користан за тадашњег министра а данашњег лидера једне опозиционе странке. Видело се то и на стању на његовом личном рачуну. Обим свега тога и те личне користи од уништења српске војске засметао је данас и његовим партијским друговима. Пре неки дан је чак досадашњи покрајински премијер Бојан Пајтић јавно на телевизији рекао да политичка част не може бити резервисана за оне који су бавећи се политиком стекли имовину од 300.000 евра на сопственом рачуну, за оне који су стекли колекцију скупочених сатова и квадрате на најбољим грађевинским локацијама и на крају је поднео и кривичну пријаву против лидера сопствене партије.

Сада, уважени министре, морам да вам кажем и да апелујем да наставите овим путем којим сте кренули, заједно са председником државе, да наставите пре свега са враћањем поверења и морала у Војсци Србије, јер мислим да је то најважнији сегмент. Оружје ћемо некако и набавити, али свакако да наставите и са опремањем наоружавања војске. Јер сигурност коју улива добро наоружана и опремљена српска војска није само сигурност, и никад то не заборавите, која се тиче нас који живимо на територији Републике Србије; сигурност државе Србије аутоматски значи сигурност за више од два и по милиона наших сународника који живе у земљама у окружењу. Молимо вас да ту чињеницу никада не изгубите из вида. Толико. Не бих више на ову тему.

Сама симболика и циљ овог мог амандмана јесте да скренемо пажњу свим вашим будућим кадетима и полазницима војношколских установа да им буде симболична опомена да се ово што се десило у том периоду никада више не понови у нашем друштву. Управо то и јесте циљ амандмана који сам поднео. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Десанка Репац.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Репац, изволите.

ДЕСАНКА РЕПАЦ: Хвала, господине председавајући.

Желим да поздравим министра са сарадницима и колеге посланике.

Амандман који сам поднела односи се на унапређење здравствене заштите у односу на војно образовање Републике Србије. Војно образовање је од посебног значаја за одбрану Републике Србије. То је један сложен процес, који утиче на све нивое живота грађана Републике Србије.

Хтела бих још нешто да кажем. Још у време Кнежевине Србије имамо покушај да се оснује висока војна школа у оквиру Турске царевине. На предлог Илије Гарашанина, оснива се Артиљеријска школа, која се 1850. године као прва војна високошколска установа, на одобрење Милоша Обреновића, претвара у Војну академију, која има традицију од 160 година постојања. Њу су похађали сви наши велики војни великани, почевши од Живојина Мишића, па да не набрајам јер су колеге набројале све наше великане. Њега морам да споменем зато што је он наш највећи стратег, који се изучава на свим светским војним академијама.

Данас у Србији планирање и организовање војног образовања врше Министарство одбране и Универзитет одбране у Београду, који је носилац функције високошколског образовања. У саставу Универзитета имамо Војну академију и Медицински факултет Војномедицинске академије.

Министарство одбране је покренуло оснивање високе школе, а 2011. године Медицинског факултета при ВМА, да би се на једном месту образовао кадар за војносанитетске, здравствене и војне потребе. Медицински факултет при ВМА је основан као образовна, научна, истраживачка и војноздравствена делатност. Медицински факултет при ВМА је јединствен у земљи и региону по томе што обједињује медицински и војни позив. Циљ школовања тих кадета, студената Медицинског факултета при ВМА, јесте стварање стручњака који ће унапредити здравствену заштиту у Републици Србији.

Медицински факултет ВМА обавља здравствену заштиту војних осигураника и припадника Војске Србије. Унапређењем војног образовања на Медицинском факултету ВМА ми унапређујемо и здравствену заштиту цивилног сектора Републике Србије. Хвала вам. Толико.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Драгишић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колега Драгишић.

Изволите.

ЗОРАН ДРАГИШИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштоване колеге, господине министре са сарадницима, уважени генерали и официри Војске Србије, мој амандман односи се на развој универзитетског система у Републици Србији и допринос који у том смислу има војно образовање.

Прво што треба знати јесте да војно образовање, како је напоменула колегиница Репац, у Србији има традицију дугу скоро два века. Мало је земаља на свету које могу да се похвале толико дугачком традицијом војног образовања и таквим резултатима које је војно образовање постигло. Треба имати у виду да су целокупно универзитетско образовање и развој високог образовања у Србији, који је текао упоредо са стварањем модерне српске

државе, у себе укључивали и развој војног образовања, тако да данас, ако покушавамо да говоримо о високом образовању у Србији и о највећим дoметима које је оно постигло, то не можемо никако учинити а да притом немамо у виду и војно образовање и све резултате које је високо војно образовање до сада остварило у нашој земљи.

Нема сумње, ако имамо у виду историју ратовања Србије, ако имамо у виду ратове и битке у којима је српска војска излазила као победник и у којима се прославила, да ни у једној од тих битака српска војска није имала надмоћ у људству, није имала надмоћ у техници. Оно у чему смо били надмоћни, то је способност и образовање наших официра. Не треба заборавити да је Колубарска битка добијена генијалношћу наших официра. Не треба заборавити да су у балканским ратовима победе извојеване управо зато што смо имали квалитетне официре, да је Војска 1999. године избегла уништење, губитке и успела да сачува највећи део људства и технике управо захваљујући способности наших официра.

Према томе, није претерано рећи да заправо срце система безбедности Републике Србије и одбране чини управо Војна академија и знања која се тамо стичу. Београдски универзитет данас, као најстарији и најпоштованији универзитет у Србији, који заузима врло високо место на Шангајској листи, блиско је повезан са системом војног образовања данас, а тако је било и у претходних педесет и више година. Дакле, професори Војне академије и професори Београдског универзитета блиско сарађују у научноистраживачким пројектима, у извођењу наставе, поготово ако имамо у виду техничке факултете, који практично дају дипломе и кадетима војних академија, ако имамо у виду програме које смо имали за стицање заједничке дипломе. Онда је сасвим јасно да та синергија која постоји између система војног образовања и универзитета у Србији, наравно не потцењујући ни друге универзитете, али пре свега Универзитета у Београду, даје овако добре резултате.

Последица свега тога је, наравно, повећано интересовање за студирање на војним академијама, висок квалитет који постижу кадети војних академија. Данас видимо да се у свим међународним мисијама, мултинационалним операцијама у којима учествују припадници Војске Србије свуда истиче висок квалитет, висока стручност и професионалност нашег кадра.

Овим законом се стварају услови за даљи развој високог војног образовања у Србији. Добро је да Влада Републике Србије и Министарство одбране високо војно образовање препознају као значајан ресурс, и то не само на речима. Ако погледате како изгледа Војна академија, данас је Војна академија једно градилиште: урађена је реконструкција спортског центра, ради се на реконструкцији свих објеката, поправља се квалитет живота кадета на Војној академији. То је најконкретнији израз онога што Влада

Републике Србије, Министарство одбране и председник Републике као врховни командант оружаних снага мисле о војном образовању. Било је заиста тешко одвојити толики новац када са свих страна имате захтеве да се финансирају различите ствари, али мислим да је права ствар била улагање у Војну академију и да ће се сваки динар који је уложен у Војну академију стоструко вратити.

Позивам народне посланике, без обзира на посланичку групу којој припадају, да овом заиста важном закону у дану за гласање дамо подршку и изгласамо овај закон. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Маја Мачужић Пузић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Пузић, изволите.

МАЈА МАЧУЖИЋ ПУЗИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, заиста је тешко говорити о војном образовању после стручњака какав је професор Драгишић, али ја бих данас пар речи о амандману који сам поднела у намери да укажем на међународну сарадњу и војно образовање.

Иако су неки посланици, имали смо прилику да чујемо претходних дана, оспоравали учешће Војске Србије у међународним мисијама, сматрам да су оне озбиљан чинилац нашег образовног кадра Војске Србије. Поред примарног циља учешћа у мировним мисијама широм света, сигурна сам да је секундарни ефекат тих мировних мисија додатно усавршавање и образовање кадрова Војске Србије. Разменом искустава са члановима мировних мисија кадрови Војске Србије раде на унапређењу образовања, истовремено се и лично развијајући, али и унапређујући међународну сарадњу и положај Србије.

Представници Војске Србије и МУП-а врло су радо виђени учесници међународних мисија, о чему говори и константно увећање броја припадника Војске Србије у мировним мисијама у свету. Ти исти чланови у мировним мисијама врло су радо виђени и посматрачи и учесници, јер су врло често и награђивани и оцењивани највишим оценама.

Сматрам да задатак Војске Србије није само јачање безбедносних капацитета, одбрана суверенитета и интегритета земље, већ и помоћ грађанима у ванредним ситуацијама и у миру, што је несумњиво Војска Србије и показала у поплавама које су нас задесиле 2014. године, а под вођством тада министра Братислава Гашића.

Сматрам, господине министре, да инфраструктурне капацитете Војске Србије треба и у миру ставити максимално у функцију образовања, како војног тако и цивилног образовања. Да ли је или није, показаће време, али сматрам да је увек боље и паметније војне објекте ставити у функцију образовања, него у друге сврхе. То говори пример војног магацина у насељу

Кованлук, који је 2012. године преуређен у царинску испоставу. То не би било ништа лоше, било би чак похвално, да је тај потез био смислен, да је тај војни објекат који се више не користи био приведен некој смисленијој намени, нпр. школи, а не да је усред насеља, урбано насељеног, направљен објекат привредне намене, до ког није могуће доћи и није могуће пројектовати и изградити нове путеве ни за саобраћај мањих теретних камиона до пет тона, а не до 25 тона, који имају потребу да се крећу тим путем зарад тог објекта.

Но, тада је требало „жутом предузећу“ да направи објекат, наравно, по чему су чувени – по прављењу објеката на ливади, без приступних саобраћајница и без неких даљих смислених, корисних идеја. Требало је те 2012. године пустити, под палицом, наравно, Миодрага Ђидића, усред насељеног места Кованлук, монтажни објекат, у који је утрошено четири милиона евра. Зашто ово помињем? Зато што се тај монтажни објекат сада распада, након само пет година употребе, а утрошено је четири милиона евра. Требало је дати посао фирми чији је подизвођач тада био син премијера Мирка Цветковића, тада актуелног.

Грађани то не заборављају. Грађани, посебно Кованлука, то не заборављају јер њихова деца сваког дана треба да пролазе путем куда пролазе камиони, а који није адекватан за то. И, врло често протестују тим поводом, али не постоји могуће решење за тај проблем. Свакога дана њихова деца су угрожена на путу до школе.

Господине министре, ја вас молим да убудуће војне објекте чешће стављате у функцију образовања, како војног тако и цивилног, него у овако несувисле функције.

Колеге из моје посланичке групе и ја у дану за гласање подржаћемо овај закон, а колеге позивам да подрже овај амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Марковић.

Изволите, колега Марковићу.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем.

Уважени министре, господо официри, даме и господо народни посланици, мој амандман потенцира модернизацију у контексту свеукупног развоја. Мислим да апсолутно има своје место у овом предлогу закона, јер модернизација треба да буде један од приоритета ако желимо да имамо способну и снажну Војску, која ће представљати гарант стабилности и мира коме тежимо. Поготово ако имамо у виду вишегодишње неулагање у безбедносни сектор и у Војску Србије, ако имамо у виду период од дванаест година, када је Војска била понижавана, када су, како смо чули, тенкови уништавани и претани, када је оружје уништавано, распродавано

будзашто итд., у време власти Демократске странке. Ако све то имамо у виду, онда је још већи значај модернизације као такве.

Мене радује што је војни буџет за ову годину већи него што је био, рецимо, за прошлу годину. Повећан је за скоро четвртину, тачније за 23,57%. Радује ме и што домаћа индустрија развија борбене системе као што су „алас“, „морава“, „милош“, „лазар“, „нора“, „огањ“. Дакле, то је нешто чиме можемо да се поносимо и што после дуже времена ствара наду да Србија постаје респектабилна војна сила у региону. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Соња Влаховић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Влаховић, изволите.

СОЊА ВЛАХОВИЋ: Хвала, поштовани председавајући.

Ово је мој први амандман на Предлог закона, а везан је за унапређење привредног раста.

Образовање и иновације су приоритет Владе Републике Србије, јер су то кључни покретачи раста и развоја.

Знамо да је образовање кључ за привредни раст. Чули смо већ да је Светска банка дала своје позитивно мишљење и предвиђање када су у питању привредни раст и смањење јавног дуга. Такође је и ММФ дао позитивно мишљење, и Европска комисија такође, када су у питању европске реформе.

Очекивани раст бруто домаћег производа у првом кварталу 2018. године је 4,5%. Раст српске привреде за прва три месеца значајно је већи од просечног раста у региону, као и у земљама ЕУ.

Поштована господо, мења се модел привредног раста. Претходно, пре десет година, привредни раст је засниван на задуживању и потрошњи, а сада се привредни раст заснива на одрживим изворима, првенствено на производњи, иновацијама, образовању, инвестицијама. Тимским радом сваког члана наше владе остварили смо пројектовани раст БДП-а, који нам омогућава отварање нових радних места, повећање плата и пензија, што значи перспективу свим младима у Србији. Јака економија за јаку Србију.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Вера Јовановић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Јовановић, изволите.

ВЕРА ЈОВАНОВИЋ: Поштовани председавајући, министре са сарадницима, колеге посланици, грађани Србије, подношењем амандмана на члан 1. Предлога закона о војном образовању, који одређује циљ и начела војног образовања, желела сам да у текст закона уградим одредбу која препознаје војно образовање, али и образовање уопште, као битан фактор економског развоја и раста.

Као значајна институција државе, један од темеља сваке па и наше државе, Војска поново враћа онај стари углед у друштву, враћа поверење грађана и намеће се као гарант не само по питању безбедности већ целокупног друштва и његовог развоја.

Набавком савремене опреме стављене у функцију домаће производње, која је на тржишту апсолутно конкурентна квалитетом, а поготово ценом, али и донацијама Руске Федерације, као и резултатима недавног боравка нашег министра Вулина у Белорусији и договора са том нама пријатељском земљом, Војска хвата корак са развијеним светом.

Године девастирања ове институције оставиле су трага, пре свега, у недостатку опреме. Улагањем у савремене системе наоружања, а и у људске капацитете, што показује и овај законски предлог, Војска Србије може бити покретач наше привреде, а не оптерећење и проблем какав је била за време владавине Демократске странке.

Оживљавањем наменске индустрије и производњом најновијих система наоружања, који проналазе купце у најразличитијим земљама света, наша војна индустрија постала је значајна грана индустрије и препознатљив печат нашег знања. Тако нешто не би било могуће без квалитетних кадрова које Војска Србије традиционално поседује. Зато, успостављањем система образовања у складу са специфичностима ове области, успећемо да систем образовања ускладимо са целокупном реформом Војске и да поред основног циља, а то је одбрана државе, успоставимо и ефикасан и одржив систем. Само тако успостављена Војска биће подршка друштвеном и економском развоју.

Стога позивам све моје колеге да у дану за гласање подрже мој амандман на члан 1. овог предлога закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Бојанић.

Да ли неко жели реч?

Колега Бојанићу, изволите.

ЗОРАН БОЈАНИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Као и већина мојих амандмана које подносим у последње време на предлоге закона, и на овај врло квалитетан предлог закона, на који стварно немам никаквих замерки и примедба, уложио сам пар амандмана којима желим да оснажим настојање и напоре Владе Републике Србије у економском и одрживом развоју Републике Србије, па и кроз овај закон који се тиче војног образовања.

Морам напоменути да постоји седамнаест циљева одрживог развоја и 169 потциљева тог истог одрживог развоја, као и три стуба одрживог развоја: економија, друштво и животна средина. Такође морам да напоменем да се свеобухватни радни оквир за јавне политике тиче свих ових 169 потциљева.

Да је закон добар и да сам на овај начин хтео само да га побољшам и да оснажим напоре Владе Републике Србије, управо сам рекао, али да Војска ради како треба и да се стара о својој имовини, а пре свега о држави и овој заједници.

Замолио бих министра да, за разлику од неког претходног периода када је неко направио велелепну зграду надомак Краљева у једном селу које се зове Лађевци, на дивном Војном аеродрому Лађевци, али није размишљао да та дивна зграда пропада већ годинама... Она је вероватно отворена пред изборе 2012. године. Стварно има прелеп контролни торањ и све је то у реду, али нема писту. Замолио бих министра да изнађе решења са ресорним министарствима и да се најзад та писта оспособи и да Аеродром почне да функционише. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Тодоровић, изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала.

Поштовани министре Вулин са сарадницима из Министарства одбране, Војске Србије и БИА, предложеним амандманом сам желела да употпуним овај Предлог закона о војном образовању, а односи се на инклузивно образовање.

Инклузивно образовање је одговор на различите образовне потребе деце. Учествојући у квалитетном инклузивном основном и средњем образовању, деца из вулнерабилних група повећавају шансе за бољи живот и значајније учешће у друштву. Такође, истоветна пракса деловања уочљива је и у области Војске и у сектору националне одбране.

Бити жена у војсци, дакле војникиња, пре тридесет година је било нешто што се није сматрало уобичајеном појавом, а данас су пак три студенткиње најбоље међу свима у 136. класи на Војној академији. Према подацима Министарства одбране Републике Србије, у школској...

Председавајући, молим вас, омогућите ми да говорим.

... У школској 2016/17. години примљено је 15,2% кадеткиња, док је у школској 2015/16. години дипломирало 35 девојака. За упис у Војну гимназију, од 1.067 пријављених кандидата, девојака је било 485, од чега су примљене 22 девојке. У првом разреду Средње војне школе, која је ове године оформила разред који броји 21 ученика, две су девојке.

Дакле, не само да су данас Српкиње заинтересованије за војну униформу, већ су, како тврде упућени, и истрајније у смислу да ређе одустају од војних обавеза које су преузеле. Ове године за Војну гимназију, од укупно 867 кандидата, пријавиле су се чак 454 припаднице лепшег пола, док је пријављених мушкараца било 413.

Анализа старосне структуре жена запослених у Министарству одбране Републике Србије и Војсци Србије показује да највише жена има у категоријама официра и професионалних војника од 25. до 30. године живота; у категорији подофицира највећи број жена је старости од 40. до 45. године живота, а у категорији цивилних лица највише жена има од 50. до 55. године живота. Највећи број жена запослених у Министарству одбране и Војсци Србије припада категорији војних службеника и војних намештеника – 15,32%. До повећања заступљености жена дошло је у категоријама официра и професионалних војника, а до смањења њихове заступљености само у категорији цивилних лица. Данас, у 2018. години, у Војсци Србије ради више од 200 жена официра, међу којима три жене поседују чин пуковника.

Сви наведени подаци указују на позитивне рефлексије и одјеке на критичне групе нашег становништва и помаке који су видљиви, а у оквиру процеса спровођења и даљег подстицања инклузивних мера унутар нашег друштва у целини. То су охрабрујући параметри, али сви смо свесни тога да је пред нама дугачак и напоран пут у настојањима да се свим угроженим групама на социјалној скали нашег друштва обезбеди равноправан и одговарајући третман.

Данас постоје добри примери у неким уџбеницима Војне академије новијег датума, као и у материјалу са курса за обуку учесника мултинационалних операција, који садрже позитивне примере антидискриминације за све посматране рањиве групе. Истовремено, кадети и кадеткиње Војне академије, као и ученици Војне гимназије у својим срединама све чешће не препознају дискриминацију и из тога се изводи закључак да она готово више и не постоји у систему војног школства, нити у систему одбране, што је за сваку похвалу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Вулин.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Само да се захвалим свим посланицима који су заиста стрпљиво и пажљиво проучавали ове законе и дали одговарајуће доприносе и предлоге.

По питању родне равноправности у нашој војсци, то је апсолутно неспорно и, заиста, Војска Србије је бескрајно поносна на сваку припадницу наше војске, које се показују не само као изузетни професионалци него и изузетни људи. Уосталом, тако је било у историји, тако је било одувек и то се сигурно никада неће мењати.

Само да упознамо јавност да се тренутно у нашим оружаним снагама, дакле у Војсци Србије, налази нешто преко 10% припадница, у мировним операцијама преко 12% припадница, а у самом Министарству одбране око 48%. Дакле, видите да је заступљеност изузетно висока, чак много виша него и у неким армијама које много причају о томе да су отишле далеко од нас када је у питању равноправност. Али, као што видите, Војска Србије и

Министарство одбране свакако имају пуно разлога да се поносе оним што раде, и хвала што сте ми дали прилику то да кажем.

Искористићу ово времена што имам само да сумарно одговорим на још неке предлоге који су се овде чули. Један од њих је био да се наши питомци уписују на Војну академију. Они то већ раде, то је регулисано предлогом овог закона. Тако се у члану 52. каже: „На студијске програме основних и интегрисаних академских студија које се реализују на Универзитету уписују се и школују ради пријема у професионалну војну службу лица из грађанства и ученици средњих војних школа“. Став 5. овог члана закона каже: „Лица из грађанства из ст. 1. и 3. овог члана уписују се на основу конкурса који расписује Универзитет у складу са својим општим актом“.

Дакле, ми то регулишемо нашим интерним актима и правилима и то је, као што видите, регулисано. Сви наши питомци аутоматски иду кроз одговарајућу листу; наравно, иду у Војну академију. Знате, када дечак, девојка четири године проведе у нашој Војној гимназији, то је већ војник и наравно да не желимо да изгубимо тако драгоцен кадар.

Разговараћемо и о другим стварима, прекорачио сам време.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Томић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са колегама, поштовани официри, надам се, господине министре, да ћемо поводом неког од следећих предлога закона видети међу вашим сарадницима и неку жену на руководећем месту поред вас. Мислим да ће то квалитативно поправити ову слику о којој говорите, у облику цифара, које су заиста импозантне када је у питању учешће жена.

Мој амандман односио се на Агенду 2030. То је управо Агенда која говори о 17 циљева и 169 потциљева за развој света уопште када је у питању привредни раст и развој друштва у једној новој фази пројектовања односа, и политичких и економских и социјалних, у време нове индустријске револуције, у време дигитализације али и у време борбе за нове енергетске ресурсе.

То је потврда, у ствари, да је то пут којим сигурно свет мора да иде, јер потврда тога је да је у Берлину, у Немачкој 17. марта била једна велика конференција шездесет земаља света, где је министар спољних послова Немачке рекао – уколико не буде била имплементирана Агенда 2030 у свету, доћи ће до рата, и то великог светског рата.

Наравно да ће свака земља да ради на томе да до тога не дође и да не учествује у томе, и то смо имали прилике да видимо у овим

спољнополитичким односима, да одређене државе ЕУ нису учествовале у ратним операцијама, али Србија мора да се окрене себи, и окренула се када је Војска уопште у питању и када је образовање наших кадрова за будућност у питању. Оно што је показала јесте да размишља о томе да су многи безбедносни изазови око Србије и да због тога ми пре свега треба да се окренемо себи у многим ситуацијама. А када говоримо о војној неутралности као нашој политици и стратегији, негде смо под великим притисцима већ подељених савеза.

Због тога, када говоримо уопште о амандманима за војно образовање, врло је важно рећи да је Србија 2012. године затекла један потпуно другачији концепт него што је сада, поред демилитаризације која је вршена перманентно до 2012. године кроз топљење тенкова и велике количине оружја, кроз отпуштање официрских кадрова, поготово оних који су учествовали у одбрани интегритета и суверенитета Републике Србије у нашој јужној покрајини КиМ, као и уступање многих великих развојних пројеката државе Србије у области војне индустрије другим државама.

Године 2012, када је Српска напредна странка узела учешће у Влади Републике Србије и када је имала свог министра одбране, господина Александра Вучића, и када је државни секретар био донедавни министар, господин Ђорђевић, морали су пре свега да се суоче са великим финансијским колапсом не само буџета Републике Србије већ и буџета Војске Републике Србије. Тада је врло тешко било, пре свега, оспособити све оно што треба за нормалан рад Војске Републике Србије са оним средствима која је имала.

Наравно да је уз помоћ коалиционих партнера и свих субјеката у друштву, када је у питању и Министарство финансија, успела да задржи позитиван курс и изврши реформу комплетне привреде, са великим потешкоћама. И, наравно, са свим тим тешкоћама се успешно носила све четири године.

Због тога данас имамо резултат тих економских реформи и фискалне консолидације. Имамо раст од 4,5%, имамо планирани дефицит за прва три месеца од 40 милијарди динара, а ми смо завршили са суфицитом од 6,1 милијарде динара. То показује, у ствари, и са буџетом за 2018. годину, да је буџет Војске, који износи 70 милијарди динара, повећан у односу на прошлу годину за готово четвртину, да је 11,6 милијарди динара више него 2017. године опредељено за Војску. Наравно да ће та средства бити опредељена за унапређење и куповину нове опреме али и ремонт постојеће опреме. Самим тим, да би све то урадила, Војска Србије мора да има адекватне кадрове, који могу да се носе и са оваквим задацима који су јој задати у 2018. години.

Земља са ратном традицијом и бурном историјом као што је Србија мора да размишља о томе да своје кадрове пре свега чува а, с друге стране, да ради на њима и да се перманентно усавршава. Увек је Србија имала добре

припаднике војске, који су завршавали и престижне школе, али, богами, и њена доктрина, када говоримо о вођењу одређених ратних операција, била је приказана на престижним универзитетима и на западу и на истоку.

Према томе, такав тренд у новој ери развоја привреде, развоја нове индустрије, која нам негде развој техничких и технолошких наука даје, једноставно показује тај пут којим Србија иде. Војнотехнички институт и Војна академија управо раде са младим кадровима на унапређењу и могу да се носе, раме уз раме, са развијеним индустријама света у војној области. Зато је важно да ми наше кадрове које производимо на тим војнообразовним институцијама заиста љубоморно чувамо и о њима водимо рачуна.

Грађани Србије јако су осетљиви када је уопште тема Војска Србије, када је у питању родољубље и када је у питању борба за слободу и због тога треба заиста похвалити ваше настојање и иницијативу што сте 4. фебруар предложили као дан који треба да обележава Србија – то је дан ратника Србије; у ствари, представља једно историјско помирење свих ратника који су у име неких политика у прошлости ратовали, јер, на крају крајева, Србија је изгубила јако пуно мушких глава у свим тим ратовима.

На крају крајева, данас се боримо да поправимо ту демографску слику која говори о томе да, када имате годишње 38.000 становника мање у Србији, пре свега треба да водимо једну мудру спољашњу и војну политику. Заиста, Влада Републике Србије је, у сарадњи са Министарством одбране, и води, поготово када треба сачувати уопште једну политику војне неутралности.

Оно што треба рећи јесте да су развојни пројекти, као што смо имали прилике да чујемо, то су „нора“, „алас“, „морава“, „лазар“, „огањ“, у ствари развојни пројекти наших кадрова, људи који су радили у нашим институтима и који су данас признати кроз практично комплетну индустрију коју дајемо кроз производњу и пласирамо на одређена тржишта. Као такви, суштински показујемо да наши кадрови имају будућност, поготово они који завршавају престижне школе, војнообразовне институције Републике Србије.

Стога је ова Агенда 2030, која је предложена као једна од најважнијих агенди развоја привреде и друштва у будућности, у ствари један од предлога да се и Војска Србије у будућности носи са свим развојним пројектима у том делу и обезбеди одрживи раст и развој наше економије и привреде. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Мартиновић.

Да ли неко жели реч?

Колега Мартиновићу, изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, суштина мог амандмана је да се направи веза између војног образовања и јачања безбедносних капацитета Републике Србије.

Чињеница је да Србија може да се подичи дугогодишњим квалитетним војним образовањем, како на нивоу средњих војних школа, а посебно када је у питању оно највише војно образовање.

Сматрао сам да Министарство одбране треба да обрати пажњу на чињеницу да се Војска Србије из дана у дан модернизује. Или сами производимо, као што су моје уважене колеге више пута истакле, наша наменска индустрија сама производи најсавременије борбене системе или се, с друге стране, снабдевамо најсавременијим борбеним системима из пријатељских земаља.

Захваљујући, пре свега, мудрој политици председника Републике Александра Вучића, цела Србија је могла да види да смо практично добили на поклон шест „Мигова 29“, да смо добили тридесет оклопних возила и тридесет тенкова. Ви сте, господине Вулин, најавили хеликоптере и авионе из такође братске и пријатељске Белорусије.

Оно што је важно, то је да људи који ће сутра бити официри Војске Србије буду довољно оспособљени да могу да управљају, рукују и да командују војницима који буду радили на тим најсавременијим борбеним системима. У том смислу, сматрам да је јако важно да се ради на перманентном усавршавању наших официра, не само када студирају, односно у току основних студија, него морамо да водимо рачуна о једном перманентном целоживотном образовању, како би наши официри, официри Војске Србије својим знањима, вештинама и способностима увек ишли укорак са борбеним системима које набавља Министарство одбране, односно којима се снабдева Војска Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Драган Весовић.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Искористићу прилику да се надовежем на излагање уваженог колеге Мартиновића. Све ово што је рекао о војнотехничкој сарадњи са нама пријатељским и, како он рече, а мишљење делимо, братским земаљама, јесте добро. Међутим, мени то покреће један други низ питања. Апсолутно се слажем у оном делу када говори о образовању официра, али је проблем што ти официри треба да имају неког ког ће обучити и савладати све што треба, и у то немам сумњу, али треба да имају неког ко ће у томе да им помаже, а то су обични војници.

Српски покрет Двери прича годинама – ми се залажемо за то да се врати служење војног рока; ми немамо војску. Јуче сам поставио питање – шта ћемо да радимо када у школама адекватно обучимо наше официрске кадрове, када, богу хвала, добијемо од пријатељских и братских земаља наоружање, а не будемо имали довољан број војника који треба да помаже у сервисирању и да опслужује ту механизацију?

Зашто кажем – када немамо довољан број војника? Немамо редовну војску. Министар већ данима избегава да одговори на питање зашто долази до константног пада броја војника по уговору. Тражио сам, нисам могао да нађем тачан број, али сам нашао само за АП Војводину да је у децембру 2015. године тај број био 1.594, 2016. године 201 војник мање, односно 1.393, 2017. године још 71 војник мање, односно 1.323.

Шта ћемо да радимо са тиме? Имаћемо једну одличну ствар, имаћемо технику, имаћемо високообучене командне кадрове, али нећемо имати војску. Или нешто мењајмо.... Дакле, није нам све баш ту потаман, нешто се ту дешава. Питам добронамерно. Или мењајмо да тај број подигнемо, или вратимо оно што Српски покрет Двери вазда предлаже – редовно служење војног рока, и да будемо сви поносни што смо тај војни рок служили кад смо га служили. Наравно, ја нисам ту злурад и оне приче да ли је господин министар служио... Има људи који из различитих здравствених разлога имају право да не служе војни рок.

(Народни посланик Радослав Милојичић добацује.)

Па, добро, не улазим у ту причу и нећу да о томе причам. На пример, за мој град маса људи је имала повишен билирубин у крви, момци који су добри, здрави људи, али, једноставно, постоје здравствени прегледи који су такви.

Или вратимо или водимо рачуна, нама се број смањује. Нећу да вам наводим писане медије, који кажу да је на годишњем нивоу сваке године од осамсто до хиљаду војника по уговору мање. Да ли ја грешим или лажу новине, или ови подаци које сам добио нису тачни? Али имаћемо тај проблем – високу технологију, обучене војне кадрове, значи официрске, али с ким? Нећемо имати војску. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господа народни посланици, јуче нисам реаговао на коментаре који су стизали из Посланичке групе Двери о томе да смо изгубили, односно да је Војску Србије напустило, како је јуче речено, више хиљада војника, официра и подофицира.

Прво, морате да водите рачуна, сви ви који говорите о бројном стању Војске Србије, да је то информација, односно податак од изузетног безбедносног значаја и да Министарство одбране о томе и те како води рачуна. У том смислу, мислим да то ваше инсистирање да вам се каже колико је тачно војника, официра и подофицира напустило Војску Србије пре свега поткопава и угрожава интегритет и безбедност саме Војске и мислим да бисте ви о томе као озбиљан човек и те како морали да водите рачуна. То је једна ствар.

Друга ствар, лично мислим да сте, из дневнополитичких разлога, ви и председник ваше посланичке групе апсолутно претерали са бројем људи који су напустили Војску Србије. Рећи за једну војску која је бројног састава каквог је Војска Србије да ју је напустило више хиљада људи практично значи да ми Војску Србије више и немамо. Грађани Србије су сведоци чињенице да ми Војску имамо и да су те бројке о којима ви говорите апсолутно нереалне.

Оно што такође хоћу да вам кажем, ви сте сви, комплетна опозиција, на нож дочекали тешке мере које је предузела Влада Србије крајем 2013. и почетком 2014. године. Причали сте о томе како смо покрали пензионере, како смо упропастили раднике, како смо неке узели ово, неке другоме узели оно итд.

(Председавајући: Приводите крају, колега Мартиновићу.)

Сад полако и ви постајете свесни чињенице да су те мере биле неопходне и да су оздравиле српску привреду. Захваљујући тим мерама, ми смо данас у стању да ојачавамо српску војску. Шта мислите, да нам је економија била у стању из 2012. године, да ли бисмо могли да набављамо најсавременије борбене системе какве данас набављамо и да би Војска Србије била у оваквом стању да нам је економија остала иста каква је била пре четири године?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Мартиновићу.

(Драган Весовић: Реплика.)

Полако, колега Весовићу, прво право на реплику има министар Вулин.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Захваљујем.

Као што сам рекао, постоје подаци о којима се не говори јавно, али одмах да вам кажем да се ситуација у Војсци Србије значајно поправља, имамо веће плате него што смо имали икада. То је чињеница. Да ли можемо с тим платама да се носимо на тржишту сваки пут? Не можемо и вероватно нећемо никада моћи. Знате, једног ИТ инжењера Војска никада неће моћи да плати хиљаду евра или две или три хиљаде евра. Радимо одређене промене правилника и омогућавамо, у сарадњи са Министарством финансија, а по основу наређења врховног команданта Александра Вучића, за наше научнике, истраживаче на ВТИ и другим институтима могућности да дођемо до могућности њиховог посебног стимулисања. Да ли ће то бити довољно, не знам, али знам да такав ИТ стручњак који заврши нашу Војну академију на тржишту кошта много, вероватно много више него што иједна војска може да га плати.

Када говоримо о војницима по уговору, њихова плата је већа него што је била пре мера фискалне консолидације, највећа досад. Ни то није довољно, јер што Србија буде економски снажнија, то ће одређени

квалификациони профили бити скупљи на тржишту, а држава неће моћи сваки пут то да испрати. Зато је ту целина, зато морате посматрати целину.

То значи, ево, вашом одлуком, поштовани народни посланици, захваљујем се на томе ако подржите ове законе, припадник Војске ће имати предност при запошљавању његове породице у оквиру Војске, па је то разлог да дође. Као што је боље лечење, односно лечење које је прилагођено њему такође разлог да он и његова породица буду задовољни што је у Војсци. Неновчане награде – коришћење наших капацитета за одмор за припаднике Војске, под посебним условима – и то је један од механизма. Увели смо солидарну помоћ за рођење детета, и то је један од механизма. Повећали смо надокнаде за наше кадете, за наше питомце, за војнике на добровољном одслужењу војног рока – и то је један од механизма. Наравно, стамбена изградња, и то је један од веома важних механизма.

Али, видите, мора да се направи целина; није довољна једна, јер немогуће је једна, једна неће решити ништа, само све заједно ће решити овај проблем. И, наравно, ово о чему смо говорили, и војно образовање ће решити проблем; решаваће и враћање морала, враћање цивилне одбране у оквиру Министарства одбране, па ћете и наше грађанство упознати са вредностима Војске, из чега ће произаћи потреба људи да буду део Војске. Када нешто упознате, можете то и да заволите. Дакле, само целина друштва, али заиста целина друштва, моћи ће да допринесе овоме.

А ово је проблем, даме и господо, са којим се сусрећу све земље света. Све земље света се сусрећу с овим проблемом, од Руске Федерације до САД. Посебно како економска ситуација напредује, тако имате овај проблем, који је већи. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18 часова због потребе да Народна скупштина што пре донесе законе из дневног реда ове седнице.

Сада, у складу са чланом 87. став 1. Пословника Народне скупштине, одређујем паузу у трајању од једног сата. Са радом настављамо у 15 сати.

(После паузе – 15.05)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо са данашњим радом.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јасмина Обрадовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Зељуг.

Да ли неко жели реч?

Колега Зељуг, изволите.

МАРКО ЗЕЉУГ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, уважени официри, на члан 1. закона о војном образовању поднео сам амандман како бих додао став 3. који има за циљ обезбеђивање свеукупног развоја Републике Србије, с посебним освртом на државну управу.

Предложени закон има за циљ прописивање војног образовања као дела образовног система Републике Србије и делатности од посебног значаја за безбедност и одбрану, која је у директној надлежности Министарства одбране.

Влада, коју предводи СНС, на основу споразумног предлога Министарства просвете и Министарства одбране, ближе дефинише услове и начин остваривања научноистраживачке делатности у области одбране, као и положај истраживача, у погледу особености везаних за циљеве и природу истраживања од значаја за одбрану.

Посао државне управе јесте управо у томе да обезбеди позитиван амбијент, да хармонизује примену закона из области образовања и технолошког развоја са законима из области одбране. Државна управа има за циљ усаглашавање закона и да олакша њихову примену ради постизања што већих ефеката, који на крају имају за циљ обезбеђивање стабилности Републике Србије, која је основ за економски развој.

Влада Републике Србије, спроводећи политику Српске напредне странке, поставила је себи у овој години важан циљ, а то је да обезбеди кров над главом за припаднике Војске Републике Србије и служби безбедности. Одређене су локације у Београду, Нишу, Новом Саду, Краљеву, Крагујевцу и Врању за изградњу 7.500 станова. На изградњи ће учествовати домаће компаније, што и јесте у духу политике коју промовишу и спроводе СНС и Александар Вучић.

Упркос чињеници да Влада гради станове и да припрема Војску и војни систем за одбрану Републике Србије, ми смо у току ове расправе имали прилику да слушамо негодовање оних чији су представници у протеклом периоду уништили војну оперативу, продали је у старо гвожђе и оставили границе Републике Србије и небо изнад Републике Србије незаштићеним.

О ефектима рада ове владе и министра најбољи суд су донели грађани на изборима, јер су рекли да је управо ово политика која им улива поверење и сигурност и њој су дали поверење. А супротна страна је, на ниподаштавање рада и напора које улаже Влада Републике Србије да обезбеди мир и стабилност, од стране грађана добила оцену – недовољан.

У циљу ефикасније примене закона, предлажем да се усвоји предложена измена. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Дарко Лакетић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Милена Турк.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Турк, изволите.

МИЛЕНА ТУРК: Хвала, председавајући.

Уважени министре, даме и господо посланици, поднела сам амандман на први члан Предлога закона о војном образовању како би се додатно дефинисао овај први члан и предмет закона.

Када говоримо о образовању, овде је заправо реч о усклађивању текста закона који се односе на Војску, на Полицију и текста закона о образовању. Веома је значајно то што је систем војног образовања усклађен са Болоњском декларацијом. Од посебног је значаја за одбрану и кроз овај закон су предложена решења која ће омогућити потпуну интеграцију војног школства у образовни систем државе.

Међутим, када говоримо о војном образовању, о припреми кадрова, о усавршавању и припремању за потребе одбране и Војске Србије, заиста морамо говорити и о ономе што је учињено када су у питању услови у којима функционише овај систем, о ономе што је учињено за „Наменску“ и за саму опрему Војске Србије. До 2012. године, „Наменска“ је бележила само губитке, таворила и стагнирала, радила са застарелим машинама и заиста није могла да пружи резултате какве данас постиже.

Улагањем државе у хале, у набавку нових машина и опреме, улагањем у стабилност уговора, у модернизацију производње заправо је „Наменска“ постала област која може да пружи подршку Војсци, која је нама за понос, која остварује добит и запошљава много људи, са набавком нових машина. „Наменска“ производи производе који су веома цењени и тражени у свету. Оно што је веома важно за нашу војску и што представља најсавременији адут српске војске јесте оно што заправо наменска индустрија производи, а то су и „милош“, и „огањ“ и „лазар“, и то је оно што је свима нама понос.

Ово је део реформе коју спроводи Влада Републике Србије. То је реформа која се односи на привреду, одбрану и образовање и управо и даје резултате. Кроз ово улагање и реформе можемо постићи да наши капацитети буду ојачани и да спремнији одговарамо на изазове. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Драгана Баришић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Баришић, изволите.

ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштовани представници БИА, поштоване колегинице и колеге народни посланици и пре свега поштовани грађани Србије, поднела сам амандман на први члан закона о

војном образовању јер сам желела да додатно дефинишемо Предлог закона и сматрам га важним за дефинисање војног образовања и обезбеђивање свеукупног развоја Републике Србије.

Посебно бих се овом приликом осврнула на развој здравственог система. Јако је важно да је Медицински факултет Војномедицинске академије препознао значај учешћа војних лекара у мировним мисијама па их кроз образовање кадета, кроз програм, припремају и за изазове са којима ће се сусрети приликом учествовања у мировним мисијама. На тај начин, приликом учествовања у мировним мисијама, наши припадници, припадници Војске Србије, стичу нова знања, и то у врло сложеним, специфичним и, морамо рећи, ванредним околностима. То је јако важно јер се учешћем наших припадника Војске Републике Србије у мировним мисијама подиже и кредибилитет наше Војномедицинске академије, а сви знамо колико је то важно за ову институцију.

Оно што бих овом приликом нагласила јесте то да су наши лекари јако цењени. О њиховом знањима и њиховој хуманости приликом боравка у другим земљама и указивања помоћи много се говори.

Овом приликом желим да нагласим и то да много цивила из Србије гравитира ка Војномедицинској академији. Овом приликом желим да похвалим пре свега наше Министарство здравља, које је недавно обезбедило средства за опрему ангио-сале у крушевачкој Општој болници, чиме ће се смањити број пацијената који гравитирају ка Војномедицинској академији, да би се дијагностиковала и лечила поједина обољења срца. Идемо корак напред, значи да све наше институције и сва наша министарства добро раде и зато имамо огромну подршку грађана.

Поштовани министре, ми ћемо подржати ове добре законе и свакако ћемо увек бити уз Владу Републике Србије која је за добробит свих грађана Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Блажа Кнежевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Кнежевићу, изволите.

БЛАЖА КНЕЖЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Овим законом уређују се циљеви и начела војног образовања у односу на образовни систем Републике Србије. Такође, војним образовањем остварују се посебни циљеви који произлазе из природе војне службе.

Наравно, генерално гледајући, сваки закон може бити добар, закон може бити одличан, али нешто што ниједан закон нема, то је оно што припадници Војске Републике Србије, БИА и Министарства унутрашњих послова носе у себи, а то је патриотизам и љубав према својој отаџбини, према Србији. Ови људи се свакодневно сусрећу са одбраном суверенитета, територијалног интегритета и безбедности наше земље, како од спољног

деловања тако и деловања унутар Србије, од људи који својим поступцима и деловањем покушавају да уруше безбедност наше земље за шаку долара, како кажу, или мало поданичке и полтронске власти.

Зато ове ударце које имамо споља држава јасно препознаје и мудро и одлучном политиком неутралише. Много су мучнији и подмуклији ударци који долазе изнутра од људи који испољавају невиђену дозу мржње према својој земљи, блатећи је и понижавајући је на сваком кораку, кад год могу и кад год стигну и где год стигну. Такви људи су већ јасно препознати у српском народу, а било их је кроз историју српског народа па све до данас.

Зато велико поштовање и захвалност свим безбедносним структурама на великом пожртвовању како би наша земља остала безбедна. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Борка Грубор.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Грубор, изволите.

БОРКА ГРУБОР: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, амандман представља покушај да се у овом предлогу закона да акценат на образовање и оснажи опредељење за бригу о развоју наше земље кроз улагање у будућност. То улагање ће се многоструко вратити кроз бољи и здравији живот садашњих а и будућих генерација.

Војно образовање је одувек у Србији било врло важно због нашег геополитичког положаја, а утицај на нивоу медицинске доктрине довео је до тога да су војне здравствене установе увек предњачиле у побољшању свеобухватног здравственог система Републике Србије. Континуираним школовањем кадрова у војним здравственим установама, као и њиховом акредитацијом, ствара се могућност подизања укупног нивоа стандарда здравствене заштите не само војних осигураника већ и свих наших грађана.

Војномедицинска академија у Београду је врхунска медицинска образовна и научноистраживачка установа са међународно признатом репутацијом и традицијом дугом 174 године. У оквиру својих 27 клиника, 17 института, Специјалистичке поликлинике, Националног центра за контролу тровања, Центра хитне помоћи, Центра за трансплантацију, у овој установи годишње се прегледа 230.000 грађана цивила, тј. 40% цивилних осигураника. Од пре неколико година ВМА је потпуно интегрисана у републички здравствени систем и пружа најквалитетније здравствене услуге свим грађанима Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ивана Николић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Николић, изволите.

ИВАНА НИКОЛИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, како је предмет овог закона, између осталог, планирање и организовање војног образовања, као и друга питања од важности за функционисање војног образовања и његов развој, овим амандманом желим да истакнем значај сагледавања проблематике свих видова саобраћаја као изузетно важне области у функционисању било ког система, па тако и система одбране и безбедности једне државе. Како су саобраћај и саобраћајна инфраструктура од велике важности за развој и добро функционисање система, напомињем да и у Војсци Србије посебан акценат треба да буде на овој области како би се све предности које саобраћај носи са собом уврстиле у систем одбране, а припадници Војске имали неопходна знања и вештине.

Доласком на власт СНС-а и на чело Републике Србије господина Александра Вучића, на све могуће начине се прибегава решавању нагомиланих проблема грађана Србије. Системски и одговорно се приступа решавању проблема у свим областима па тако и у овој, нарочито водећи рачуна да Војска Србије јача властите капацитете и да штити националну безбедност, а посебно улажући напоре да системи свих нивоа образовања, па и војног, буду све бољи.

Како је оваквим предлогом закона предвиђено и стално усавршавање наставног особља, унапређење образовно-васпитног рада и извођење посебних програма усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника, сигурна сам да би посебан акценат, односно посебно бављење саобраћајем у свим нивоима образовања свакако допринело развоју наше земље. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Светлана Николић Павловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

СВЕТЛАНА НИКОЛИЋ ПАВЛОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, овим амандманом предлажем да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење медицинских установа.“ Тиме се додатно дефинише члан 1. предлога овог закона.

Прва цивилна болница у Поморављу основана је у Ћуприји, а прва окружна такође у Ћуприји 1906. године. Тада и сада Општа болница је остала најсавременија болница у том делу Србије. Данас у оквиру здравствене делатности она пружа превентивне, социјално-медицинске, дијагностичке, терапијско-рехабилитационе услуге у обиму који одговара потребама и захтевима популације Поморавља. Такође се обавља образовно-наставни и истраживачки рад, при чему је Општа болница у Ћуприји наставна база за

Средњу медицинску школу од њеног оснивања 1958. године и за Високу медицинску школу струковних студија, такође од њеног оснивања 1998. године.

Уз постојање дијагностичких апарата високе технологије као што су скенер, мамограф, гама камера, ултразвучни апарати различитих намена, ЕЕГ, ЕМГ, хипербарична комора, Општа болница је на завидном нивоу пружања здравствених услуга својим осигураницима. За разлику од суседних болница у Поморавском округу, својим пацијентима пружа медицинске услуге у оквиру Регионалног центра за третман и лечење опекотина, Регионалног центра за хемодијализу, Одељења за инфективне болести, неурохирургије, неурологије, максилофацијалне хирургије, пластичне и реконструктивне, кардиологије са коронарном јединицом и пејсмејкер центром, хипербаричне коморе, нуклеарне медицине. То су службе које одвајају ову болницу од суседних болница у Поморавском округу.

Захваљујући разумевању Министарства здравља, Влада Републике Србије одобрила је Општој болници у периоду од последње три године пријем у стални радни однос укупно 39 извршилаца (лекара, сестара и немедицинског особља), а у истом периоду Министарство здравља је определило више од 20.000.000 динара како за медицинску опрему тако и за реконструкцију операционих сала, амбуланти, санитарних чворова.

С обзиром на то да се највећи војни полигон у Републици Србији, Пасуљанске ливаде, налази само двадесетак километара од Ћуприје, сматрам да је потребно да се настави са даљим материјалним улагањем и кадровским развојем Опште болница Ћуприја, јер то значи и улагање у сигурност и безбедност припадника оружаних снага Војске Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Мијатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Верољуб Арсић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Тања Томашевић Дамњановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала, поштовани председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, амандманом који сам поднела на Предлог закона о војном образовању додатно се дефинише члан 1. Предлога закона.

Образовање као процес усвајања знања, стицања вештина, развоја способности јесте битан сегмент свих друштвених активности и битан

сегмент свеобухватног развоја Републике Србије. То је процес који траје читавог живота. То је суштински основ и егзистенцијална потреба сваког човека. Војно образовање је од посебног значаја за одбрану Републике Србије. Војно образовање обухвата школовање, усавршавање и војно стручно оспособљавање за потребе Војске Србије.

Предлог закона о војном образовању је веома битан и потребан како би се усвајањем овог прописа који уређује специфичности војног образовања довршио процес усклађивања прописа и војношколске установе могле да постану интегрални део образовног система Републике Србије. На овај начин отклонили би се и проблеми који настају у примени важећих закона, допринело би се правној сигурности, извесности, решила би се спорна питања везана за статус, организацију и рад војношколских установа, чиме би нормативноправно у потпуности војно школство постало саставни део образовног система Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Петковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Петковићу, изволите.

ВЛАДИМИР ПЕТКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри, господо генерали и пуковници, даме и господо народни посланици, предложио сам амандман на члан 1, где се додаје став 3. Разлог за подношење амандмана је следећи: ако се сетимо, кроз историју Војске Србије образовање Војске Србије увек је било на највишем могућем нивоу, како од Војне гимназије, Војне академије, па и студенти који су били најбољи у класи имају прилику и имали су прилику да буду одабрани за дошколовање, за школу националне безбедности и да, самим тим, постану генерали.

Оно што бих желео посебно да истакнем јесте да живимо у ери дигитализације. Самим тим, иако је већ у великој мери војно образовање прихватило дигитализацију, сматрам да би било потребно комплетно дигитализовати образовање да бисмо поједноставили, убрзали и унапредили војно образовање.

Дозволићете ми да кажем или да поновим оно што сам рекао пре неколико минута, да само одабрани имају прилику да заврше школу националне безбедности. Један сам, можда, од ретких који је имао прилику да се сусретне и да буде редован војник у доба послератне историје, после бомбардовања, имао сам прилику да упознам јако велики број генерала. Оно што могу да вам пренесем, са задовољством, јесте да су то људи, заиста, за сваку похвалу. Имао сам чак прилику да будем у Кабинету Прве армијске области, у чијој команди је био генерал-пуковник Миодраг Симић. О свим

генералима које сам имао прилике да упознам имам само речи хвале и да заслужују да часно служе отаџбини.

Оно што бих посебно желео да нагласим јесте да свакако морамо допринети и подржати како Владу Републике Србије тако и председника Републике Србије Александра Вучића у настојању да се комплетан систем дигитализује, а посебно да се појача у области образовања. Ја вам се захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Ненад Митровић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Митровићу, изволите.

НЕНАД МИТРОВИЋ: Поштовани председавајући, господине министре са сарадницима, господо официри, даме и господо народни посланици, ја сам поднео амандман на Предлог закона о војном образовању – у члану 1. Предлога закона додаје се став 3. Амандманом се додатно дефинише члан 1. овог закона.

Важећи Закон о војним школама и научноистраживачким установама усвојен је 1994. године. С обзиром на то да је постојала потреба да се усвоји закон о војном образовању који ће ускладити прописе о војном школству са системом образовања у Републици Србији, на овај начин отклањају се последице пропуштања општег рока за усклађивање закона са Уставом, што је било предвиђено чланом 15. Уставног закона за спровођење Устава Републике Србије.

Оно о чему ћу говорити је свакако ангажовање Министарства одбране и Војске Србије у пружању стручне помоћи цивилном становништву. На територији Пчињског управног округа 2016. године имали смо заједничко медицинско ангажовање, које је представљало хуманитарну асистенцију мешовитих медицинских тимова Војске Србије и гарде Охаја цивилном становништву. У ову активност, као подршка, било је укључено и Координационо тело за општине Прешево, Бујановац и Медвеђу. Активност се огледала у организацији лекарских прегледа у селима која су удаљена од здравствених станица у градовима. Овом активношћу била су обухваћена следећа места: у општини Прешево села Рељан и Церевајка, у општини Бујановац Муховац, Лучане, Кленике и Летовица и у граду Врању села Власе и Вртогош.

Изузетна захвалност Министарству одбране и Војсци Србије за једну овакву активност, јер је заједничко медицинско ангажовање дало изузетне резултате. Прегледан је велики број пацијената, а активност је била од вишеструке користи како по локално становништво тако и у детектовању проблема са којима се сусрећу пацијенти и лекари у овим локалним заједницама.

Позивам народне посланике да у дану за гласање подрже закон о војном образовању. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милија Милетић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Милетићу, изволите.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Уважени председавајући, поштовани министри са нашим официрима, колеге посланици, грађани Србије, као и увек до сада као посланик поднео сам амандмане везане за неразвијена подручја, за подручја у којима треба улагање, где је наша војска у претходном периоду дала велики акценат у помоћи развоју југоистока Србије када је било најтеже.

Иначе, што се тиче образовања у војсци, то је нешто за нас врло битно, јер сви знамо да без знања нема ни имања. Зато ћу увек подржати све оне законе који дају напредак и развој наше војске, јер смо сведоци свих нежељених ствари које су се дешавале у претходном периоду. Знамо уназад неколико година, када су били велики снегови, када је био велики ледолом, када је било проблема са струјом, тада је наша војска, на челу са тадашњим министром господином Гашићем, долазила код нас на југоистоку Србије и заједно са нама радила да се оспособи и ради електромрежа и, на тај начин, да може да функционише југоисток Србије.

Ја сам сведок тих догађања, видео сам тада да наша војска има способност и снаге да помаже нашим цивилима. Тада смо заједно са нашим војницима радили на терену; обилазили смо наша села, где смо са људима који су здравствени радници мерили притиске и радили са нашим људима, са старим људима на терену, и на тај начин дали још већи допринос да се наша војска још више цени и поштује.

Иначе, сви знамо да је наша Србија опстала захваљујући наша три стуба а то су: село, војска и наша српска црква. Та три стуба су спасла нашу земљу Србију и због тога сви ми имамо велико поверење у нашу војску. Ангажовањем наше војске у претходном периоду показало се да је то оно што треба, што треба да се ради.

Још једном, уважени министре господине Вулин, ја стварно подржавам и ваш рад јер сам сигуран да ћете вашим ангажовањем у наредном периоду дати још већу подршку свим оним људима који су својим знањем и умећем показали како треба да се ради за нашу земљу Србију. Тако је и наш генерал Лазаревић показао када је било најтеже, а сада ће то своје знање дати неким другим људима, академцима, да могу да уче, да раде и да буду људи који ће спасти наш народ и нашу земљу Србију.

Још једном позивам све људе, све посланике овде у Скупштини, да дамо подршку мом амандману, да радимо на развоју недовољно развијених

подручја и да наша војска буде још јача и моћнија, јер само тако ће да нас поштује цео свет.

Још једном захваљујем, и велика подршка од мене и моје Уједињене сељачке странке Војсци Србије, нашем селу и нашој цркви.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Милетићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Орлић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега Орлићу.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Захваљујем.

Интенција амандмана на члан 1. јесте да се додатно подвуче непосредна веза између система образовања, укључујући војно образовање, и питања укупног развоја једног друштва.

Тренутно је у Републици Србији актуелна тема питање формирања стратешких приступа нашем образовању, високом образовању, у наредној деценији, у периоду од 2020. до 2030. године. Неки од аспеката који се тичу непосредно образовања биће дефинитивно додатно подржани од стране државе, дакле кроз програме на највишем нивоу.

Међу те аспекте сигурно спада, како можемо да видимо из званичних података, и питање могућности формирања центара за сарадњу између институција које се баве образовањем и привреде. Зашто је то важно за једну државу, потпуно је јасно. Дакле, могућност да се на тај начин додатно подстакне раст, да се додатно подстакне развој, потпуно је јасна. У моделу који дефинише један државни принцип формирања одговарајућег раста не на потрошњи, као што је некада погрешно био случај, већ на инвестицијама и извозу, ми смо, чињеница је, данас у прилици да констатујемо одличне резултате, као што је квартални ниво раста од 4,5%.

Познато је, када говоримо о образовању, да систем војног образовања формира изванредне стручњаке у оним областима које се непосредно тичу војне проблематике, али не само у тим областима. Генерално, изванредни стручњаци за области као што су машинство, системи управљања, комуникације и други формирају се управо кроз системе војног образовања. Ти људи данас нпр. учествују у одличним резултатима као што су, када о извозу причамо, формирани уговори у области наоружања вредни 718.000.000 долара само у овој години, дакле, само за ових неколико месеци колико је протекло до данас.

Да препознамо добар простор, да тај контекст учинимо и ширим, да се не односи само на наоружање и војну опрему, то је обавеза одговорног друштва, озбиљне државе, каква Србија јесте данас. Наравно, све супротно ономе каква је била до 2012. године. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Јовица Јевтић.

Да ли неко жели реч?

Колега Јевтићу, изволите.

ЈОВИЦА ЈЕВТИЋ: Поштовани председавајући, уважени министре, господо официри, на Предлог закона о војном образовању који је поднела Влада Републике Србије подносим амандман на члан 1. предложеног закона у смислу додавања става 3. који прецизира предмет који се уређује овим законом, у смислу утицаја војног образовања на равномерни развој Републике Србије.

Анализом постојећег стања у области војног образовања долазимо до закључка да постојеће законско решење које уређује поменуту област није у складу са прописима који уређују систем образовања у Републици Србији. Основна сврха предложеног законског решења је управо синхронизација и усклађивање организације и рада војношколских установа са прописима који уређују образовање у Републици Србији, затим, допринос правној сигурности и извесности и решавање питања која су остала спорна а везана су за рад, статус и организацију војношколских установа.

Не морамо ићи много уназад у историју да бисмо извукли закључак да је војно образовање и сам систем војношколских установа дубоко усађен у свест народа као један надасве традиционално правичан систем, који је пружао исту шансу свима без обзира на категорију друштвеног staleжа из којег су потицали полазници, без обзира на нацију и вероисповест, што је у суштини омогућавало да се темељи тог система подједнако развијају у свим деловима читаве земље. Заиста, ако реално сагледамо све чињенице које дефинишу прошло време, морамо најискреније рећи да је систем војног образовања можда једини систем који је омогућио равномерни развој читаве земље. То је систем који је омогућио исте шансе за образовање и напредак свима. Традиционално, у нашем народу заузима високо место у смислу правичности, дисциплине, рада и поштења.

Може се рећи да је систем војног образовања увек и до краја био компатибилан са реалним животом народа, да је са њим проживљавао и доживљавао све поре друштвеног живота и успевао да из тог стања извуче оно најбоље и да на томе гради напредак читаве земље, у свим сферама друштвеног живота. Равномерни развој читаве земље је свакако идеал коме тежимо, без обзира на област друштвеног живота о којој дебатујемо. Због свега напред реченог, везано за значај војног образовања за грађење система који ће то омогућити, мислим да је предложени амандман један вид доприноса тој идеји. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Вељковић.
Колега Вељковићу, изволите.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, одредбом члана 1. предложеног закона о војном образовању

утврђен је предмет закона којим се уређују циљеви војног образовања, узимајући у обзир специфичности и природу војног образовања у односу на образовни систем Републике Србије, школовање, усавршавање и стручно оспособљавање за потребе одбране и Војске, као и многа друга питања, са фундаменталним циљем да се у личности припадника Војске Републике Србије интегришу одговорност, знање, војничка част и креативност модерног војника чврсто ослоњеног на нашу историју и војничку традицију.

Предложеним амандманом додаје се став 3, којим се додатно дефинише предмет закона, а односи се на свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на права расељених лица.

Поштоване колеге, расељена лица су најрањивија категорија становништва у Републици Србији. Она данас, након протекла скоро две деценије од окончања сукоба, не уживају загарантована права предвиђена међународним документима, пре свега Конвенцијом о људским правима, а то је пре свега право расељених лица да се врате својим домовима и да им се врати имовина одузета током раздобља расељења или да буду обештећена за имовину која им не може бити враћена.

Полазећи од актуелне констелације прилика на Косову и Метохији, која се огледа у лошим безбедносним условима, нефункционисању правосудних и других привредних институција, компликованом правном систему, расељена лица самостално тешко могу реализовати своја основна људска права. Управо у том контексту, Канцеларија за Косово и Метохију, у сарадњи са ЕУ и другим међународним организацијама, у континуитету наставља да пружа бесплатну правну помоћ, која се одвија кроз активности пројекта „Промоција и заштита имовинских права интерно расељених лица, избеглица и повратника по основу споразума о реадмисији“.

Реализацијом Пројекта предвиђено је остваривање следећих резултата: пружање бесплатне правне помоћи интерно расељеним лицима, избеглицама и повратницима на начин којим се обезбеђује пуно остваривање њихових људских права; унапређено праћење и извештавање о стању људских права и законодавних промена и другим темама које утичу на избеглице и интерно расељена лица; повећана доступност информација које су неопходне за остваривање права избеглица, расељених лица и повратника. Планирани резултати остварују се кроз активности пружања правне помоћи расељеним лицима, заступање пред судовима и другим релевантним институцијама на Косову и Метохији, а избеглицама израда правних докумената, поднесака, писања извештаја о темама које се тичу остваривања права, пружање помоћи приликом прикупљања докумената.

С обзиром на то да се највећи број нерешених правних случајева односи на имовину, правници ангажовани на Пројекту највише се баве случајевима поврата имовине и накнаде штете и другим имовинским питањима као што су нелегално запоседање имовине, преварне трансакције

и отуђење имовине, нелегална експропријација, као и питања приватизације. Треба истаћи да је поднето 40.000 захтева за повраћај имовине и преко 20.000 тужби за накнаду штете за оштећену и уништену имовину пред судовима на Косову и Метохији, који се, нажалост, не процесуирају.

Поред права на имовину, Пројекат је посебно усмерен на економска и социјална права, као и забрану дискриминације расељених лица. Једно од основних средстава правне заштите којим се користи тим правних стручњака јесте директно заступање пред судовима и институцијама на КиМ.

Пројекат, поред непосредног рада са клијентима, ради и на идентификацији институционалних и законодавних недостатака и проблематичне праксе која има негативан утицај на остваривање права расељених. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Душко Тарбук.

Да ли неко жели реч?

Колега Тарбук, изволите.

ДУШКО ТАРБУК: Захваљујем, господине Арсићу.

Поштовани министре са сарадницима, уважени официри Војске Србије, желео бих да предложим амандман на члан 1. Предлога закона о војном образовању и додам став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на ефикасност локалне самоуправе“.

Предложеним амандманом утврђује се јединство вођења политике развоја војног образовања и образовања за потребе одбране које се остварује делом преко органа локалне самоуправе, регионалних центара у надлежности Министарства одбране и Војске Србије и ствара школован, обучен, оспособљен кадар, способан за послове одбране и безбедности како на нивоу локалне самоуправе тако и на целој територији Републике Србије.

Сматрам да адекватно образована и обучена лица могу доста тога да дају својим локалним самоуправама, органима на које су грађани директно упућени, тако да су припадници Војске Србије као органа у који грађани Србије имају велико поверење супериорни у едукацији и припреми органа локалне самоуправе за низ непредвидљивих, ванредних околности којима могу бити изложени. Локална самоуправа мора бити професионална, ефикасна, а то се може постићи једино истим таквим образовањем.

Морам да се присетим, када говорим о Војсци и када видим униформе у нашем парламенту, свог служења војног рока – то је било 1990/91. године. Сећам се и дана када сам скинуо униформу, 4. септембар, тада сам први пут видео разлику између момка који је отишао у војску и човека који је изашао из ње. Војска је једна озбиљна учитељица живота и жалим за временима када је војни рок био обавезан.

У сваком случају, желим да у дану за гласање моје колеге подрже овај закон и, наравно, ако буду имали снаге и времена, мој амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Горица Гајић, по амандману.

Изволите.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Хвала, господине председавајући.

Осврнула бих се на амандман колеге Тарбука пошто се овде апострофира нека сарадња са локалним самоуправама.

Поштовани господине министре, поштована господо официри, с обзиром на овако предложене амандмане, ја мислим да је вас овде мало. С обзиром на лепезу делатности које се овде кроз амандмане помињу, од пољопривреде, преко дигитализације па све до инфраструктуре, овде би требало да седи цела Влада не бисмо ли сви расправљали о овим предложеним амандманима од стране владајуће странке и не бисмо ли се сви убедили да сутрадан гласамо за овакве предлоге амандмана и да, наравно, све ово буде уграђено у предлог закона о образовању у Војсци.

Ви, господо официри, врло добро знате колико кошта школовање једног официра и колико кошта државу његово усавршавање, као што знате, знамо и ви и ми, колико младих официра после завршене школе и Војне академије (а имамо прилике да их сваке јесени промовишемо овде испред Дома Народне скупштине) одлази из Војске Србије.

Ја нећу овде говорити као поједини посланици који су са вама полемисали о томе колико је људи односно младих официра отишло из Војске Србије, ви то најбоље знате. А знам, рецимо, само да су у мом Свилајнцу три млада официра уназад годину дана отишла из Војске Србије. Један од њих је чак позиван и да ради при Генералштабу, али с обзиром на његову плату од шездесет или седамдесет хиљада динара, понижавајуће је да он са тим новцем може да издржава своју породицу и плаћа стан јер нема решено стамбено питање. Много смо о томе говорили овде када су у питању уопште статус и проблеми нашег официрског кадра.

Па ваљда и отуда што су нас напустили млади и школовани официри, у једном од закона у овом војном сету предвиђа се да можемо неко формацијско место које предвиђа официрски кадар да попунимо и цивилима који су запослени при Војсци Србије. То је дато да би се попунила упражњена места, али то сигурно не може да буде добро решење за Војску Србије. Немојте да се понављају случајеви као што је Војна установа „Дедиње“, која уместо да на челу има пуковника, има доскорашњег шефа сале те установе. То није добро за Војску Србије.

Што се тиче сарадње, односно односа овог закона о образовању у Војсци и локалних самоуправа, градова и општина, можда би ту требало да се фокусирамо на нерешена питања напуштених касарни и домова Војске Србије. У многим градовима, па и у мом Свилајнцу, касарне и домови Војске

Србије пропадају. Нико се не обазире, та имовина стоји. Да ли можемо, ја сам покушавала својевремено као локални функционер, да са Војском Србије решимо неке својинске односе, јер својевремено су општине давале земљиште на којима су се подизале касарне? Овог момента ни локалне самоуправе ни Војска Србије апсолутно никакву корист немају од тих установа и тих објеката. То би требало да буде предмет односа између Војске Србије и локалних самоуправа.

На крају, господо официри, војно образовање – да, официрски кадар – да, али питам вас да ли мислите да млади мушки нараштај у нашој Србији треба да има, ако не војно образовање, неку војну обуку? Као мајка сина, а верујем и многе овде посланице, не могу да се помирим са чињеницом да наша мушка деца не знају да расклопе или склопе најобичнију пушку. И ми, некадашњи гимназијалци од пре двадесет и тридесет година, имали смо војну обуку, имали смо гађање, па смо и ми девојке тада знале да рукујемо оружјем. Данас момци који нису професионални војници, част професионалној војсци, остају војно потпуно необучени. Сматрам да је то недопустиво. Дајте да изнађемо модус како да ти млади момци макар најосновнију војну обуку прођу, не би ли, за не дај боже, били на корист својој отаџбини. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, министар Вулин.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Захваљујем се.

Цивили ће моћи да замењују војнике, као што ће и војници моћи да замењују цивиле, на тачно одређеним и специфичним дужностима, када једноставно не можете да нађете, на пример, информатичара, правника, што је много чешће. Једноставно, не можете да нађете правника с положеним правосудним испитом и да буде пуковник. Врло често не можете то да нађете. Дакле, у тим специфичним стварима ће долазити цивили. Исто тако, отворили смо простор за официре да могу да заузимају цивилна места тамо где сматрамо да је то добро и корисно. Мислим да је то добра ствар. Не треба везивати себи руке, него треба дати могућност војсци да функционише.

По питању овог важног питања које сте покренули, војне обуке или нечега што можемо назвати војном обуком, сектор цивилне одбране је био укинут. Значи, укинут је сектор који се бавио тиме. Увели сте професионалну војску, а укинули сте оно што вам припрема резерву. То сте урадили намерно. Ми смо то сада вратили и у сарадњи са Министарством просвете (то не може да се регулише овим законом) управо радимо на модалитетима како да кроз школство, како да кроз целокупан систем дођемо до одређених знања и вештина које су нам неопходне, и као војна обука, али и као деловање цивилне заштите, у случају елементарних непогода, све оне ствари које су нам корисне у свакодневном животу. Наравно да треба да нађемо одређени модус, водећи рачуна о закону, правилима, шта могу малолетници, шта могу пунолетни итд.

У сваком случају, на томе се ради, и то управо са Министарством просвете. Вратили смо, кажем, овај сектор, првенствено са циљем да обезбедимо могућност да се што већи број наших грађана, у складу са својим могућностима, упозна са начинима како да помогне одбрани земље.

Ми имамо стратегију која се зове, одувек, и никад није била промењена – тотална одбрана. То значи да сви учествујемо на начин на који можемо, али не припремамо никога за тоталну одбрану. Е, то ће се прекинути и променити. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господа народни посланици, покушаћу да не будем сувише груб према колегиници из Демократске странке Србије која је покушала да буде духовита на рачун амандмана Српске напредне странке, али то јој баш није пошло за руком.

Знате, колегинице, постоји нешто што је много озбиљније и што је нанело много већу штету Војсци Србије и Министарству одбране од ове ваше досетке да треба да буде присутна цела Влада да би се разматрали амандмани Српске напредне странке. За време ваше власти, само да вас подсетим, најбољи српски официри су испоручени Хашком трибуналу. Павковић, Лазаревић, који су бранили Србију на Косову и Метохији. Испоручен је пуковник Веселин Шљиванчанин, знате како; имате снимке на „Јутјубу“ како сте хапсили човека. Испоручили сте генерала Војске Републике Српске Здравка Толимира, болесног човека, тако што сте га ухапсили овде у Београду, чамцем га пребацили преко Саве у Босну и онда рекли да су га ухапсили припадници МУП-а Републике Српске! Онда се појавите у Народној скупштини 2018. године и роните крокодилске сузе над Војском Србије, над Косовом и Метохијом и питате министра Вулина – а ко ће да обучава нашу мушку децу да склапају и расклапају пушке?!

Да нисте радили то што сте радили заједно са Демократском странком, верујте ми, било би и те како много више официра који би умели, како ви кажете, нашу мушку децу да обучавају не само како се склапају и расклапају аутоматске пушке, него како се воли и како се брани отаџбина. Али ви сте радили за време ваше власти све супротно.

Да вам не спомињем ону срамну трговину са генералом Лазаревићем – нудили сте му, ако се не варам, „шкоду октавију“ да он добровољно оде у Хашки трибунал, да га ви не бисте хапсили.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Горица Гајић.

Изволите.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Хвала, председавајући.

Мени је јако жао што неке колеге заборављају – или забрављају, да ми не замерите на акценту, пошто се и то овде замера – напор Демократске

странке Србије и Војислава Коштунице да се одупре притисцима западних моћника и да не изручи наше дичне генерале којима се ми из ДСС-а поносимо. Али и ви сада знате колике притиске трпите не бисте ли ушли коначно у ЕУ.

У моментима када је Демократска странка Србије покушавала да тим путем иде и када је схватила која је цена уласка Србије у ЕУ, од давања Косова и Метохије, од хапшења свих генерала, на чему смо ми радили, да их бар хапсимо или испоручујемо, назовите то како год хоћете, по закону, а не да их, као неки, ловимо по пијацама... И врло добро знате став Војислава Коштунице и ДСС-а када је у питању и Хашки трибунал, и статус Хашког трибунала, и све наше цивилно и војно руководство које је завршило у Хашком трибуналу. Ту цену непристајања на уцене Демократска странка Србије платила је тако што је вратила мандат народу, јер више није хтела да уступа и прави уступке белосветској заједници. Тако је завршила у опозицији.

Било би часно да сви ми, када трпимо велике притиске са Запада, који тражи од нас да се одрекнемо дела територије, који нам овде наше дичне политичаре и руководиоце, војне и цивилне, осуђује као ратне злочинце, вратимо мандат народу и кажемо – ми нећемо под таквим условима да идемо у Европску унију.

Још нешто на крају. Својевремено је Иво Андрић говорио, а често се овде напада ДСС: „Шта ли сам учинио некеме ко неће ни добар дан да ми каже, а пролази поред мене? Мора да сам му неко добро дело учинио.“ Не заборавите, господо из СНС-а, Демократска странка Србије вас је подржала у другом кругу председничких избора. Захваљујући нашим гласовима, ви сте дошли на власт.

(Председавајући: Приводите крају, колегинице Гајић.)

Знате какав је споразум тада потписан када је у питању решавање проблема око Косова и Метохије. Ви се тог споразума нисте држали. Нажалост, ви сте...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По Пословнику, колега Комленски.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Као и колега Мартиновић, без жеље да улазим у реплику са колегиницом, морам заиста да кажем да је повређен члан 107. и повређено је достојанство ове скупштине.

Слушати овде о томе како је неко пружао отпор испоручивању наших људи, а тај неко је директно одговоран за то што су из Окружног суда у Нишу априла 2001. године пуштена на слободу браћа Мазреку, осуђена на по 20

година затвора, учесници напада на Ораховац, кад су отета 43 цивила, када је очигледно господин којег колегиница помиње пружао отпор тако што је бежао у Белановицу да чува мачке, правећи се да је неинформисан када су испоручивали и Слободана Милошевића Хашком трибуналу... Ако је то био отпор и ако су они тако бранили Србију, боље да они никакав отпор никада пружали нису. Кога су они бранили и кога су они спасавали од Хашког трибунала, ни пакао му тешко неће пасти после тога.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Полако, колегинице Гајић. Прво, колега Комленски је говорио по повреди Пословника. Сада има право на реплику колега Мартиновић, па ако вам он да право на реплику, ја ћу вам дати.

Изволите, колега Мартиновићу.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Немојте ово, колегинице, лично да схватите. Знам ја да ви нисте имали никакву улогу у томе, можда сте интимно и били против свега тога, али ово говорим због грађана Србије. Ово говорим да се не заборави ко је систематски упропастио Војску Србије до те мере да она готово није имала никакву борбену моћ.

Једно од слабљења борбене моћи Војске Србије, један од начина да се убије патриотски морал код грађана Србије било је и оно што је радила ваша странка у време када је ваш бивши председник странке био председник Савезне Републике Југославије.

Кажете да сте ви пружали жесток отпор хапшењу генерала. Ево, ја ћу да вам кажем само један случај. Дана 13. јуна, ако се не варам, 2003. године, немојте ми замерити ако сам погрешно датум, 13. јуна 2003. године, када је хапшен пуковник Шљиванчанин на сраман начин – онако се не лове ни дивље звери по Африци – једини који су пружали отпор испред његове зграде, у којој је становао, били су Александар Вучић и Александар Вулин. Нисам чуо да је био било ко из Демократске странке Србије, из Владе Србије или из тадашње савезне владе.

Ја овде нисам причао о путу у Европску унију. Причао сам о томе да народ не треба да заборави ко је најбоље синове и најхрабрије синове српског народа испоручивао Хашком трибуналу.

Кад сте пружали толико снажан отпор, немогуће је да нисте успели макар неког да заштитите. Значи, све које су вам тражили, ви сте им дали! Да вам не помињем случај полицијских генерала, које сте у пицамама и болничким папучама одводили у Хашки трибунал.

Не можете ви сада да кажете „вратили смо мандат народу“ и ни за шта нисте криви. Сви ви, сва она групација...

(Председавајући: Приведите крају, господине Мартиновићу.)

Завршавам.

... Од 19 странака, удружења, организација, шта сте већ били, који су 5. октобра 2000. године дошли на власт, сви сте ви криви за ситуацију у којој

се 2012. године нашла Војска Србије. И сви сте ви криви за оно срамно хапшење најхрабријих српских официра, како Војске тако и Полиције.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, колегиница Гајић.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Хвала, председавајући.

Једном приликом сам овде, исто тако у полемици са вама, говорила о потешкоћама које су имале све владе Републике Србије уназад двадесет година, па можда и више, хајде ту да укључим и време Слободана Милошевића. Нисмо ми овде од јуче и сви знамо какве смо притиске по разноразним основама трпели. После 2000. године, односно 2004. године, када је Демократска странка Србије преузела, хајде да кажем, кормило власти, када је Војислав Коштуница постао премијер ове земље, само он зна, и ми, шта нас је сачекало.

И стварно морам да вас подсетим, немојте сву кривицу за распад Војске Србије да сваљујете на ДСС. Ми смо имали коалиционе партнере са којима смо морали да тражимо неки најмањи заједнички садржалац. Оног момента када су били угрожени државни интереси Србије, територијална целовитост Србије, ми смо тада, још једном подвлачим, као странка и Коштуница као одговоран лидер, вратили мандат народу јер нисмо више имали с ким да спроводимо политику коју је Демократска странка Србије сама имала у свом програму.

Немојте да заборавите, овде су вас још неки подсећали, ко је крив за сва та ратна дешавања и ратове из деведесетих година, ко је тад хушкао и ко је тада ширио границе Србије, да ја сада не набрајам докле, када сте ви били исто тако у тој странци.

Зато вас молим, и вас чекају велика искушења. Ова година ће бити година расплета око статуса Косова и Метохије. Знате какве притиске трпите. Немојте да за три или четири године, или следеће године, неко исто овако вас оптужује да сте издали, продали или како год Косово и Метохију и покушавате сада да кажете да је то за добробит свих нас, који ћемо да живимо много боље ако се договоримо око статуса Косова и Метохије, у преводу – ако потпишемо обавезујући споразум са Приштином. Водите рачуна, тешка су времена и искушења, као што су била и 2004. године и 2007. године. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Рекламирам повреду члана 107. Наиме, треба поштовати овај дом и са уважавањем се односити према сваком посланику и посланичкој групи. Колегиница је малопре са одређеном дозом ироније рекла да је неко предлагао границе Србије до не знам докле, да она не говори.

Кажите слободно, тамо где је српски народ, тамо су границе Србије. Ми српски радикали кажемо увек и не стидимо се да је то велика Србија, а видећемо шта ће већина да одлучи када дође до реализације тог програма. Али мора да дође до реализације, јер ми не заборављамо да је Република Српска Крајина окупирана.

Ви, председавајући, треба ипак да спречите овакав начин излагања, који је не само ироничан него и потцењивачки када је у питању програм, у овом случају, Српске радикалне странке. Ми немамо намеру да се упуштамо у контраполемику, да кажемо ко је био најполитичар 2000. године, кога су као мечку Божану водали по Америци, приказивали на кошаркашким утакмицама и представљали као великог демократу. То је било тог тренутка нешто што је народ желео; када је видео да та „мечка Божана“ не може да донесе ништа добро, народ ју је сменио. Али не можете да укинете на тај начин идеју и идеологију српског национализма, односно границе српске државе тамо где су историјски успостављене.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Мирчићу, сматрам да нисам прекршио члан 107. Пословника.

Могу да вам кажем да ја не бих био тако добар као ви када бих бранио неке политичке групе, па могу да констатујем да сасвим добро зарађујете плату и сматрам да нисам прекршио Пословник.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни?

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Не знам чему води ово, председавајући...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да или не? Морам да вам дам одговор.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Да ли могу да се изјасним?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да или не, само реците.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Када би вашим у кући саопштили да ли је Арсић хомосексуалац и тражили да одговоре са „да“ или „не“, како би то изгледало?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Тај виц сам ја вама испричао давно, пре много година.

Право на реплику, Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Не морате да се жестите толико, госпођо Гајић. Војислав Коштуница се одрекао Европске уније, односно пута у Европску унију у изјави за Телевизију „Пинк“ 4. априла 2008. године. То је било после свих ових хапшења о којима сам вам ја говорио.

Немојте да замењујете тезе. Неће нико из Српске напредне странке, неће нико из Владе Србије да изда Косово и Метохију, или да потпише било шта што је супротно интересима државе Србије и њених грађана.

Ја вам само кажем, српске генерале и српске официре у Хаг није испоручивао Александар Вучић, него ваша странка и Војислав Коштуница.

Ви ме сада подсећате како је и нама тешко. Тешко је, али да вам наведем само један случај: били су притисци на Александра Вучића да се

ухапси Војислав Шешел и врати поново у Хаг. Да ли су били? Шта је рекао Александар Вучић јавно на телевизији, на Јавном сервису – није српска влада „Федекс“ па да нам пошаљете пакет а ми вам тај пакет вратимо.

Када је то рекао Војислав Коштуница? Није рекао никад. Одавде су одлазили „пакети“ живог српског меса у официрским униформама, у болничким пицамама, у Хаг. Тамо им се судило за злочине које нису починили. Тамо су на силу бога сврставани у некакав удружени злочиначки подухват, *Joint Criminal Enterprise*; то је нешто што је измишљено у Хашком трибуналу да би се доказала српска кривица за распад бивше Југославије, јер у свакој оптужници... Не знам да ли сте имали прилике да читате те хашке оптужнице. Пошто сте људе испоручивали у Хаг, био би ред да сте мало читали те хашке оптужнице. У свакој хашкој оптужници пише – Милан Мартић, Слободан Милошевић, Милан Бабић, Радован Караџић, Ратко Младић итд., и друга знана и незнана лица. Ти људи никада нису били сви заједно на једном месту да би договорили некакав план о стварању етнички чисте српске државе. Ви сте такве људе испоручивали у Хашки трибунал.

(Председавајући: Захваљујем, колега Мартиновићу.)

Завршавам, господине Арсићу.

Ми смо показали како може да се одупре притисцима из иностранства када су у питању интереси државе Србије и њених грађана. Ви то нисте били у стању да урадите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Неђо Јовановић.

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Знате како, када неко велича свог лидера, или бившег лидера, а не држи се неког елементарног моралног корпуса, онда заиста заслужује одговарајућу реакцију.

Хајде да се подсетимо сви овде и да не толико далеку прошлост овековечимо онако како она заслужује. Да ли је Војислав Коштуница победио на изборима, и то првим парламентарним изборима после фамозних петооктобарских промена? Да ли постоји неко ко има довољно савести да каже да је Војислав Коштуница у првом изборном кругу однео победу? Да ли му је тада требало неколико процената и да ли је требало да се одржи други изборни круг? Да ли је Слободан Милошевић, коме је Војислав Коштуница помогао да буде испоручен Хагу пружајући жесток отпор да Слободан Милошевић не оде у Хаг... Да ли је тада требало одржати други изборни круг и проверити поново изборну вољу грађана, која је несумњива и коју СПС увек поштује?

Када немамо тај елементарни морални корпус, онда кажемо – Војислав Коштуница је пружао отпор. Коме? Или чему? Да ли је пружан отпор ономе што подразумева девастацију привреде? Да ли је пружан отпор

ономе што подразумева уништење предузећа која су отишла у стечај? Да ли је пружан отпор ономе што подразумева на стотине хиљада запослених на улици? Очигледно је да није. Због тога, једноставно, реакција на овакве ставове и овакве тезе мора да уследи, јер ако немамо морал, онда ћемо истаћи чињенице које не одговарају истини.

Историја ће показати да је једини државник, једини председник државе који је испоручен неком међународном суду – Слободан Милошевић. И да је после тога још један државни функционер испоручен на готово идентичан начин, а то је Никола Шаиновић.

Према томе, истина је једна, истини се увек мора погледати у очи и истина се не може искривити. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По Пословнику, народни посланик Горица Гајић.

Изволите.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Хвала, председавајући. Рекламирам чл. 107. и 108, повреду достојанства и да се о реду стара председник Народне скупштине.

Говорећи данас и отварајући ову полемику, ја сам се осврнула и на тешке услове, између осталог, времена Слободана Милошевића. У том смислу сам најпозитивније мислила на све оне притиске које је између осталог трпео и Слободан Милошевић, када је у питању била Србија и сва она дешавања, да се не враћам, од деведесетих до 2000. године.

Али ако ми овде, народни посланици, дозвољавамо себи да своје бивше председнике држава, председнике влада, министре називамо погрдним именима, или их стављамо у контекст неких догађаја, или их везујемо за неке домаће животиње, сматрам да јако повређујемо достојанство Народне скупштине.

Не заборавите само, ја подсећам и вас из Српске напредне странке, којима ми желимо све најбоље, да Србији донесете напредак – подсетите се мало говора од пре десет-петнаест година када су у питању садашњи ваши пријатељи, сада су већ партнери, са Запада, који вас уцењују и знате какве притиске трпите везано за сва ова дешавања око Косова и Метохије.

Немојте да те тада наше партнере, који су кроз агенду коју смо ми тада покушали, у смислу приступања ЕУ, да поштујемо, јер су се сви заклињали... Као што се и ви заклињете да сте потписали Бриселски споразум јер сте затекли оно што је тадашња влада Демократске странке већ обећала и већ урадила у процесу евроинтеграција. Немојте да заборавите да смо и ми имали неку обавезу по тој агенди. У оном моменту кад смо схватили да ћемо Србију уништити, и привредно, и војно, и политички и образовно, ми смо прекинули евроинтеграције и сада се залажемо за то да Србија буде и војно и политички неутрална држава.

(Председавајући: Приводите крају, колегинице Гајић.)

Зато вам желим да на том путу, на коме сте сада ви, водите рачуна о Србији и да о истим тим западним дипломатама који сада интензивно долазе и комуницирају с вама и вашом влашћу водите рачуна да ли су вам пријатељи и пријатељи Србије, јер су управо они тражили, инсистирали и уцењивали да све наше генерале, и полицијске и војне...

Бар, ми смо закон донели да их испоручимо Хагу, на жалост Србије и српског народа. Ево, ја то сада кажем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице.

Позвали сте се на чланове 107. и 108. Морам да вам одговорим нешто. Слажем се да колеге посланици знају неки пут у својим дискусијама да претерају, да кажу доста тога ружног и о једнима и о другима, зна то да буде и непријатно, али због тога ниједан живот није уништен, ниједна породица није упропашћена. Ја не могу да знам шта ће који посланик у неком тренутку да каже. А у овој дискусији и полемици коју сте имали са колегом Мартиновићем ја то нисам приметио.

Волео бих да могу и ја да учествујем у овој дискусији.

Прво повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, чл. 103, везано за 106, 107, 108.

Као неко ко је учествовао 5. октобра, делимично, морам да кажем да је Војислав Коштуница добио између 48,5 и 49,3% гласова. Победио је тако што су одбијени сви гласови са Косова и Метохије, зато што су бирачка места била затворена у три сата, а пропозиције кажу да су морала да буду отворена до 19 или 20 часова. Захваљујући одбијању свих гласова са Косова и Метохије – запамтите, свих гласова са Косова и Метохије – Војислав Коштуница је постао председник 5. октобра, дакле, после признања чак и самог Милошевића да је Војислав Коштуница добио највише гласова.

Реално је било поновити те изборе за недељу дана на бирачким местима која су раније била затворена. Такве су биле пропозиције, и то је тврдила и председница Савезне изборне комисије, Арежина, колико се ја сећам. Међу нама је било људи који су хтели да иду у други круг. Оно што ће вас изненадити, Зоран Ђинђић је, а то сам чуо својим ушима, тражио да га дотучемо у другом кругу. Али Војислав Коштуница је био против; одбио је све гласове Срба са КиМ да би постао председник Републике Србије.

Зато немојте да се они позивају на лажни патриотизам, на морал. Они су постали морални 2008. године, када су ослободили све шиптарске терористе (2.108), браћу Мазреку, „ђаковичку“ и „дреничку групу“, када су изручили све што се могло изручити и када су парафирали ССП и довели га готово до краја. Кад више није имало шта да се изручи, онда су они као бајаги вратили мандат народу. То је сурова истина коју треба да знате.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто видим куда ово иде, у складу са чланом 112. Пословника сада одређујем паузу у трајању од три минута.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо даље са радом.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Славиша Булатовић.

(Вјерица Радета: Пословник.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Радета, нисам могао да прекршим Пословник само што сам прочитао име и презиме. Хајде сачекајте макар да колега заврши, па да има бар неки основ.

Значи, примена члана 112. подразумева да се анулира све што се дешавало у претходном делу седнице. Знам о чему бисте да говорите, сви знамо...

(Вјерица Радета: Е, не знате.)

Добро, рећи ћете ми другом приликом. Сада вас молим да наставимо седницу.

Реч има народни посланик Славиша Булатовић.

СЛАВИША БУЛАТОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, господо официри, представници БИА, поштоване колеге посланици, на Предлог закона о војном образовању поднео сам амандман у смислу да се у члану 1. после става 2. додаје став 3, који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на владавину права“.

Чињеница је да се Србија као ретко која земља у окружењу може похвалити дугом и богатом традицијом војног школства. Образовање властитог официрског кадра потреба је која је била препозната већ у првим деценијама 19. века и резултирала је, у крајњој линији, и данашњим системом војног образовања. Развој војног школства био је тесно повезан са развојем српске војске, која је била ослонац и заштита националне идеје о стварању модерне српске државе у 19. веку. Почев од наведеног периода, војне школе у Србији изнедриле су читаву плејаду интелектуалаца и стручњака у војним областима, искусних војних стратега, непоколебљивих у служби својој отаџбини. Многи међу њима били су и успешни научници, теоретичари, академици и високи државни чиновници.

Овим предлогом закона усклађује се и хармонизује војно и цивилно образовање у држави, а такође се промовише институционални оквир који ће заокружити процес образовања и научне делатности у области одбране и безбедности Републике Србије као развијене и модерне државе. Ако су Војска и официрски кор у прошлости били носиоци националне идеје и промотери српске државности, онда је данас Војска Србије најпозванија да

ту државност и њен идентитет сачува, у складу са задацима и мисијама за које је пројектована.

Опредељење Републике Србије и њене војске да развија партнерске односе са европским и светским међународним безбедносним структурама манифестује се, између осталог, и сарадњом у области војног школства. Стога је залагање за стварање квалитетног стручног кадра и сврсисходне техничке и материјалне подршке један од приоритетних задатака Војске али и улагање у будућност српског народа. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народни посланик Неђо Јовановић.

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

У случају да прекорачим време посланичке групе, користићу време овлашћеног представника.

Желео бих само да укажем зарад грађана који прате (барем одређени број њих) заседања и наше дискусије и парламентарни дијалог који водимо у овом дому. Због чега? Због тога што нас често осуђују, барем нас у коалицији, да се подносе бесмислени амандмани на онај део закона како би се наводно потрошило време. Да би се то чињенично демантовало, управо је прилика када се ради о неколико последњих амандмана колега из СНС-а.

Зато вас молим, господине министре, да заједно са вашим сарадницима обратите пажњу на нешто што ће СПС несумњиво да подржи и истовремено да одређени допринос, крајње добронамерним предлозима, у погледу побољшања ових закона о којима данас расправљамо, чак и када буду усвојени.

О чему се ради? Колеге из СНС-а предложиле су да се у систем образовања укључе и јединице локалних самоуправа, што уопште није спорно и крајње је коректно и у практичном смислу речи врло квалитетан предлог. Ми у Посланичкој групи СПС бисмо тај предлог мало допунили и афирмисали још више, а то је да се у систем образовања укључе и они капацитети и ресурси којима држава располаже, односно где Војска иначе управља, а то су сегменти наменске производње, производње оружја, муниције итд.

Управо у том техничком делу, у тим технолошким процесима који захтевају посебан систем стручности и специфичну струку потребно је укључити све оне који ће помоћи систему војног образовања да се на тим сегментима добију што квалитетнији кадрови.

У том смислу поменуо бих оно што у Ужицу постоји а што репрезентује целу Србију. То је Фабрика муниције „Први партизан“ и новоотворена фабрика у Пожеги односно у Шеварицама. Зашто ово говорим? Због тога што се ради о ресурсима који имају изузетно квалитетну опрему и високософистициране технолошке процесе, процесе производње

који су респектабилни, где се, што је општепозната чињеница, муниција извози и производња је 90% оријентисана ка извозу.

Ви, министре, и те како добро знате да је управо у „Првом партизану“, захваљујући изванредном менаџменту, подигнут још више ниво производње у извозном смислу речи, да су освојена бројна тржишта, попут америчког и немачког, где се наши производи високо цене.

Ако је то чињеница која се не може доводити у сумњу, а заиста не може, онда је потребно размислити о томе да се управо такви капацитети, а „Први партизан“ је само један пример, има их много, и у Трстенику и у Ваљеву, укључе у систем образовања.

Ви сте мало пре поменули начин где се цивилни сектор укључује тако што ће заузети одређене позиције када је у питању Војска, или супротно. Постоји још један начин како треба размишљати а то је – матрицу или образац дуалног образовања (а ми смо скоро усвојили закон који се односи на дуално образовање) покушати кроз одређене трансформације применити и у систему војног образовања, без обзира на то да ли се ради о средњем или високом војном образовању.

Ово сам поменуо из једноставног разлога што Србија и те како располаже потенцијалима, и те како располаже ресурсима, где се управо технолошки процеси могу појавити као основ за још боље, квалитетније војно образовање тамо где су техничке науке у питању.

Када сам говорио о „Првом партизану“, нисам желео да га афирмишем у смислу рекламе за „Први партизан“. Реклама „Првом партизану“ није потребна јер је то предузеће које сјајно послује. Реклама ниједној војној фабрици не треба, имајући у виду капацитете и квалитете које те фабрике носе, али заиста их треба укључити тамо где се може укључити оно што подразумева побољшање квалитета кадра, побољшање квалитета струке. Управо је овај начин примене војног образовања, у синергији са технологијом и технолошким процесима у наменској производњи, једна од могућности, један од начина за то. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Повреда Пословника, Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Госпођо Гојковић, дошли сте у прави час, ја сам се иначе јављала више пута на основу члана 32, пошто колега Арсић уопште није видео, односно правио се да не види да се јављам по Пословнику већ десет минута. А и сам је рекао мало пре да би волео да се укључи у дискусију, али не може јер је ту био сам. Ја сам хтела да му скренем пажњу да цео дан овде седи један потпредседник, Вјерица Радета, и да сам могла слободно да га заменим и да тај посао радим много боље него он, а он је могао да се укључи у расправу својих колега које су овде оживљавале политичког мртваца.

Ми нисмо желели да се у то укључујемо, али с обзиром на то да смо од стране наследника тог политичког мртваца прозвани, ја морам да кажем да је главни генератор свег зла у Србији управо Војислав Коштуница, почев од тога да су на његовом имену дошли на власт ДОС и Зоран Ђинђић, до тога да је он ослободио Фљору Бровину и стотине Шиптара, до тога да је он изручио највише Срба Хашком трибуналу. До тога да је, на крају, представник односно тада посланик ДСС-а Милош Алигрудич одбио да да кворум на Административном одбору, а да се то није десило, већина на том Административном одбору одлучила би да странка која тада није излазила на изборе не може узети мандате Српској радикалној странци. Дакле, за све лоше што се дешавало у Србији генератор је Војислав Коштуница. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Да ли сматрате да је потпредседник Арсић прекршио члан 32? Позвали сте се на члан 32, да потпредседници помажу председнику Народне скупштине.

(Вјерица Радета: Да.)

Али он је мени помагао.

(Вјерица Радета: Није дозволио мени да председавам.)

Добро. Није проблем, кад год будете имали времена, можете доћи овде и помагати ми. Хвала.

На члан 1. амандман је поднела посланица Александра Мајкић.

Да ли неко жели реч? (Није ту.)

На члан 1. амандман је поднео посланик Владимир Ђукановић.

Да ли жели реч? Неко други? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радован Јанчић.

Реч има народни посланик Радован Јанчић.

Изволите.

РАДОВАН ЈАНЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани народни посланици, поштовани господине министре, поднео сам амандман којим сам предложио да се у члану 1. Предлога закона о војном образовању дода став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Србије, с посебним освртом на унапређење рада локалних самоуправа“.

Војно образовање је један од најстаријих стубова образовања у нашој земљи, којим се стиче широко опште образовање, где се усвајају висока научна и стручна знања, развијају лидерске способности и граде високе моралне вредности.

Циљ доношења овог закона јесте да уредимо специфичност војног образовања у односу на образовни систем Републике Србије, али и јасно кажемо да постаје интегрални део система.

Године 2012. Србија се уздигла, кренула је и ушла у динамичан процес дигитализације, модернизације, интензивног образовања и рада и свеукупно бољег живота грађана, знатно вишег животног стандарда, са циљем да тим путем настави и постане развијена и уређена земља.

Унапређење рада локалних самоуправа могуће је остварити кроз процес свеукупног развоја Србије, пре свега уз присуство снажне Војске као гаранта мира и стабилности. Увек када нам је војска била јака, таква је и Србија била. Све до 2012. године, претходном режиму приоритетни задатак је био како ослабити нашу војску. Том задатку су у потпуности били посвећени, знајући да је то најбржи пут да се Србија разори и баци на колена. Успут, нико у систему тог режима, од врховног команданта и министара, све до председника општина, није заборавио да се лично наплати и обогати.

Те исте 2012. године народ им је рекао – доста, зауставио их је да своје намере реализују, поверио је државу Александру Вучићу и Српској напредној странци. Војска је опет несумњиво најбољи део друштва, најбољи систем, способна да нам обезбеди мир, толико потребан свима нама, нашој деци и генерацијама које долазе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милован Дрецун.

Да ли неко жели реч реч? (Да.)

Реч има народни посланик Милован Дрецун.

МИЛОВАН ДРЕЦУН: Поштована председнице, министре са сарадницима, колеге, поднео сам амандман да бих указао на суштински значај који војно образовање има за подизање укупних капацитета одбране, а то се најбоље видело 1999. године током злочиначке НАТО агресије.

Да вас све овде подсетим, 1998. године је готово цела једна генерација потпоручника распоређена на Косово и Метохију. Управо су они са својим старим колегама били носиоци успешне одбране отаџбине. На који начин? Тако што су знањима стеченим у теорији, која су применили у пракси, успели да се одупру једном софистицираном агресивном нападу, ударима са дистанце, ударима из ваздушног простора. Да није било изузетне војничке оспособљености током војног образовања тих старешина, имали бисмо хиљаде и хиљаде мртвих, имали бисмо класичан војни пораз на Косову и Метохију.

Ја сам апсолутно присталица тога да наша војска проучава и оцењује да ли смо и које ратове добили, а које изгубили, да бисмо извукли поуке о томе како треба ратовати, како треба подићи морал војника. Кад имате искусног старешину, морално чврстог, херојског, јуначког старешину, он у најтежим ситуацијама – као што је било, а то сам гледао својим очима, на подручју Кошара – када прети опасност да падне линија, да дође до расула међу војском, подиже морал те војске и спречава бег и остало, и држи се та линија.

Зато је значај војног образовања изузетно битан. Али начин ратовања се променио. Сада имамо изузетно софистициране савремене безбедносне изазове, технолошки веома напредне, без обзира на то да ли се ради о класичној агресији, да ли се ради о тзв. сајбер ратовима, хибридним ратовима или ономе што су асиметрични изазови безбедности. Управо због тога, мислим да ће овако конципиран систем војног образовања који је предложен овим законом бити оспособљен да школује старешине које ће моћи да се носе са тим најсавременијим безбедносним изазовима и савременим начинима вођења рата. Сада се стотине па и хиљаде километара далеко од бојишта налазе штабови који управљају реалном ситуацијом, у реалном времену, на тим бојиштима. Зато је потребно високостручно образовање, комбиновано са искуством које имају они који су бранили својим животима и својом војничком способношћу земљу.

Оно што је највредније у свим оружаним снагама јесу људи са борбеним искуством. Њих немојте никада заборавити. Користите њихово искуство у свим облицима, који су и предвиђени овим законом када је у питању војно образовање.

Верујем да ће овај систем војног образовања, овако постављен, успети да регрутује најбоље за војно школство, да ће успети да регрутује најбоље предаваче и да ће створити старешину који ће бити способан да на најбољи начин примени знања стечена током школовања у условима када морамо да се одупремо или превентивно делујемо против савремених изазова безбедности.

На крају, поштована председнице, апсолутно подржавам формирање комисије која треба да утврди последице НАТО бомбардовања и стављам вам се на располагање у пуном капацитету. Ја сам један од сведока, који је као новинар РТС-а снимио прве доказе о употреби осиромашеног уранијума, о употреби касетних бомби. То су необориви докази. Нажалост, многи моји ратни другови су умрли управо од последица тог осиромашеног уранијума. Зато ћу у потпуности подржати рад ове комисије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жељко Сушец.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радослав Јовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Ђорђе Комленски.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Даме и господо, другарице и другови, уважена председнице, поштовани министре, поштовани генерали, на члан 1. поднео сам амандман покушавајући да предмет и начела овог закона која дефинишу систем војног образовања прецизирају и његове специфичности у

односу на цивилно образовање, али, уједно, да у закону којим се чини хармонизација у мери која је могућа и компатибилна са редовним системом образовања још мало потенцирам једну од важнијих ставки, а то је питање социјалне равноправности. Иако је чињеница да је ово један од закона у којем је социјална равноправност изражена на највишем могућем степену, чини ми се да би се додавањем става 3. ово на одређени начин могло још мало поспешити и побољшати.

Наиме, у Глави V, која говори о ученицима, кадетима, студентима и полазницима, о пријему, упису и упућивању на војношколске установе, у члановима 40, 50, 52, на најбољи могући начин је дефинисана социјална равноправност. Зашто? Чланом 50. јасно је прописано да за ученике на школовању у средњој школи Министарство одбране обезбеђује уџбенике, школски прибор, смештај, исхрану, одећу, обућу, здравствену заштиту, трошкове превоза и одређена месечна примања. Ово апсолутно доводи у равноправност све оне који желе да уче у овим школама, јер сви имају једнаку прилику без обзира на свој материјални статус и материјално стање. Ова компонента социјалне равноправности јесте добро дефинисана, али мислим да би усвајањем овог амандмана којим се додаје став 3. то заиста било подигнуто за бар још један степен више. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Савкић.

ДРАГАН САВКИЋ: Поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, предложио сам у члану 1. Предлога закона да се дода став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на ефикасност правосудних институција.“ Имајући у виду велику важност Предлога закона о војном образовању и значај принципа ефикасности правосудних институција, неопходно је да се у самом Предлогу закона изричито и недвосмислено нагласи и афирмише принцип ефикасности правосудних институција.

Ефикасност правосуђа је један од основних принципа на којима се темељи целокупан правосудни систем Републике Србије. Основни елементи су гарантовани Уставом, а свака грана права предвиђа ово начело као крунско. Смањење заостатака у решавању предмета и уједначавање судске праксе знатно утичу на ефикасност правосуђа.

С друге стране, сам процес приступања ЕУ, имплементација и усвајање правних тековина ЕУ подразумева спровођење свеобухватних реформи, које Влада Републике Србије са великим успехом спроводи. Главни циљ постављен у Националној стратегији реформе правосуђа Министарства правде јесте успостављање владавине права и правне сигурности и повратак поверења грађана у правосудни систем Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Дубравка Филиповски.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Хвала, председнице.

Квалитетна селекција кадрова представља основ за стварање ефикасне и модерне Војске. Да би Војска Србије остварила све задатке који се пред њу постављају, важни су оспособљеност, мотивација и морал али и систем вредновања и оцењивања професионалних припадника Војске. Овај амандман који сам поднела треба да допринесе константној одговорности у управљању људским ресурсима и планирању будућег кадра.

Када је у питању војно образовање и уопште кадровски ресурси, изнећу неколико позитивних примера из Војске Србије. Позитиван пример војног образовања је увођење мајорског испита за стицање чина мајора, чиме се после 22 године поново остварује идеја о напредовању у складу са стеченим компетенцијама.

Када су у питању наши кадровски ресурси у Војсци Србије, можда су најбољи пример, по мом мишљењу, наши припадници Војске Србије у мировним мисијама, који за свој војни ангажман константно свих ових година добијају најбоље оцене не од нас него од међународних експерата. То се тешко заслужује, али показује да смо стабилан и пожељан партнер и да и те како водимо рачуна о кадровским ресурсима у Војсци Србије и да остајемо, такође, активан чинилац међународног мира и безбедности.

Много се јуче и данас говорило о разним аспектима Војске Србије; није о интероперабилности. За мене је то јако важно, јер сматрам да технологија напредује муњевитом брзином и да је веома важно да припадници Војске Србије у сваком тренутку покажу шта знају, али да имају прилику да своје способности измере и са припадницима других војски, у другим земљама. Зато су људски ресурси кључан елеменат одрживог система Војске Србије.

За вас, министре Вулин, имам једно питање. Јуче и данас су ми се јавили родитељи деце која иду у Средњу стручну војну школу. Они су ми дали информацију да је начелник ове школе потпуковник Стеван Мушицки послао захтев Генералштабу да деца из те школе, као и из Војне гимназије, имају право да добију право да полажу пријемни испит за Војну академију. Мислим да је овај Предлог закона о војном образовању најбољи пример да се ово питање системски реши. Такође су ми рекли да они имају право да ванредно студирају, али да им је то недовољно. Њих је око седамдесеторо и у име њих сам вам поставила ово питање.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Милекић.

На члан 1. амандман је поднела посланица Миланка Јевтовић Вукојичић.

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице, уважени министре са сарадницима, господо официри Војске Србије, војно образовање има дугу традицију и, свакако, представља једну од најбољих образовних институција која школује кадрове за официрско звање и официрско занимање.

Овај закон је у тактичком, оперативном и стратегијском смислу врло значајан, у сва три ова аспекта, за официре Војске Србије и за оне који се школују у складу с овим законом.

Војнички позив је частан и високо моралан, а част српског војника и његов високи морал ценили су сви, чак и многи наши непријатељи са којима су српски војници ратовали, посебно у Првом светском рату, од 1912. до 1918. године.

Такође, у односу на члан 1. став 2. желела бих да похвалим Предлог закона који се односи на потпуну једнакост мушкараца и жена у укључивању у све системе војног образовања, почев од средњег војног образовања па до стицања највиших војничких знања и вештина у области руковођења и командовања. Колико је мени познато, за сада имамо једну жену пуковницу, три, али надам се да ћемо у скоријој будућности, у складу са законским основом, а то значи у складу са њиховим годинама радног стажа, имати и прву жену генералицу.

Сем тога, желим да похвалим један крајње хуманистички и збиља, изнад свега људски приступ закона о војном образовању. Зашто сматрам да постоје законске одредбе које су правно регулисане а имају дубоко хуманистички и дубоко људски приступ? То се пре свега односи на то да, када су у питању кадети који уписују средње школе са истим бројем бодова, предност се даје кадету који потиче из породице палог војника, односно онеме чији је родитељ рањен или погинуо за време рата.

Такође желим да похвалим и хуманистички приступ овог закона када су у питању кадети који завршавају војне академије а када надлежна војна комисија утврди њихову неспособност за рад – они имају могућност да се запосле без конкурса у Министарству одбране и да се њихово знање које су стекли на Војној академији искористи на Војној академији.

Све до 2012. године систематски и плански је уништавана цивилна заштита, и то са једним јединим циљем: да се Република Србија учини беспомоћном. Наравно, режими до 2012. године у томе су поприлично успели. Први пут се сада у Министарству одбране уводи Сектор цивилне одбране, који и те како треба да припрема, едукује цивилно становништво, али и резервни састав, за многе ситуације, између осталих и за ситуације елементарних непогода.

Политика председника Републике Србије и врховног команданта Војске Србије јесте политика мира и стабилности. Ефикасна, јака и образована војска је гарант тог мира. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Само једна интервенција, уважена посланице: реч „генералица“ не постоји у нашем језику. Значи, молила бих да не претерујемо у претварању српског језика у неки новогвор. Дакле, „генералица“ не постоји. То је пејоративан израз, који се некада користио за супругу генерала. Тако да вас молим да прескочимо тако нешто. Борим се за српски језик колико год могу.

Реч има министар Вулин.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Хвала.

Да не улазимо у лингвистичку расправу, иако се Српска академија наука и уметности изјаснила о томе, ја то прихватам и поштујем. Као што видите, и у законима се води рачуна – како је Српска академија наука и уметности рекла, тако ћемо писати, има ту ко је изнад нас.

Није по први пут уведен сектор цивилне одбране. Укинут је био. Значи, они су имали па су га укинули, јер им није требала обука становништва, није им требала Војска, што би рекао бивши председник Тадић – шта ће нам Војска. То је била идеја.

Поводом питања уважене посланице госпође Филиповски, ми у средњим стручним војним школама школујемо два смера: ваздухопловно-технички и за електронска дејства. Они су подофицири и ми их школујемо за подофицире. Они су нама неопходни. Без њих наше ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана не функционише, не постоји без њих. Ми смо са њима, са њиховим родитељима потписали и уговоре који их обавезују да по завршетку школовања раде извесни временски период у Војсци Србије.

Они могу да конкуришу за Војну академију као и било ко други, дакле да се пријаве касније и прођу кроз то, али у овом тренутку правила су таква, они морају да заврше... Када заврше, постају подофицири. И једва чекамо да дођу, јер не можете да верујете колика је глад за подофицирима, поготово из средњих стручних војних школа. Касније, они током свог школовања могу да напредују, могу да се уписују на академију. Али засад, морају ово да ураде. Ми их чекамо са нестрпљењем. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вама.

На члан 1. амандман је поднела посланица Љибушка Лакатош.

Изволите.

ЉИБУШКА ЛАКАТОШ: Захваљујем.

Уважена председнице, уважени министре са сарадницима, официри Војске Републике Србије, колеге и колегинице, поднела сам амандман којим предлажем да се у члану 1. Предлога закона о војном образовању дода став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на развој школског система.“

Војно образовање је од посебног значаја за одбрану Републике Србије и један од стубова образовног система. Предложеним законом уређују се циљеви, начела и специфичности војног образовања у односу на образовни систем Републике Србије.

Школовање у смислу овог закона обухвата средње образовање и васпитање и високо образовање, које реализују високошколске установе.

Предлогом закона усклађује се војно образовање са општим прописима којима је уређен систем образовања у Републици Србији, базиран на дугогодишњој традицији, а Војска као гарант стабилности и напретка наше државе, уз образовање са континуираним процесом, представља суштински основ нашег друштва.

С обзиром на то да је процес модернизације Војске Србије у току, тај процес мора да прати и реформа образовања, тј. школски систем, који мора бити ефикаснији и квалитетнији. Потребно је образовање подићи на виши ниво. Знање које стичу припадници Војске је специфично и потребно је добро сагледати школски систем, увести нове образовне профиле, који ће унапредити војно образовање, кроз које ће ученици односно студенти стицати стручне компетенције како би Војска и даље била гарант мира и стабилности наше државе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео посланик примаријус др Владо Бабић.

Изволите.

ВЛАДО БАБИЋ: Поштована председавајућа, цењени господине министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, у члану 1. Предлога закона додаје се став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на развој медицинских центара“. Овим амандманом се додатно дефинише члан 1. овога закона.

У склопу војног образовања данас ћу говорити о Војномедицинској академији у Београду, која је здравствена установа и центар за постдипломско школовање медицинског кадра у Србији.

Комплекс Академије простире се на површини од 21 ха, а зграда установе је подељена на 60 техничко-технолошких целина. У свом саставу има 27 клиника и 17 института. На годишњем нивоу у њој се збрине преко 30.000 пацијената, што цивила што војних осигураника, а уради се исто толико хируршких интервенција и око 500.000 специјалистичких прегледа. Војномедицинска академија има око 2.500 запослених, од чега 500 лекара и 160 са звањем професора и другог наставног кадра. У њој се школује и 400 лекара на специјалистичким студијама, што домаћих што страних студената, а обавља се и практична настава средњих и виших медицинских школа.

Војномедицинска академија основана је 2. марта 1844. године, а садашњи назив ВМА добија 1950. године. Од 1945. до 1962. године на њој су

се лечили и цивили, а затим је отворена посебна специјалистичка поликлиника за грађанска лица. Одлуком Владе од 1. јануара 2008. године извршена је функционална интеграција ВМА у систем јавног здравства Србије. Тиме су се створили услови за бесплатно медицинско збрињавање цивилних осигураника, исто као и у Клиничком центру Србије.

Најзначајнија активност ВМА су дијагностика и лечење пацијената. Свакодневно се обави 70–90 сложених хируршких интервенција, а установа има и мобилну екипу за хитне медицинске интервенције и ванредне ситуације. Значајан аспект рада ВМА представља превенција различитих обољења. Поводом Дана Војске, 23. априла, ВМА је организовала двадесет два различита бесплатна специјалистичка прегледа, који су обављени у кабинетима. Могли су да се јаве сви грађани без обзира на то да ли имају или немају оверену здравствену књижицу, да ли имају или немају здравствено осигурање. На овај начин ВМА је обележила Дан Војске управо онако како они знају – лечећи људе.

Улагање у Војску Србије, у војно здравство јесте улагање у бољи стандард свих нас, у здравље и бољи живот сваког грађанина Србије.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео посланик примаријус др Милован Кривокапић.

Изволите.

МИЛОВАН КРИВОКАПИЋ: Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, поштоване колегинице и колеге, на члан 1. овог закона поднео сам амандман којим се додаје став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним акцентом на неразвијене општине“.

Новим законом о војном образовању омогућава се ученицима војних школа касније напредовање у служби.

За време претходне владе Војска Србије је уништена и тотално деморалисана. Новцем који су зарађивали, професионални војници нису могли самостално да се прехране и да заснују породице, односно да имају стабилан живот како би могли да се у потпуности посвете свом позиву. О катастрофалном стандарду наших професионалаца најбоље говори податак да је за време претходне владе чета професионалних војника на задатку у Копненој зони безбедности за месец дана, укључујући њихове плате и дневнице, мање зарађивала него што су вредели поједини ручни сатови министара у тој влади.

Наравно, то је разумљиво, војник је патриота; он је могао и морао да брани земљу и слабо опремљен, да не кажем, и гладан.

Захваљујући, пре свега, председнику државе Александру Вучићу и Влади Републике Србије, односно Министарству одбране на чијем се челу налази господин Александар Вулин, прави човек на правом месту, који државу воде како треба и који су свесни важности институције као што је

Војска Србије, поставили су је на место које заслужује, подигли је на ноге и учинили да је данас она понос нашег народа и наше земље.

Подношењем сета предлога закона везаних за Војску и пре свега за војно образовање наша влада је показала да квалитетно војно образовање захтева свеобухватну визију и обуку својих снага од средњих школа до академија. Доношењем и применом закона о војном образовању остварује се суштински и системски напредак у овом сегменту, а самим тим се обезбеђује свеукупни развој Републике Србије, с посебним акцентом на неразвијене општине, што је додатно дефинисано у поднетом амандману. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела посланица Наташа Ст. Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

НАТАША СТ. ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Поштована председавајућа, поштовани министри са сарадницима, поштована господо официри, колеге народни посланици, пошто нисам имала прилике да причам у начелу о овим војним законима, пре него што кажем нешто о свом амандману, хтела бих на почетку да кажем следеће: пре 2012. године Војска је била на добром путу да буде потпуно уништена; ми имамо задатак, као странка на власти, да јој вратимо достојанство.

Веома је важно имати организовану, опремљену и задовољну Војску Србије. Србија је војно неутрална земља, која се налази на раскрсници истока и запада. Србија није агресорска земља, али мора да има квалитетно опремљену војску, и технички и кадровски. Тако да Војска Србије чува границе наше дивне Србије. Војска Србије је, у ствари, народ Србије. Увек делећи добро и зло, ту су због оног најгорег, а живећи због оног доброг и свега оног што чини наш живот вредним живљења.

До 2012. године Војска је била деградирана, и врло је одговорно и тешко бити припадник Војске. Уз огромну подршку врховног команданта и председника Србије Александра Вучића и огромни рад сваког припадника Министарства одбране, прошле године је војсци обезбеђено повећање плата од 10%, подигнуте су дневнице, уведена је солидарна помоћ и подељено више од 700 станова кроз стамбену изградњу. Интензивно се ради на побољшању квалитета живота и рада припадника Војске Србије и њихових породица.

Оно што је важно јесте да буџет сада износи седамдесет милијарди и петсто милиона динара и највећи део тога је, наравно, одвојен за стандард припадника Војске. Заиста су значајна средства обезбеђена за наставак наоружања, за наставак опремања најсавременијим борбеним системима и, наравно, за одржавање и ремонт технике. Обновља се интернат Војне гимназије, Војна академија побољшава смештајне капацитете, затим

спортски центар, стрелиште, здравство. Ради се на свим пољима, хвала вам на томе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Николић.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бојан Торбица.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

БОЈАН ТОРБИЦА: Поштована председнице, цењени министре са сарадницима, колеге народни посланици, српско војно школство је током последња непуна два века, колико и постоји, изнедрило велики број честитих, часних и квалитетних команданата и брилијантних војсковођа, који су заједно са својим војницима током балканских ратова, у Првом и Другом светском рату, али и током сукоба на простору бивше СФРЈ и, наравно, током одбране од злочиначке НАТО агресије исписали најславније странице српске ратне историје.

Колико год српски официри кроз историју били часни, ипак, судбина Војске је била да су се од 2000. до 2012. године на челу Министарства одбране налазили они који су се својски трудили да сопствену војску, као и сопствену државу опустоше и понизе. Због тога, како бисмо Војсци вратили некадашњи углед, поред школовања нових генерација официра, неопходно је да и домаће правосуђе што ефикасније обави свој посао и процесуира све оне који су на било који начин нанели штету Војсци.

Изузетно су занимљиве околности под којим се кипарско предузеће *Vilab Pharm LTD* појављује као власник четири десетине истог стана са бившим министром одбране и његовом супругом, а уједно и као суинвеститор заједничког објекта на најскупљем пашњаку у Европи, плаћеном милион и по евра. Директор предузећа *Vilab Pharm* је истовремено био власник фирме *Peyton Medical*, која је продавала лекове и санитарски материјал Министарству одбране и Фонду за социјално осигурање војних осигураника и на тај начин зарадила више од 350.000 евра.

Према званичним подацима Управе за јавне набавке, фирме *Peyton Medical* чак пет пута је додељен тендер директном погодбом, укупне вредности од преко једанаест милиона динара. Министарство одбране је од фирме *Peyton Medical* купило лекове и санитарски материјал једном 2008. године, четири пута 2009. године, два пута 2010. године и једном у септембру 2011. године. Иста фирма је добила и две набавке за потребе Фонда за социјално осигурање војних осигураника, 2010. и 2011. године, укупне вредности преко четири милиона динара.

Пре него што су бивши министар Драган Шутановац и његов ортак и саучесник из јавних набавки постали инвеститори градње луксузног објекта на врачарском пашњаку, првобитни инвеститор и носилац дозволе за изградњу објекта било је предузеће „Трешња“ д.о.о. које је, гле чуда, годину

дана пре продаје ове инвестиције Драгану Шутановцу и осталим суинвеститорима од Министарства одбране у рестриктивном поступку јавне набавке добило посао вредан близу двадесет милиона динара. Због свега овог, било би јако занимљиво утврдити ко је уместо Драгана Шутановца покрио инвестиционе трошкове у висини од милион евра, као и да ли у целом случају постоји везивни материјал са Кипра или је те 2012. године трешња изузетно добро родила.

Када се све ово узме у обзир, не чуди чињеница да Драган Шутановац после пар година мандата министра одбране, уз зараду од око 100.000 динара месечно, данас поседује уштеђевину од преко 300.000 евра, стан од 190 квадрата и галерију од 139 квадрата на елитном врачарском пашњаку, укупне вредности од преко милион евра, уметничке слике, оружје и скупочену колекцију сатова вредну неколико десетина хиљада евра. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Сандра Божић.

Изволите.

САНДРА БОЖИЋ: Захваљујем, председнице.

Поштовани министри, поштовани представници Војске Србије и БИА, колеге посланици, поштовани грађани Србије, амандман који сам поднела односи се на члан 1. Предлога закона којим се додаје став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на јачање државног система.“

Србија се као ретко која земља у окружењу, па и у Европи, може похвалити дугом и богатом традицијом војног школства. Потреба за образовањем властитог официрског кадра препозната је већ у првим деценијама 19. века и резултирала је оснивањем Артиљеријске школе 1850. године. Развој војног школства био је тесно повезан са развојем српске војске, која је на својим леђима изнела терет ослободилачких ратова у 19. и у 20. веку. Војска је заправо била ослонац и заштита националне идеје о стварању модерне српске државе у 19. веку, Кнежевине и Краљевине Србије. Захваљујући победама у Првом светском рату, српска војска је омогућила стварање прве југословенске државе, Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, односно Краљевине Југославије, а после Другог светског рата и стварање социјалистичке Југославије.

Историја је хтела да на почетку трећег миленијума српски народ своје националне и државотворне корене оствари именом – Војска Србије. Међутим, део ове славне и живописне историје Војске Србије у једном делу њеног постојања помрачиће, осрамотити и девастирати, материјално, морално и у сваком другом смислу, у периоду од 2007. до 2012. године, министровање Драгана Шутановца.

Нажалост, део свог излагања посветићу овом мрачном добу из времена владавине Демократске странке. Јер, не тако давно, Војска Србије,

наши одбрамбени и безбедносни капацитети системски су слабљени, што је, као резултат, ставило Србију у зависан положај у односу на поједине савезе и центре моћи. Још увек је немогуће сабрати сву штету коју је овај човек својим политичким одлукама, диригованим из страних центара моћи и страних агентура, причинио Војсци Србије.

По преузимању дужности министра, 16. маја 2007. године, Драган Шутановац, бивши избацивач из ноћних клубова, једини министар који није прошао редовну безбедносну проверу, хитно приступа реализацији плана суноврата Војске Србије. Лична амбиција и склоност ка релацији „десна рука, леви цеп“ названи су – реформа сектора безбедности и Војске Србије. Да би споменута релација беспрекорно функционисала, одмах по преузимању дужности министра одбране Драган Шутановац за своје најверније сараднике и помоћнике министра доводи кумове и крвне сроднике. Сликвит, готово школски пример вишеструког сукоба интереса није био препрека амбицијама министра Шутановца.

Од 2007. до 2012. године Србија доживљава политичко, национално и морално понижење и ниподаштавање. Некада у светским размерама респектована војна сила преживљава смањење бројног стања, трпи застарелост наоружања и системско деловање организованог криминала у организационим структурама Министарства одбране.

Оно што министар Шутановац није уништио, продао је испод сваке цене. Још увек не знамо где је отишла разлика од 270.000.000 динара. У буџет Републике Србије евидентно није, а у чији приватни цеп јесте – савршено нам је јасно. Подсетићу вас на чињеницу да је само 398 тенкова уништио и расхоровао, што за било коју војску на свету представља најозбиљнију бројку и слабљење капацитета система безбедности.

Бахатошћу и одбијањем да поштује одлуку Уставног суда оштетио је војне пензионере и за то је држава Србија морала да обезбеди десетине милијарди динара како би исплатила обештећења и зауставила судске спорове. Овај дуг војним пензионерима вратила је Влада Александра Вучића, као што је вратила и многе друге дугове. Наравно, Влада Александра Вучића, за разлику од оне чији је члан био Шутановац, није за те потребе подигла кредит, већ је подигла и оживела српску привреду.

Одговорном политиком, вођеном искључиво заштитом националног интереса и бригом о Војсци Србије, тадашњи министар одбране Александар Вучић, касније Братислав Гашић, Зоран Ђорђевић и сада министар Вулин враћају достојанство Војсци. Сваке године се средства намењена војном буџету повећавају. Планирана средства намењена инвестицијама, што је далеко најважније, у наредном периоду биће већа и од 25%.

У наредне три године брже ће се решавати стамбена питања припадника снага безбедности, што ће бити додатни мотив да остану и раде у оружаним снагама. После много времена припадници снага безбедности

имају неопходну опрему и униформе. Концепт активне резерве се заокружује. Улажу се напори да се технолошко заостајање Војске Србије наслеђено из претходних времена смањи убрзавањем развоја домаће војне индустрије и набавком нове војне опреме.

У наслеђеној ситуацији после Драгана Шутановца сваком министру одбране било је лако да пропадне. Много је теже било Војску подићи и ући у историју као оснивач нове, модерне српске војске, а ту нову историју управо су исписали и стварају је и даље Вучић, Гашић, Ђорђевић и сада Вулин. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Србислав Филиповић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала, председавајућа.

Уважени министре, господо српски официри, даме и господо народни посланици, ја не бих да се такмичим овде с онима који су побегли са седнице у патриотизму. Ко је већи патриота, о томе говоре дела. Шта је за СНС, шта је за Александра Вучића, шта је за Владу Републике Србије патриотизам, то показује ових деведесет фабрика у претходних пет година, то показује и 170.000 радних места, то показују стотине километара ауто-путева.

Да се вратим на тему о којој данас говоримо – то јесте боља, савременије опремљена, поносна Војска Републике Србије, то јесу поносни официри наше војске, то јесу војници и сви они који желе да упишу Војну академију данас, који планирају да свој радни и животни век посвете чувању отаџбине. То јесте патриотизам како га виде СНС и Александар Вучић.

Онако како су патриотизам видели и како га виде они који су напустили ову салу још пре неколико сати, имају паметнија посла, лепо је време напољу па иду да се сунчају можда... Е, они су га видели на пашњацима, они су га видели у скупоценим аутомобилима, они патриотизам виде на Малдивима. Један од њих је јуче мазио свог пса код куће у три поподне, док смо ми овде расправљали о важним законима. Они су патриотизам видели у затварању фабрика, у пљачки свега онога што је народно и свега што је државно. Патриотизам су видели и у затварању радних места.

Српска напредна странка, Влада Србије, сви посланици Српске напредне странке опредељени су да наставимо модернизацију Србије, модернизацију наше армије. Као што је рекао председник Србије Александар Вучић, ми водимо политику живота. Да бисмо водили политику живота, потребна нам је снажна и добро опремљена Војска Србије зато што наша војска, ако је снажна, ако је модерна, чува мир, чува границе Републике Србије.

Због тога апсолутно, као посланици Српске напредне странке, подржавамо све оно што радите, господине министре, у сектору безбедности, као неко ко води Министарство одбране у Влади Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Верољуб Матић.

Реч има народни посланик Верољуб Матић.

Изволите.

ВЕРОЉУБ МАТИЋ: Захваљујем.

Поднео сам амандман на члан 1. да се побољша тај члан и цео закон, којим се регулишу начела и циљеви, али мислим да су у члану 1. и члану 2. две кључне ствари, које су јако битне за цео систем и за овај закон.

Војно образовање, које подразумева и школовање и усавршавање и војно стручно оспособљавање, ради се због потребе одбране земље. У члану 2. каже: „Војно образовање од посебног је значаја за одбрану Републике Србије.“ Те две одреднице опредељују суштину. Значи, војно образовање је усмерено једино на одбрану земље, нема предвиђених офанзивних елемената, као циљ да ми неког нападнемо. Основна доктрина Војске Србије је одбрана. Наравно, у одбрани могу бити и офанзивна дејства, да не буде оно огољено – самоодбрана.

Образовање, у крајњем, треба да као резултат да добро обучену војску. Значи, образовање само за себе је у реду, али оно мора да се спусти до најнижег нивоа у Војсци Републике Србије. Увек сам се служио примерима, и овог пута ћу се послужити примером јер мислим да се тако предлог закона најбоље разуме. За време агресије 1999. године био сам у јединици противваздушне одбране. Јединица противваздушне одбране је имала доста успеха ратујући са НАТО агресором, али у једном моменту појавила се летелица. У то време су НАТО авиони летели на висини од преко 5.000 метара и у највећем делу су били ван домашаја противваздушне одбране. Међутим, и они су грешили, њихове грешке смо користили, тако да смо имали успешна дејства, лансирани смо одређене ракете, односно стрелци су лансирани, са успехом.

Е сад, може се поставити питање где је ту образовање, да у пар секунди имате толико времена да знате све у датом моменту да бисте лансирањем ракете успели да погодите циљ. Све образовање, обука, знања итд. јесте у пар секунди, да бисте успели, и то у ратним условима, реалним ратним условима. Ако је то добро одрађено, а у овом случају јесте, имали смо погодак, имали смо ту вертикалу од доброг образовања официра, подофицира, оних који су учили и оне који је требало да дејствују у ратним условима.

Значи, није знање ради знања, него је знање ради примене. У овом случају имали смо примену, и то је добар пример како у војном образовању

треба доћи до циља. Најбоље би било да никад не будемо у ратним условима, али увек се морамо спремати да будемо спремни да у сваком тренутку реагујемо на прави начин и одбранимо земљу. Поносан сам што сам био у тој јединици, што сам и командовао том јединицом и што сам био у легендарној Дринској дивизији.

Још нешто да кажем о овоме данас – подржао бих ову комисију за утврђивање последица НАТО агресије. Део тога сам видео јер сам био учесник свега тога. Време је да се једном покаже и нашем народу и свету шта су нам они учинили. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народна посланица Ана Чарапић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

АНА ЧАРАПИЋ: Захваљујем, председнице.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, амандман сам поднела на члан 1. са циљем да укажем на то колики је значај улагања у војно образовање, научноистраживачки рад али и у наменску индустрију за свеукупни развој Републике Србије.

Данас Србија има чиме да се похвали. Данас Србија има снажну и обучену војску, која је са партнерским војскама показала изузетну увежбаност и спремност. Данас имамо војску која брани право нашег народа на слободу, војску која је одвраћајући фактор за све оне који имају намеру да нас нападну. Имамо обучену војску која помаже да очувамо мир и стабилност у региону, што је и циљ нашег председника Александра Вучића.

Данас издвајамо значајна новчана средства за наменску индустрију. Само у периоду од 2014. до 2017. године издвојили смо чак 126.000.000 евра у области наменске индустрије. Само у 2017. години Влада Републике Србије је издвојила 46.000.000 евра у области наменске индустрије. Напори нашег председника и напори Владе Републике Србије уродили су плодом. Остварили смо извоз наоружања и војне опреме у протеклих пет година за 1.215.000.000 долара. Сектор војне наменске индустрије бележи стални раст запослености али и извоза опреме и наоружања.

Такође, битно је да напоменем да је у периоду од 2016. до 2018. године склопљено уговора у области наменске индустрије вредности од око 900.000.000 долара. У Србији је до априла 2018. године регистровано 185 компанија које се баве извозом наоружања и војне опреме. На територији западне Србије фабрике као што су „Милан Благојевић“ Лучани, „Први партизан“, „Прва петолетка“ представљају мотор развоја не само западне Србије већ целе Републике Србије. Ако се настави тренд раста производње и раста извоза, бићемо принуђени да у области наменске индустрије увозимо радну снагу.

С једне стране имамо мир и стабилност у региону, а с друге стране постижемо економске циљеве, смањујемо стопу незапослености, побољшавамо животни стандард становништва, што је изузетно добро јер то је заправо политика одговорне Владе Републике Србије. Иде се са циљем да, као и у периоду до деведесетих година, војна индустрија, односно наменска буде стуб развоја привреде Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео посланик Бранко Поповић.

Изволите.

БРАНКО ПОПОВИЋ: Захваљујем, председнице.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, допуном овог члана ставом 3. који сам предложио закон о војном образовању додатно ће афирмисати свеукупни развој наше државе, а посебно развој регионалних медицинских центара.

Јавна политика Владе Републике Србије огледа се у обезбеђивању и реализацији стратешких пројеката и новим инвестицијама, чиме се стварају најповољнији услови за развој државе.

Војска Србије постоји због својих грађана, а војно здравство да штити здравље не само припадника Војске и њихових породица већ свих грађана наше државе. Један од стубова нашег здравства деценијама је и ВМА, реномирана здравствена установа у којој се годишње изврши 20.000 хируршких интервенција и обави преко пола милиона различитих специјалистичких прегледа, као и три милиона дијагностичких и лабораторијских процедура.

Почетком марта ове године на ВМА је отворена Очна банка и у њено опремање уложено тринаест милиона динара. Новоотворена Очна банка бавиће се прибављањем, чувањем, проценом квалитета, обрадом и дистрибуцијом делова ока ради трансплантације оним људима којима је пресађивање тог ткива једина шанса да поново прогледају. Такође, потписан је уговор о донацији 25.000.000 динара за инфраструктурно уређење хелидрома, који има оперативну функцију неопходну за транспорт повређених и оболелих. На тај начин ће се омогућити да ВМА има хелидром по највишим европским и светским стандардима.

Ове чињенице доказ су стратешке и визионарске политике Владе Републике Србије, која плански и темељно реализује пројекте од виталног значаја за развој наше државе.

Само новим инвестицијама у образовање и инфраструктуру створиће се бољи предуслови за наставак започетих реформи, које за крајњи циљ имају повећање животног стандарда грађана. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео посланик Далибор Радичевић.

На члан 1. амандман је поднела посланица Драгана Костић.

Изволите.

ДРАГАНА КОСТИЋ: Захваљујем, председнице.

Уважени министре, господо официри, народни посланици, поднела сам амандман на члан 1. закона о војном образовању да бих истакла потребу повећаног улагања у војно образовање.

Војна академија као саставни део Универзитета одбране обезбеђује најшири могући углед не само наше војске већ и целог образовног система, што доказује и присуство представника, студената и младих људи из целог света који на Војној академији уче од наших врхунских професора и наставника. Не треба заборавити традицију дугу 168 година, колико има ова установа, тј. њен зачетак 1850. године оснивањем Артиљеријске школе од стране кнеза Александра Карађорђевића.

На срећу свих нас (мада, можда и не свих нас), данас смо сведоци улагања у инфраструктурне радове на Војној академији у вредности од триста милиона динара, а односе се на темељне и капиталне радове на реновирању спортског центра, пиштољске стрељане и војне писте. Предвиђено је реновирање смештајних капацитета, које ће помоћи нашим кадетима да живе и раде у бољим условима, а они ће се, надам се, на прави начин одужити својој отаџбини.

Војна академија је динамичка институција, која у свом раду има девет акредитованих студијских програма и четири програма каријерног усавршавања из друштвено-хуманистичког и техничко-технолошког образовног научног поља.

На крају, цитатом вас, господине министре одбране, завршила бих своје излагање: „Ово је година јаке и задовољне Војске Србије – јаке зато што ћемо је наоружавати и опремати и задовољне зато што ћемо побољшавати материјални положај свих њених припадника. Војна академија је понос наше војске.“ Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео посланик Горан Ковачевић.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Даме и господо, поштовани министре, грађани Србије, данас расправљамо о сету војних закона, о амандманима. Када на ред дођу закони из ваше области, у принципу, ради се о једној уређеној области, захваљујући вашим претходницима који су од 2012. године један прилично начет систем довели до правих мера.

И није ништа спорно, Војска Србије је институција која у народу Србије има највећу подршку, једну од највећих, и то пре свега захваљујући томе што је функционални систем. Војска Србије јесте институција која омогућава да грађани Србије мирно живе. Углед који та институција има потиче од људи који тамо раде, а они су углавном школовани у систему војног образовања.

Војно образовање је, зашто не рећи, један од најелитнијих делова Војске Србије али истовремено најелитнији део система образовања у Србији. Имате систем образовања који је јасан, прецизан, усмерен, имате каријерно вођење за време целог живота, имате практично целоживотно учење. Све то базира се на великим војним традицијама и великим традицијама у образовању. Ради се о дисциплинованом, функционалном систему образовања који омогућава јасне и прецизне резултате, а такви резултати су понекад у дисбалансу са системом образовања који постоји у Србији.

Систем образовања и војно образовање омогућавају значајном делу генерација да искористе све своје ресурсе не само у области образовања већ касније и у области рада и васпитања. Када имате систем који омогући да функционише, да се искористе максимално могући ресурси, онда то не доприноси само расту и развоју појединца већ и расту и развоју целе Србије. Зато, седамдесет милијарди динара које улажемо из буџета Републике Србије за Војску Србије вишеструко се враћа захваљујући и систему војног образовања.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик проф. др Милан Кнежевић.

Изволите.

МИЛАН КНЕЖЕВИЋ: Поштована председнице, поштовани министри, поштовани официри, колегинице и колеге, ево, ми сада разматрамо Предлог закона о војном образовању, али не могу да се бар у пола минута не осврнем, а да не идем у далеку историју, да гледамо само двовековну историју и традицију војног образовања.

Војно образовање и уопште војска као систем била је најуређенији део друштава у свим системима, од Краљевине Србије, Кнежевине Србије, Краљевине СХС, Краљевине Југославије, па и комунистичке Југославије, и то треба и вама као наследницима неких претходних официра и генерала из претходних сто година да буде на част. Читајући и гледајући историјски, значи, војне институције су биле најорганизованији систем у свим претходним историјским периодима, понављам, у претходна два века. Красили су их организованост, квалитетно војно образовање, морал, храброст, дисциплина.

Али ту је настала једна „црна рупа“ где је мало, не њеном кривицом, од 2000. до 2011. године дошло до посртања Војске. Лично сам убеђен да се морал официра који су радили одржавао, иако су овде колеге износиле податке и министар је изнео податке шта је све учињено на девастацији Војске и колико је то имало реперкусија на морал, пад морала у Војсци. Али мислим да су наши официри били школовани. Можда им је био пољуљан морал, али они су захваљујући моралу издржали тих десет година. Сада, да не помињем, много колега је рекло, мислим да је Војска свесна шта све ова

влада чини, са председником Вучићем, да би систем одбране био поново на нивоу и још више побољшан.

Што се тиче самог закона, видите, ми смо у овом сазиву Скупштине имали неколико реформских закона који се тичу образовања, односно просветних закона који се односе на цивилно образовање. То је био сет реформских закона за унапређење и побољшање организације основног, средњег и високог образовања. Овај сет војних закона, на првом месту овај закон о војном образовању, по мени исто припада сету тих просветних закона и исто је реформски. Зашто реформски? Јесте у овом закону јасно, све специфичности и начин организације, војна доктрина и војна доктрина одбране државе су уважене, али оно што је евидентно – у многим члановима је интенција да дође до усклађивања закона, поготово о војном високом образовању, са основним, матичним Законом о високом образовању. Предуслов је створен тиме што је матични Закон о високом образовању у чл. 35. и 31. препознао војно образовање.

Сада, у више чланова овог закона – наравно, уважавајући све специфичности војног образовања, службе и одбране – јасна је тенденција за усклађивањем закона и жеља, што ће бити нови квалитет, да војно образовање постане интегрални део образовног система Републике Србије. У оним деловима где се уважавају специфичности војне службе, образовања и едукације јасно је речено, али имате, што ми је пало у очи, чл. 5, 22, 36, 37, 71, где стоје јасне констатације да ће се на све што није уређено овим законом примењивати одредбе прописа из области средњег образовања и васпитања и високог образовања. Ово је јасно законско усмеравање и стављање до знања да у будућности (а мислим да је то стратегија и Министарства, из овог што сте написали) војно образовање и цивилно образовање, како ми кажемо, постају један интегрални систем образовања Србије. То ће дати још већи квалитет образовању, и цивилном и војном, и биће још савременија и још много боља и одбрана, стратегија, и доктринарни део везан за одбрану унапређен. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милосав Милојевић.

Реч има народни посланик Милосав Милојевић.

МИЛОСАВ МИЛОЈЕВИЋ: Уважена председнице Народне скупштине, цењени министри у Влади Републике Србије, даме и господо посланици, на основу члана 161. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Србије, поднео сам амандман на Предлог закона о војном образовању. Предлажем да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на унапређење приватног сектора.“ У том смислу, овим амандманом унапређење приватног сектора уводимо као једну

од смерница којима треба да тежи војно образовање као основни предмет овог закона.

Као што сам говорио у неким претходним обраћањима, сматрам да је развој приватног сектора кључ развоја Србије у наредним деценијама. У том смислу и војно образовање представља темељ модерне војске. Образован, млад, способан и стручан кадар у свакој области привредног и економског живота суштински је важан.

Модернизација Војске потребна је како бисмо успели да ухватимо прикључак са развијеним војним индустријама и како бисмо обезбедили мир, безбедност и сигурност за све наше грађане. Наравно, сматрам да војно образовање мора и треба да садржи све оне ствари које су кроз историју прославиле нашу војску и српског војника. Само спојем модерних схватања развоја Војске и уз поштовање наше традиције и тековина које смо створили у тешким околностима, добићемо резултат који желимо. Убеђен сам да је ово реформски закон и да њиме добијамо бољитак у овом сектору. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бобан Бирманчевић.

Реч има народни посланик Бобан Бирманчевић.

Изволите.

БОБАН БИРМАНЧЕВИЋ: Поштована председавајућа, поштовани министри, поштовани официри Војске Републике Србије, поштоване колеге и колегинице, закон о војном образовању посматрам као закон који крунише рад Војске и, између осталог, обезбеђује континуитет који историјски дуго траје и даје резултате на које смо поносни ми и наши преци и на које ће сигурно бити поносни и наши наследници.

Оно што хоћу да кажем, и заиста сам то дужан због грађана Србије, због Војске Републике Србије, посебно због жртава НАТО бомбардовања, то је, у ствари, чињеница да су управо у том НАТО бомбардовању, које је од стране НАТО алијансе названо... Акцију у којој су бомбардовали Републику Србију назвали су „Милосрдни анђеос“, што довољно говори о њима и нека им је на част, акцију у којој су бомбардовани цивилни циљеви, где је бомбардован РТС, Кинеска амбасада, где су цивилне жртве ... Само једна цивилна жртва да је постојала, било би много, а постојало их је много, много више; вероватно није тачно ни установљено, али број цивилних жртава је био толико велики да им то служи на част.

Оно што имамо као одговор на то је управо Војска Републике Србије, управо образовање Војске Републике Србије и како је наша војска са техником коју је поседовала, оруђима и оружјем које је поседовала, успела да обори један невидљиви авион НАТО алијансе. Наравно, то зна наша војска. А како смо ми то успели, нека изучавају војске НАТО алијансе на својим школама. Нека уче на примеру једне Војске Републике Србије, која је успела да у тим условима одговори и агресивно и поштено и у интересу

својих грађана, да заштити своје грађане, своју имовину и оно што је у том тренутку било могуће.

Некако смо се одбранили од НАТО агресије, али од 2000. године наовамо „жуто предузеће“ је, нажалост, у односу на НАТО агресију, по Војску Републике Србије, по оружја и оруђа која је Војска Републике Србије изгубила у НАТО бомбардовању, у односу на Шутановца и остале из тог „жутог предузећа“, они су били десет пута гори по Војску Републике Србије. Да није било 2012. године и преузимања одговорности и за државу и за Војску, од будућности Републике Србије и Војске не би било ништа.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем. Потрошили сте време групе.

На члан 1. амандман је поднела народна посланица Снежана Петровић.

Реч има народни посланик Снежана Петровић.

Изволите.

СНЕЖАНА ПЕТРОВИЋ: Захваљујем, председнице.

Уважени министре, поштоване колеге народни посланици, на члан 1. Предлога закона поднела сам амандман којим се додаје став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на пореску одговорност.“

За наменску индустрију једне земље, коју сачињавају компаније које се баве производњом производа за специјалне намене, најчешће из домена наоружања, веома је важно да има образован и стручан кадар који ће моћи да одговори високотехнолошким захтевима војног али и цивилног сектора за производима специјалне намене. Јака и оспособљена наменска индустрија представља значајан замајац развоја земље, а посебно локалне самоуправе у којој се налази.

У вези с наведеним, осврнула бих се на наменску индустрију „Први партизан“ из Ужица, града из којег долазимо, као пример деведесетогодишњег успешног рада још од давне 1928. године када је основана. Са више од хиљаду запослених радника и производним асортиманом од преко петсто врста и калибара муниције, прва је компанија на нивоу земље, са извозом у прошлој години од 500.000.000 долара. Уз свестрану помоћ Владе Републике Србије и ресорног министарства за нове инвестиције и развој, „Први партизан“ Ужице из године у годину бележи боље резултате и већи профит, а план је да се у 2020. години достигне захтевни извоз на нивоу године од 750.000.000 долара.

Све ово веома позитивно утиче на развој локалне самоуправе – преко запошљавања нових радника, већих издвајања за порезе како у локални тако и у републички буџет, а као социјално и друштвено одговорна компанија све своје обавезе измирује правовремено. Оваквом пословном политиком постиже се висок ниво пореске одговорности, а самим тим и позитиван утицај на свеукупни развој земље. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела народна посланица Душица Стојковић.

Реч има Душица Стојковић.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем.

Уважени министре са сарадницима, драге колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, поднела сам амандман на члан 1. Предлога закона о војном образовању Републике Србије, који дефинише сам предмет, основне циљеве и принципе које овај закон регулише.

Квалитет у једном друштву почиње и завршава се образовањем. Бити војник, официр, подофицир Војске Републике Србије јесте један одговоран, сигуран позив, али и позив пун изазова. Војни позив је одлична прилика за младе људе у Србији који желе да граде своју каријеру штитећи своју земљу али и мир и безбедност у свету кроз бројне војне мисије.

Војно образовање и усавршавање је специфично, могућности за напредовање су заиста бројне, па отуда не чуди велико интересовање наших младића, наших девојака да увек буду део наших војних школа, да уписују Војну академију, да се пријављују на курсеве за професионалне војнике, али и да буду запослени у Министарству одбране и Војсци Србије. То не чуди зато што је управо Војска Републике Србије препозната као институција од највећег поверења грађана Републике Србије.

Влада Републике Србије и председник Александар Вучић покренули су велики пројекат стамбене изградње и већ су опредељене локације за изградњу станова за припаднике Војске, Полиције али и служби безбедности. Обезбеђене су локације у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Краљеву и Врању. Министарство одбране није чекало већ је и током 2017. године обезбедило 612.000.000 динара за субвенционисање стамбених кредита за потребе припадника Војске Републике Србије и подељена су 233 кредита за решавање стамбеног питања.

Помаци се дешавају и у војном образовању у започетим реформама које су прошле године довеле до тога да два министарства, Министарство одбране и Министарство просвете, потпишу један важан споразум о увођењу елемената дуалног образовања. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Огњен Пантовић.

Изволите.

ОГЊЕН ПАНТОВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Даме и господа народни посланици, сигурно да је ово један од најбитнијих закона када је у питању Војска Србије, јер како будемо образовали будуће офицере, подофицере, таква ће нам сутра бити и Војска.

Српска војска је показала у својој дугој традицији да уме да брани своју земљу и народ. Данас, сто година од завршетка Првог светског рата, са

поносом се сећамо свих славних победа војвода и обичних војника који су пали за нашу слободу.

Желим, такође, да се данас сетимо и војника који су страдали у злочиначкој акцији „Зелених беретки“ на јучерашњи дан пре 26 година у Добровољачкој улици у Сарајеву, граду где сам рођен. А за овај злочин још увек нико није одговарао.

Да бисмо очували мир, српска војска мора стално да се усавршава и када је у питању образовање, што овај закон доноси, и када је у питању обнова војне опреме. Од Русије смо добили „мигове“, тенкове и борбена возила, а захваљујући одличним односима Србије и Русије, председника Вучића и Путина, српско небо је данас сигурно.

Нажалост, није се увек овако радило, није се водило рачуна о Војсци Србије. Имали смо периоде када су покушали да нас убеди да нам војска није потребна, када је преко 500 хаубица и тенкова истопљено и уништено. Међутим, народ Србије, који је увек имао велико поверење у војску, на следећим изборима их је казнио. Од тада Србија ствара јаку, модерну и озбиљну војску, војску која може да очува мир, којем увек тежимо, да заштити нашу независност и да буде гарант да нам се никада више неће поновити Јасеновац, Јастребарско или „Олуја“. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела народна посланица Ивана Стојиљковић.

Изволите.

ИВАНА СТОЈИЉКОВИЋ: Захваљујем, председнице.

Уважени министри, поштовани официри Војске Републике Србије, поднела сам амандман којим предлажем додавање става 3. у члану 1, којим се истиче значај војног образовања у смислу бољег оспособљавања, лакше запошљавања, а самим тим и смањења сиромаштва у Републици Србији.

Усвајањем овог закона војно образовање дефинитивно постаје део општег образовања у Србији и, наравно, ослонац савременог друштва, где ће школовани млади људи умети да препознају све изазове и претње и да примене сва своја знања, првенствено у интересу очувања стабилности и мира грађана Србије.

Војно образовање је одувек мултидисциплинарно. Оно што је веома значајно истаћи јесте да ће се у будућем периоду поред рада у војном сектору обезбедити и рад у цивилном. Обезбеђује се, дакле, широко образовање, обезбеђују се практична знања, а то значи да ће се лакше долазити до посла и да ће то обезбедити смањење незапослености младих људи у Републици Србији. Поред тога, желим да истакнем да су млади људи који заврше војне школе посебно сензибилисани, у смислу да воле своју земљу и да све што раде раде у интересу својих суграђана и своје државе.

Више пута смо чули да наше војно школство датира још из 19. века, а то помињем још једном зато што је велико наше искуство, велике су

стратегије, тактике, које се не изучавају само на нашим школама већ и на свим светским академијама. Зато још једном напомињем да је ово шанса за Србију да постане регионални центар са војнообразовним капацитетима, где ће се поред наших студената образовати и студенти из региона и света. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела народна посланица Оливера Огњановић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Захваљујем.

Уважени министри са сарадницима, господо официри, улагање у будуће генерације кроз њихово образовање покретачки је механизам и снага будућности сваког друштва. Цитираћу речи нашег председника Вучића, који је рекао – данас се битке воде на пољу знања, дисциплине, унапређења вештина и резултата.

Србија у сектору одбране и безбедности али и школовању официрског кадра жели да преузме лидерску позицију у региону, имајући у виду њен географски положај, оспособљеност и обученост армије и углед војног школства у свету.

Војна професија означава организовани професионални систем, посебне организационе структуре намењене припреми друштва за одбрану земље. Има различите специјалисте, чији је посао усмерен ка раду на копну, мору или ваздуху, што чини огромну разноликост у функцијама које изводе, па је за њихово обављање потребно поседовање различитих компетенција и знања из разних области, што свакако представља ризницу изузетно квалитетних кадрова, који имају капацитете и могу одговорити различитим изазовима тржишта, развоју привреде и реализацији послова и квалитета производа.

Дакле, без обзира на то што је режим који је владао овом земљом од 2000. до 2012. године пореметио позицију Војске у држави и уништио је колико год је могао, наша влада је поново вратила поштовање, углед и част Војске Србије, јер војска представља карику без које не функционише и не може да опстане нити једна држава.

Дете сам из војничке породице и за мене војска представља снагу и величину једне државе. Зато желим да изразим захвалност овој Влади на постигнутом напретку, са жељом да настави са јачањем Војске, безбедности и система одбране наше земље. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бранимир Ранчић.

Изволите.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице Скупштине, поштовани господине министри Вулин, поштована господо из Министарства, поштовани народни

посланици, посебна ми је част, а и лично задовољство, да у овом високом дому демократије говорим о сету војних закона.

Као лекар стажиста у гардијским јединицама, служио сам војни рок под командом тада капетана а сада пуковника господина Веселина Шљиванчанина и будућег генерала Војске Републике Српске Момира Талића.

Вратимо се на амандман. Поднео сам амандман на члан 1. где се додаје став 3. који гласи: „Војним образовањем обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на унапређење здравствених услова“.

У том смислу, ВМА је високошколска установа у саставу Универзитета одбране која изводи студијске програме на пољу медицинских наука. На Медицинском факултету ВМА се организују и изводе програми медицинских студија, здравствених специјализација и ужих здравствених специјализација и докторских студија.

У војном здравству ради више од четири и по хиљаде људи, који брину о здрављу 113.000 војних осигураника и грађана. Војни лекари прегледају годишње око 115.000 људи, војних осигураника и 300.000 цивилних осигураника. Стационарно се лечи око 10.000 војних осигураника и 20.500 цивилних осигураника. Зато и она добро позната реченица, када пацијенти кажу „Прегледао ме је војни доктор“, што може бити и резиме мог амандмана. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Михаило Јокић.

Изволите.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Поштована председнице, поштовани министре, поштована господо, сада сам у дилеми. Док сам чекао да дођем на ред да говорим, прочитао сам на интернету да се Кина укључила у борбу за производњу батерија за аутомобиле и да је прошле године извезла 780.000 електричних и хибридних аутомобила, а да планира да идуће године извезе два милиона таквих аутомобила.

Какве то сада везе има с овим што ћу ја да кажем? Мене је то одмах асоцирало на Ваљево, на „Акумулаторе“, који би били способни да се укључе и помогну и да нађу своје место у овој борби. Међутим, ти „Крушик – акумулатори“ су 2007. године у јуну продати за 57.000.000 динара; на рачуну су имали 23.000.000, а потраживања су износила 78.000.000. То су само мангупи могли да ураде!

Године 2013. Управни одбор, чији је председник био друг Мартиновић, поништио је ту приватизацију. Међутим, министар у Министарству привреде је био господин Радуловић и наравно да се то није могло усагласити, и Министарство привреде је формирало комисију за надзор.

У овом тренутку „Крушик – акумулатори“, са тим власником, тада је било 180 радника, дугује 185.000.000. Сва је срећа да су радници, неки су одлазили по било којим основама, сачували ту фабрику. Седамдесет два радника је „Крушик – наменска“ откупила и данас постоји Радна јединица „Крушик – акумулатори“.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, посланиче. Потрошили сте два минута.

На члан 1. амандман је поднео посланик Јован Палалић.

Изволите.

ЈОВАН ПАЛАЛИЋ: Госпођо председнице, господине министре, господо официри, никада није било једноставно и лако водити самосталну и независну државну политику. Увек је то био политички пут којим се теже иде. У овом времену и на положајима и на месту на ком се налази Република Србија, сасвим сигурно војна неутралност представља један од стубова и основа самосталне и независне државне политике.

Пошто сам у више сазива био народни посланик, могу да кажем, поредећи неко претходно време, када је у питању политика војне неутралности, да се сада, за разлику од тадашње политике лажне војне неутралности, води истинска политика, која жели да има слободну, јаку, успешну и моћну Војску Србије. У претходним периодима имали смо, данас је то више колега истицало, од уништавања наоружања, до обесмишљавања било какве друге политике осим пузећег приступања НАТО-у. Данас поново обнављамо наше наоружање, али оно што је најважније – приступамо ревизији стратешких докумената.

Немам много времена, али желим да укажем на неколико ствари којима морамо посебно обратити пажњу. Једна се односи на чињеницу да, по Стратегији одбране, Србија има тоталну одбрану. То значи да резерва мора бити на првом месту и, с друге стране, јаче и активније ангажовање свих субјеката одбране. Ми смо овде једном имали прилику да расправљамо о извештају о стању припрема одбране. Боље да не коментаришем шта смо тада затекли.

Мислим да је један од начина одвраћања не само наоружавање, него порука свима онима који желе да изврше агресију према Републици Србији – мотивисано становништво, повезаност свих субјеката одбране и, сасвим сигурно, чињеница да Србија жели да води самосталну и независну политику. У том смислу, ово је права политика војне неутралности.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео посланик Крсто Јањушевић.

Изволите.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Хвала, председнице.

Поштовани министре са сарадницима, уважене колеге, закон о војном образовању и војно образовање је свакако у функцији економског

развоја и у том делу посебан осврт је на наменску индустрију и школовање, од којег наменска индустрија има изузетну корист.

Ту желим да вам се захвалим на великом ангажману и континуитету напора и идеје председника Александра Вучића да успоставите производњу у ФАП-у у Прибоју и укључите ФАП у систем одбрамбене индустрије Србије. Велика захвалност на томе и претходним министрима, Братиславу Гашићу и господину Зорану Ђорђевићу, и вама и вашим сарадницима. Морам посебно поменути господина Ненада Милорадовића и господина Бојана Зрнића јер сам сведок колико они напора на терену улажу да направе, заиста, један добар пројекат.

Везано за целу причу о безбедности Србије и безбедности Срба у региону, можемо поставити једно једноставно питање – да ли се негде за време премијерског мандата Александра Вучића или председничког мандата Александра Вучића десио погром Срба или протеривање Срба са њихових огњишта? Није. Да ли смо спречили понижавања српских жртава, а било их је много, хиперпродукцијом извињања? Поштовани министри, замало нисмо дошли у фазу да на граничном прелазу ка Хрватској на једном пункту дајете пасош, а на други пункт идете да се извињавате. Те ствари се више никада неће десити. Као што се неће десити ни она тужна војна парада испред високих пећи смедеревске железаре. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела посланик Ана Караџић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

АНА КАРАѢИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри Вулин са сарадницима, даме и господо народни посланици, имали смо прилике да у расправи у начелу дискутујемо о свим војним законима, а посебно о закону о војном образовању. Министар је изнео све предности везане за овај закон. Сагласна сам да је овај закон веома добар имајући у виду колико је учињено за војно школство. Нагласила бих само податке које имамо – да је триста милиона динара уложено у Војну академију и реконструкцију, као и да је тридесет милиона уложено у Војну гимназију.

С тим у вези, с обзиром на то да се жене све више пријављују за ово часно занимање, волела бих да се овај амандман усвоји јер се односи управо на увођење појма родне равноправности у закон о војном образовању.

Некада је образовање било потпуно недоступно женама, некада појам родне равноправности уопште није био препознат, али данас је то мало другачије. Данас је радом Координационог тела за родну равноправност, као и радом свих жена на политичким функцијама тај појам врло познат.

Ако се присетимо Антифашистичког фронта жена, основаног 1942. године, и улоге тог фронта у Другом светском рату, можемо бити поносни. Сто хиљада жена учествовало је у Народноослободилачкој војсци, 25.000

жена је погинуло, 40.000 жена је рањено, 3.000 онеспособљено за рад, али, исто тако, 2.000 жена су постале официри, 3.000 жена су постале носиоци Партизанске споменице и 91 жена је одликована Орденом народног хероја.

Ове податке сам истакла искључиво како бисмо се сетили тих радних, часних, поштених, борбених жена, које су биле спремне да дају живот за нашу отаџбину.

ПРЕДСЕДНИК: Амандман којим се после члана 1. додаје нови члан 2. заједно су поднели посланици Ненад Чанак, Олена Папуга и Нада Лазић.

На члан 2. амандмане, у истоветном тексту, поднели су посланица Вјерица Радета и посланик Марко Ђуришић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Јуче и данас, министре, зову нас младићи из целе Србије, из Косовске Митровице, Зубиног Потока, Звечана, Лепосавића, Штрпца, и кажу – питајте министра, питајте наше официре због чега нас терају у шиптарску војску.

Нисмо разумели па смо тражили да нам објасне додатно, и рекли су нам о чему се ради. Многи младићи који живе на Косову и Метохији, Срби, желели су и желе да буду у Војсци Србије. А ви сте направили један проблем, административни, и просто је невероватно да због једног административног проблема то нисте дозволили. Да сте прихватили и да сте дозволили, једноставно, да сте те наше младе људе из Штрпца, из Звечана, из Зубиног Потока третирали као младог човека из Сомбора, Крагујевца, Ниша, ви бисте одавно попунили потребну квоту војника јер је било заиста много заинтересованих. Сада можда мало мање зато што су се разочарали, кажу, у сопствену државу.

Ево о чему се ради, министре. Ради се о томе да свако ко конкурише за Војску Србије треба да прибави и поднесе одређену документацију. Наравно, то је у реду. Ради се о томе да је један од докумената који су потребни уверење о некажњавању. Ту се дешава проблем. Судови у централној Србији не дају тим људима са Косова и Метохије уверење да нису кажњавани. Значи, они их не третирају држављанима Србије, не третирају их грађанима Србије. Ако хоће да узму то уверење, а то нису хтели, онда би морали да узму уверење од шиптарских привремених судова. Чак и кад би узели то уверење, онда кад би дошли да конкуришу за Војску, то уверење не би било прихваћено, што је, наравно, сасвим у реду.

Министре, у име свих тих Срба, немојте само да се бусате у прса – не мислим ви лично, него генерално ви из власти – ви ћете помоћи, ви помажете, ви ћете не знам шта да урадите. Уместо тога, нешто често окрећете други образ, у име тих младих људи молим вас да решите, и ви и Вучић и цела Влада, овај административни проблемчић, ову административну препреку.

Морате то да отклоните и морате да дозволите младићима из сваког места на Косову и Метохији, сваком држављанину Србије, Србину, да дође и буде војник у Војсци Србије.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, потрошили сте време групе.

Реч има министар.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Прво да вам кажем, нико се не буса. Ми смо врло одмерени у ономе што радимо и, као што знате, држимо до наше земље. Уосталом, то се види, како се понаша ова влада, посебно како се понаша председник Вучић.

Ми имамо, опет не желим да кажем тачан број наших припадника који су са простора Косова и Метохије, скоро свакодневно путују и живе на простору Косова и Метохије а у нашим су јединицама, и официра, и војника по уговору и подофицира.

Разумем о чему говорите, пошто то не би био проблем једино са Војском; имате више проблема када је у питању судска односно правосудна мрежа, јер ми не можемо и нећемо никад прихватити никакве печате никаквих косовских институција. То не можемо да урадимо, али можемо да видимо који су конкретни механизми; решавало се и за неке друге ствари, решићемо и за то. Драго ми је да сте скренули пажњу, проверићу; ако има један, један, али биће омогућено.

Знате, док сам био директор Канцеларије за Косово и Метохију, ми смо договорили са Војном академијом и тада су два ђака са простора Косова и Метохије имала право да буду уписана у Војну академију, без икаквих услова, само да буду одатле и да их школујемо као будућу елиту. Исто смо радили, на пример, са Дипломатском академијом, па су најбољи студенти са Универзитета у Косовској Митровици аутоматски били примани у Дипломатску академију; данас ти момци раде у нашем Министарству спољних послова и одлични су. Тако да ћу ово свакако одмах проверити и ако је то једина препрека, немојте уопште да сумњате да ће бити регулисано.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела посланица Марија Јањушевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео посланик Драган Весовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео посланик Иван Костић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео посланик Бошко Обрадовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман су заједно поднели посланици Татјана Мацура, Ненад Божић, Владимир Ђурић и Александар Стевановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео посланик Момчило Мандић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Оно што је интересно јесте да све реформе када је у питању Војска, па и образовање војске, почињу хвалоспевима од стране амбасадора Америке и других земаља. То је нешто што нас српске радикале тера на одређену резервисаност када је у питању доношење оваквих реформаторских или, како их ви зовете, закона који ће унети новине у Војску.

Сетимо се само како је почела реформа Војске интензивно после 2000. године, када је амбасадор Монтомери, хвалећи тадашњег министра војног Бориса Тадића, уништавао наше „стреле“, уништавао наше тенкове, уништавао наше наоружање. Говорили су како смо ми, док смо имали и ракете, и тенкове и топове, били веома слаби, нејаки, а сад када то уништавамо, сад смо јаки, сад смо моћни и сада нас сви респектују.

Зашто је овде веома интересно ово име и презиме амбасадора? Зато што постоји континуитет када је у питању та личност. Он сад, истине ради, више није амбасадор, али и даље је, колико знам, саветник владајуће странке, Српске напредне странке. Тај исти Монтомери и те како значајну улогу игра, не само у саветима него и у спровођењу неке политике. Ми овде имамо ситуацију да нас странци и даље хвале како смо јако добри, а с друге стране видимо, очигледно, да смо све више и више у колонијалном положају у односу на велике силе. С друге стране, ми имамо заговарање уласка у Европску унију а то заговарање уласка у Европску унију подразумева реформе које негирају све ово што предлаже законодавац, тако што ћемо морати да се прилагодимо тим европским стандардима.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 2. амандман је поднела народна посланица Марина Ристић.

Изволите.

МАРИНА РИСТИЋ: Поштоване даме и господо народни посланици, уважени официри, сви се слажемо да је војно образовање од посебног значаја за одбрану Републике Србије. Зашто онда нисте завршили овај предлог закона? Због чега нема ниједног члана о научноистраживачкој делатности, већ сте прибегли коришћењу члана 35. Закона о научноистраживачкој делатности, који предвиђа опште услове, а не конкретне послове који се тичу научноистраживачке делатности Војске Србије конкретно? Нисте се позабавили оним најважнијим. Када сте већ све ионако преписали, само сте елиминисали Генералштаб, зашто нисте и ово? Или можда зато што научни

институти, истраживачки институти, истраживачки центри ипак не могу да раде без најстручнијег кадра?

Тако, тачке 126–150. Закона из 1994. године остају на снази. Докле, не зна се, иако су пуне нелогичности. Ту су и даље за Војску Југославије надлежни Савезна влада, савезни министар, Савезне Републике Југославије; тачка 140. позива се на тачку 117, тачка 144. на тачку 106... Па како? Оставили сте праву папазјанију. Играте се институцијама које су од посебног значаја за Републику Србију. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 2. амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Није ту.

Томислав Љубеновић, четрнаест секунди.

Нема више, ваша група нема више уопште времена. Потрошили сте време групе, само овлашћени.

На члан 2. амандман су заједно поднели посланици Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

На члан 2. амандман је поднео посланик Александар Шешељ.

На члан 2. амандман су заједно поднели Зоран Живковић, Мариника Тепић, Александра Чабраја, Јован Јовановић и Соња Павловић.

На члан 2. амандман је поднео посланик Томислав Љубеновић.

На члан 2. амандман је поднео посланик Миљан Дамјановић.

На члан 2. амандман је поднео посланик Владан Заграђанин.

На члан 2. амандман су заједно поднели посланици Срђан Ного и Зоран Радојичић.

Реч има Срђан Ного.

СРЂАН НОГО: Господине министре, замолио бих вас да ме саслушате, од вас очекујем подршку да се усвоје ови предложени амандмани о којима ћу говорити.

Наиме, ми смо овде предложили да се иза речи „Војске Србије“ дода запета и додатак: „као и васпитање у духу војничке части, родољубља и традиције српске војске“.

Сматрамо да, иако је модернизација тренд 21. века, ми не смемо да останемо имуни и да заборавимо на појмове и речи као што су: српска традиција, традиција српске војске, родољубље и српска војничка част. То треба потенцирати и посебно истицати у закону. Знамо да војска то носи са собом у срцу, али сматрам да би и законодавац требало да потенцира ове речи и да потенцира у овом предлогу закона светле примере. Јер, заиста, ако нечим можемо да се поносимо, можемо да се поносимо српском војском и нашом вековном традицијом коју је она нама доносила. То је једна од најсветлијих ствари српскога народа. Да ли гледамо у даљу прошлост, да ли гледамо у неку непосредну прошлост, ми можемо тиме да се поносимо.

Похвалио бих ваш потез да господина генерала Лазаревића вратите као предавача на Академију. Ми овде имамо још једног ратног хероја у нашим клупама, генерала Божићара Делића. Имамо бројне друге примере – генерала Ратка Младића, генерала Павковића, који су, нажалост, често били прогањани у претходном периоду.

Управо због потребе да се поносимо нашом војном традицијом и нашом блиском војном прошлосту, ја бих замолио владајућу већину да прихвати овај амандман. Прихватањем овог амандмана спречићемо ситуацију која нам се недавно десила, да се на пријему поводом Дана Војске који организује председник Републике Александар Вучић на Андрићевом венцу појави издајник и шпијун Момчило Перишић. То је лош пример, који не сме да служи војницима, и управо због тога апелујем да се једна оваква синтагма, реченица дода у овај закон.

Такође бих апеловао, члан 21. Закона о одбрани, молим вас да доделимо Савезу организација резервних војних старешина статус удружења од значаја за одбрану. Мислим да заиста поготово официри ту поред вас добро знају колики је значај тог удружења и колики је њихов одзив када се зову на војне вежбе, у односу, рецимо, на регуларне трупе. Значи, изузетно значајно удружење.

ПРЕДСЕДНИК: Потрошили сте време групе. Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има министар Вулин.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Само кратко.

Знате, речи као што су морал, традиција, поштовање јесу суштина наше војске, као и слобода, и сваки наш припадник то носи у свом срцу.

Као што знате, ми смо вратили морал у функцију Војске. Као функцију, у самом Министарству одбране имаћете поново официра задуженог за морал, имаћете поново програм који се тиме бави; имаћете све оно што свака војска има, па и војске са много, много краћом традицијом него што је наша. Сигурно никада нећемо дозволити да се то изгуби на било који начин, али не морамо то регулисати законом јер се то законом, у крајњој линији, и не може регулисати; то је нешто што војска носи и што ће свако носити.

Што се тиче односа Војске према образовању, према прошлости и према традицији, српска војска ту може, заиста, само да буде изузетно поносна. Сигуран сам да сте сви ви поносни на нашу војску и на људе који чине нашу војску. Ми држимо до традиције.

А било који старешина, војник, официр, шта год, док нема правоснажну пресуду, не можемо се према њему другачије понашати него овако како се понашамо. Знате, Војска никад није била политичка

институција. Ми стриктно водимо рачуна да се поштују та правила која су у Војсци. То може да се промени само на овај начин о којем говоримо, а ја сам сигуран да су сви генерали врло поносни на однос Војске какав је сад према њима.

С правом сте поменули и генерала Лазаревића. Само тај мали пример – да су се деветнаест година од НАТО агресије по први пут старешине Треће армије окупиле у Команди Копнене војске у Нишу... Они то нису смели да ураде. Они пре тога нису смели да се окупе, да се виде, није им било дозвољено да улазе у просторије Војске Србије, просторије због којих живе и због којих су радили, него су се окупљали по кафанама. Е, то више не може и та промена је свакако видљива. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народна посланица Ружица Николић. Изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем.

Даме и господа народни посланици, и на члан 2. Предлога закона, који предлаже прописивање војног образовања као дела образовног система Републике Србије и као делатност од посебног значаја за одбрану, поднели смо већи број амандмана којима покушавамо да побољшамо предложени законски текст.

Војно образовање и оспособљавање подразумева програме обуке за резервне официре Војске Србије и школовање које реализују војношколске установе. Када је у питању поступак пријема и критеријума за селекцију кандидата за средњу војну школу, може се приметити да је из селекције, која обухвата проверу знања, безбедносну проверу, психолошку, као и медицинску, односно здравствену процену, изостала провера физичке способности, односно спремности кандидата, која је, сложићете се, веома битна.

Код избора кандидата за упис у војну школу или школу резервних официра критеријуми јесу јасно постављени, али, нажалост, ти критеријуми не одговарају стварним потребама јер се у пракси показало да то баш и није тако.

Затим, веома је битно питање које се намеће код запошљавања у Војсци Србије а то је да ли кандидати који после завршене средње школе заврше и курс за подофицире у трајању од три, шест или девет месеци, или школу резервних официра, имају приоритет при запошљавању у Војсци Србије или систему одбране у односу на потребе службе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народна посланица Љиљана Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Овај амандман је техничке природе и да сте га усвојили, господине министре, плата официра, војника, стандард не би били ништа бољи, али би овај законски предлог имао мало више смисла.

Амандман је поднет на члан 2. став 4. овог закона, где се предлаже да се после речи „усавршавање“ речи „у смислу овог закона“ бришу.

Врло често се на овој седници чула полемика између бившег и садашњег режима шта значе амандмани „брише се“, па је испало да је кужно, да је можда и срамотно подносити амандмане који гласе „брише се“. Ја ћу сада да будем практичан па да кажем: ако би неким законским предлогом било предвиђено да ће неко ко је извршио кривично дело бити награђен са сто евра или сто долара, не може се поправити тај предлог ако би гласио – неко ко учини кривично дело, биће награђен са педесет долара. Такав законски предлог мора да се брише.

Ми смо предложили овде да се брише, јер бољег решења од тога да се ово брише нема. Сматрамо да је усавршавање, како за младе стручњаке тако и за оне који су се већ афирмисали у својем послу, потребно и стално неопходно. То просто мора да буде да би човек могао да обавља на најбољи начин посао за који је одговоран, плаћен, а поготово када је у питању Војска.

Господине министре, као члан Владе ви бисте могли да утичете на решење још једног проблема, а то је да у Влади, како ви врло често кажете, лобирате и покренете иницијативу да се у Српско-руском хуманитарном центру у Нишу покуша доделити дипломатски имунитет људима који су тамо ангажовани. Ми смо, као припадници Српске радикалне странке, захтевали то више пута; чак је председник наше странке постављао питање Влади везано за решење тог проблема. Знате и сами да би држава Србија на тај начин добила и да би њен углед у свету код наших пријатеља постао неупоредиво бољи него што је данас. Пробајте, то не боли, а Србији је то неопходно. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Наташа Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Јовановић.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: У односу на период од 2000. године па до сада, поправила се ситуација у војном образовању, али то није довољно. Ако се упореди број кадета на Војној академији, којих је било свега стотинак а сада их је преко хиљаду, то је значајан помак, али мора да буде већа промоција државе свуда, на сваком месту и свих државних функционера да се популарише војни позив.

Желим да искористим прилику сада да вам кажем, господине министре, после две године мандата ове владе, питање које ће до краја истрајно да потенцира СРС јесте – када ће Србија да отпочне процес учлањења у ОДКБ. Морате да се суочите, а ви сте, верујем, одговоран човек и знате у каквом смо окружењу, какве опасности све прете Србији, и сами сте говорили о томе на више телевизија и у више интервјуа, да ће притисци од стране непријатеља са Запада бити све већи и већи.

Ја ћу да се послужим речима председника Руске Федерације Владимира Путина, који је Американцима и тим западним непријатељима и Русије и Србије још 2004. године рекао да ће Русија постати без премца, највећа војна сила, суперсила. Та сила, која данас има најсавременије наоружање, сила која је преко тридесет пута за последњих неколико година своје крстареће ракете усавршила, која има нову ракету „сармат“ од које стрепи читав свет, не због тога што хоће да осваја свет, већ да покаже Американцима и непријатељима из НАТО-а, који воде оркестрирану, хистеричну кампању против Русије и њених пријатеља да они могу све... То више не могу. Зато им је Путин тада рекао, а и сада им је поновио, када је био у завршници своје кампање, оно што ћу ја вама сада рећи.

Ако нас нисте слушали на почетку вашег мандата 2016. године да је неопходно да хитно направимо стратешки, војни и политички савез са Руском Федерацијом, слушајте нас сада.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господини Вулин.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Само веома кратко.

Као што знате, Србија се определила за војну неутралност и војна неутралност је избор ког се стриктно држимо. Када кажемо војна неутралност, онда вам кажем да у оба велика блока, у НАТО-у кроз Партнерство за мир и ОДКБ-у кроз статус посматрача, имамо највиши могући степен земље нечланице.

Пошто сте питали конкретно за ОДКБ, рећи ћу вам да ове године имамо највећи број заједничких активности са ОДКБ-ом у историји, дакле од оснивања. Та сарадња иде, иде веома добро, ми смо због тога веома задовољни и наставићемо тако да се понашамо. Баш као и са НАТО-ом.

Остао сам дужан колеги из Двери одговор на питање о Савезу резервних војних старешина. Желим да кажем да су они сигурно једна од организација које заслужују да буду посебно препознате, да су од великог интереса за нашу одбрану, да су од великог интереса за Министарство одбране и да све што буде моја одлука, биће свакако да су они ти који морају да постану део целовитог система одбране. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немојте, колегинице, немате право.

(Наташа Сп. Јовановић: Реплика.)

Само вам је одговорио министар, ништа лоше није рекао.

(Наташа Сп. Јовановић: Ништа лоше, али имам реплику.)

Па не можете. Знате и сами да морате да имате пословнички основ.

Немате, није ниједну ружну реч рекао, није вас ничим увредио.

(Наташа Сп. Јовановић: Значи морам по Пословнику?)

Онда повреда Пословника.

Изволите.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Господине Арсићу, онда морам да прибегнем повреди Пословника, да још једном подсетим господина министра Вулина да војна неутралност није уставна категорија. Ја имам Устав испред себе. Овај Устав је донет 2006. године. Ми смо дали сагласност, приликом његове израде имали смо свог представника; имали смо бројне примедбе, али на наше инсистирање оваква је преамбула Устава да је Косово и Метохија неотуђиви део наше земље. Али после толико година, после периода од дванаест година, сада улазимо у најжешћу и најгору могућу фазу притисака са Запада, ових из Европске уније, за које мислите да су нам пријатељи, који су чланице НАТО-а, да се одрекнемо дела наше територије.

Зато је, господине Арсићу, требало – а ја рекламирам члан 27. и члан 107 – да на то упозорите господина министра, јер он је учесник седнице као и сви ми.

Када сте већ поменули, господине Вулин, наш статус у НАТО-у, односно статус посматрача, и сама сам члан делегације Парламентарне скупштине НАТО-а, али човек који је шеф делегације, а нажалост је посланик, Драган Шормаз, највећи је натовец у Србији и у Скупштини Србије. Ми идемо на заседања Парламентарне скупштине НАТО-а где се протежира не војна неутралност већ улазак Србије у НАТО! Тако наступа наша делегација.

А ми не желимо никакву војну неутралност. Јер ми смо, као што су то још пре неколико година објашњавали и наш председник и сваки посланик Српске радикалне странке, мала земља, која је у овом тренутку и те како незаштићена под свим притисцима да нам отму Косово и Метохију, па ће на ред доћи Рашка област и Војводина. Зато је неопходно да се учланимо у ОДКБ, како бисмо се заштитили и били „под кишобраном“ велике и моћне братске Русије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Заиста не знам шта да вам одговорим по чл. 27. и 107, јер то што је Србија неутрална земља је резултат ...

(Наташа Сп. Јовановић: То није добро.)

Па добро, то је ваш став, имате право да га промените, али када је Скупштина доносила ту одлуку, ви сте гласали за њу, као и ја.

(Наташа Сп. Јовановић: Ја не.)

Јесте, јесте.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? (Да.) У реду.

А сада завршавамо са данашњим радом. Настављамо у понедељак, у 10.00 часова, расправом у појединостима, амандманом на члан 2. који је поднео народни посланик Зоран Деспотовић.

(Седница је прекинута у 18.30 часова.)